आ.व. २०७७।७८ को

धितोपत्र बजार तथा वस्तु विनिमय बजार सम्बन्धी

नीति तथा कार्यक्रम

नेपाल धितोपत्र बोर्ड

जावलाखेल, ललितपुर, नेपाल ।

साउन २०७७

cf=j=@)&&.&* sf]

lwtf]kq ahf/ tyf j:t' ljlgdo ahf/ ;DaGwL

gLlt tyf sfo{qmd

g]kfn lwtf]kq af]8{

hfjnfv]n, nlntk'/ .

;fpg @)&&

cf=j= @)&&.&* sf]
lwtf[kq ahf/ tyf j:t'ljlgdo ahf/ ;DaGwL
gLlt tyf sfo{qmd

सर्वाधिकार : **नेपाल धितोपत्र बोर्डमा निहित ।**

मुद्रक : हाइडल प्रेस प्रा. लि.
डिल्लीबजार, काठमाडौं ।
फोनः ०१-४४३९८१२, ४४४१७१२
इमेलः heidelpltd@gmail.com

प्रकाशक

नेपाल धितोपत्र बोर्ड
सुपरिवेक्षण तथा अनुसन्धान विभाग
नीति, अनुसन्धान तथा योजना महाशाखा
जावलाखेल, ललितपुर ।
फोन नं. ०१-५५४१०५७, ५५५०५११, ५५४४०७६
फ्याक्स नं.: ०१-५५४१०५८
वेबसाइटः http://www.sebon.gov.np
ई-मेलः support@sebon.gov.np

प्राक्कथन

धितोपत्र सम्बन्धी ऐन, २०६३ बमोजिम स्थापित बोर्डले आर्थिक वर्ष २०७७।७८ मा सम्पादन गर्ने कार्यहरु समेटी धितोपत्र बजार तथा वस्तु विनिमय बजारसम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम तयार गरेको छ। बोर्डले आ.व. २०७७।७८ को नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा नेपाल सरकारको नीति तथा कार्यक्रमका साथै बजेट बक्तव्य, नेपाल सरकारको वित्तीय क्षेत्र विकास रणनीति, नेपाल सरकारको १५ औं योजना, चालू आ.व.को नीति तथा कार्यक्रम कार्यान्वयनको अवस्था, मस्यौदाको रुपमा तयार भईरहेको बोर्डको चार वर्षीय रणनीतिक योजना, देशव्यापीरुपमा संचालन गरिएका लगानीकर्ता प्रशिक्षण तथा जनचेतना अभिबृद्धि कार्यक्रममा लगानीकर्ताहरुबाट प्राप्त पृष्ठपोषण, सरोकारवालाहरुसँगको छलफल/अन्तरक्रियाबाट प्राप्त सुझाव, धितोपत्र बजार नियमन निकायहरुसम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय संस्था (IOSCO) को सिद्धान्त तथा मापदण्ड र सार्क क्षेत्रको धितोपत्र बजार तथा सोको नियमन अभ्यास, वस्तु विनिमय बजारसम्बन्धी ऐन, २०७४, सम्पत्ति शुद्धीकरण सम्बन्धी प्रचलित कानुन बमोजिम बढेको नियमन जिम्मेवारीलाई आधारको रुपमा लिइएको छ।

प्रस्तुत नीति तथा कार्यक्रमले नेपालको धितोपत्र बजार तथा वस्तु विनिमय वजारलाई विकास तथा विस्तार गरी स्वस्थ, पारदर्शी, प्रतिस्पर्धी एवं प्रभावकारी बनाई सर्वसाधारणको पहुँच बढाउने उद्देश्य लिई विभिन्न लक्ष्यहरु समेत तोकेको छ। यस नीति तथा कार्यक्रमलाई दुई भागमा प्रस्तुत गरी भाग एकमा आ.व. २०७६।७७ को धितोपत्र बजार र बोर्डको नीति तथा कार्यक्रमको प्रगति समीक्षा गरिएको छ भने भाग दुईमा नीति तथा कार्यक्रमका आधारहरुका साथै उक्त कार्यक्रमको लक्ष्यसहित आर्थिक वर्ष २०७७।७८ को धितोपत्र बजार तथा वस्तु विनिमय बजारसम्बन्धी बोर्डको नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गरिएको छ। साथै यसमा बोर्डको विकासात्मक कार्यक्रमहरुलाई विभिन्न चार उप-शीर्षकमा तथा नियमित कार्यक्रमहरुलाई विभिन्न बुँदाहरुमा प्रस्तुत गरिएको छ।

विश्वभर महामारीका रुपमा देखिएको कोभिड-१९ का कारणले स्थानीय तथा विश्व आर्थिक गतिविधिमा संकुचन आई धितोपत्र बजारमा समेत यसको प्रभाव परेको छ। सरकारले लागू गरेको लकडाउनका कारण सहज रुपमा कार्यालय संचालन हुन नसक्दा आ.व. २०७६।७७ को नीति तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न कठिनाइ हुन पुग्यो, जुन अद्यापि विद्यमान छ। विषम परिस्थितिका बाबजुद् बोर्डबाट आ.व. २०७६।७७ मा केही महत्वपूर्ण कार्यहरु सम्पादन गरिएको छ। समीक्षा वर्षमा नेपाल धितोपत्र बोर्ड सूचना प्रविधि नीति, २०७६ जारी गरिएको छ। त्यसैगरी धितोपत्र दर्ता तथा निष्काशन नियमावली, २०७३ मा बुक बिल्डिङ्ग विधिमार्फत् सार्वजनिक निष्काशन गर्न सक्ने, हकप्रद सेयर निष्काशनलाई थप प्रभावकारी बनाउने लगायतका व्यवस्था समावेश गरी नियमावली संशोधनका साथै सामूहिक लगानी कोष, क्रेडिट रेटिङ्ग, मर्चेन्ट बैंकर तथा धितोपत्र दलाल व्यवसायीसम्बन्धी

नियमावलीहरुको समसामयिक संशोधन गरिएको छ। लगानीकर्ता प्रत्यक्ष संवाद रेडियो कार्यक्रम हरेक महिनाको दुई पटक संचालन हुदैं आएको छ। २०७६ असारबाट विद्युतीय प्रणालीमार्फत् ऋणपत्रको दोस्रो बजार कारोबार गर्न सक्ने व्यवस्था भएको छ। बोर्डबाट संचालन हुदैं आएको पाक्षिक लगानीकर्ता प्रशिक्षण कार्यक्रमलाई थप परिष्कृत गरी निरन्तरता दिइएको छ। पुँजीगत लाभकर गणनालाई थप सरल र सहज बनाउने क्रममा लगानीकर्ता स्वयंले सिडिएससीको वेबसाइटमार्फत् आधार मूल्य प्रविष्ट गरी पेश गर्न सक्ने व्यवस्था भएको छ। हाल २१ धितोपत्र दलाल व्यवसायीहरुले मार्जिन कारोवार गर्न अनुमति प्राप्त गरेकोमा तिनीहरुको कारोवार संचालन तथा विस्तार गर्ने व्यवस्था मिलाइएको छ। साथै खुलामुखी सामूहिक लगानी कोष संचालनलाई सहजीकरण गरिएको छ। विशिष्टिकृत लगानी कोष नियमावली, २०७५ लागू गरिएकोमा उक्त कोष संचालनका लागि अनुमति प्राप्त गर्नका लागि बोर्डमा ६ वटा निवेदन प्राप्त भई सो को अध्ययन भैरहेको छ। वस्तु विनिमय बजार संचालन गर्न पूर्व स्वीकृतिका लागि मापदण्ड तयार गरिएको छ। ट्रष्ट ऐनको मस्यौदा तथा दोस्रो बजारमा हुने धितोपत्रको कारोबारमा लाग्ने लागतका सम्बन्धमा अध्ययन भैरहेको छ।

बोर्ड धितोपत्र बजार तथा वस्तु विनिमय बजारको विकास, विस्तार तथा सुधारका लागि प्रस्तुत नीति तथा कार्यक्रम प्रभावकारीरुपमा कार्यान्वयन गर्न प्रतिवद्ध रहेको छ। साथै, बोर्डको नीति तथा कार्यक्रमको कार्यान्वयनमा नेपाल सरकार, नेपाल राष्ट्र बैंक, बीमा समिति, धितोपत्र बजार तथा वस्तु विनिमय बजारका सहभागीहरु, लगानीकर्ता, बजार विज्ञ सहित अन्य सम्पूर्ण सरोकारवाला पक्षहरुको समेत सहयोग एवं सहकार्यको अपेक्षा गर्दछु।

अन्त्यमा, आ.ब. २०७७।७८ को धितोपत्र बजार तथा वस्तु विनिमय बजारसम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम समयमा नै तयार गर्ने बोर्ड संचालक समिति र कर्मचारीहरुलाई धन्यवाद दिन चाहन्छु।

साउन ४, २०७७ **(भिष्मराज ढुंगाना)**

अध्यक्ष

विषय-सूची

विवरण	पृष्ठ नं.
प्राक्कथन	

भाग एक

बोर्डको आ.व. २०७६।७७ को धितोपत्र बजारको स्थिति तथा वार्षिक नीति तथा कार्यक्रमको प्रगति समीक्षा

१. पृष्ठभूमि	१
२. विश्व धितोपत्र बजारको स्थिति	१
३. नेपालको आर्थिक स्थिति	४
३.१ यथार्थ क्षेत्र र मूल्य	४
३.२ मौद्रिक तथा वित्तीय क्षेत्र	५
३.३ सरकारी वित्त क्षेत्र	६
३.४ बाह्य क्षेत्र	६
४. नेपालको धितोपत्र बजारको स्थिति	६
४.१ धितोपत्रको प्राथमिक बजार	७
४.२ धितोपत्रको दोस्रो बजार	८
४.३ धितोपत्र बजारका सहभागीहरु	९
५. नेपाल सरकारको नीति तथा कार्यक्रममा धितोपत्र बजार तथा वस्तु विनिमय बजार	१०
६. वस्तु विनिमय बजारको नियमन तथा सुपरिवेक्षण	११
७. बोर्डको आ.व. २०७६।७७ को नीति तथा कार्यक्रमको प्रगति समीक्षा	१२

भाग–दुई

बोर्डको आ.व. २०७७।७८ को धितोपत्र बजार तथा वस्तु विनिमय सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम

१. नीति तथा कार्यक्रमको आधारहरु	१४
२. नीति तथा कार्यक्रमको लक्ष्य	१५
३. नीति तथा कार्यक्रमका प्रमुख विशेषताहरु	१५
४. विकासात्मक नीति तथा कार्यक्रमहरु	१७
क) समग्र बजार सुधार तथा विकास	१७

ख) कानुनी संरचनामा सुधार १९
ग) संस्थागत तथा नियमन क्षमता सबलीकरण २०
घ) अध्ययन तथा अनुसन्धान र लगानीकर्ता प्रशिक्षण २१
५. नियमित कार्यक्रमहरु २२

अनुसूचीहरु

अनुसूची १ : अन्तर्राष्ट्रिय धितोपत्र बजार २५
अनुसूची २ : नेपालको आर्थिक अवस्था २६
अनुसूची ३ : विगत दश वर्षमा धितोपत्रको प्राथमिक बजार २८
अनुसूची ४: धितोपत्रको प्राथमिक बजार (प्रथम एघार महिनामा आधारित) २८
अनुसूची ५ : विगत दश वर्षमा धितोपत्रको दोस्रो बजार २९
अनुसूची ६ : धितोपत्रको दोस्रो बजार (प्रथम एघार महिनामा आधारित) ३१
अनुसूची ७ : नेपालको वित्तीय प्रणालीको संरचना ३२
अनुसूची ८ : नेपालको धितोपत्र बजारको संरचना ३२
अनुसूची ९ : धितोपत्र बजार ३३
अनुसूची १० : केन्द्रीय निक्षेप कम्पनी ३३
अनुसूची ११ : क्रेडिट रेटिङ्ग संस्था ३३
अनुसूची १२ : सामूहिक लगानी कोष तथा कोष प्रर्वद्धक ३३
अनुसूची १३ : मर्चेन्ट बैंकर ३४
अनुसूची १४ : धितोपत्र दलाल व्यवसायी ३७
अनुसूची १५ : निक्षेप सदस्य ४३
अनुसूची १६ : आस्वा सदस्य ४७
अनुसूची १७: बोर्डको आ.व. २०७६।७७ को धितोपत्र बजार तथा वस्तु विनिमय बजारसम्बन्धी कार्यक्रमको प्रगति समीक्षा ५०-७४

भाग-एक

बोर्डको आ.व. २०७६।७७ मा धितोपत्र बजारको स्थिति तथा वार्षिक कार्यक्रमको प्रगति समीक्षा

१. पृष्ठभूमि

धितोपत्रमा लगानी गर्ने लगानीकर्ताहरूको हक हितको संरक्षण गर्न, धितोपत्रको निष्काशन, खरिद तथा बिक्रीलाई व्यवस्थित बनाई धितोपत्र बजार र धितोपत्र व्यवसायमा संलग्न व्यक्तिहरूको काम कारवाहीलाई नियमित र व्यवस्थित गर्नुका साथै वस्तु विनिमय बजारको विकास तथा विस्तारको लागि आवश्यक कानुनी तथा नीतिगत व्यवस्थाहरूको तर्जुमा तथा प्रचलित व्यवस्थाहरूमा बोर्डले समयसापेक्ष पुनरावलोकन गर्दै आइरहेको छ। छरिएर रहेको बचतलाई उत्पादनशील क्षेत्रतर्फ प्रवाहित गर्न महत्वपूर्ण संयन्त्रको रूपमा रहेको नेपालको धितोपत्र बजारमा पछिल्लो समयमा संरचनात्मक परिवर्तनहरू भएका छन् । धितोपत्र बजारको नियमन निकायको रूपमा रहेको नेपाल धितोपत्र बोर्ड (बोर्ड) ले वस्तु विनिमय बजार सम्बन्धी ऐन, २०७४ लागू भए पश्चात् वस्तु विनिमय बजार समेतको नियमन कार्य अगाडि बढाएको छ।

नेपालको धितोपत्र बजारलाई प्रविधिमैत्रीं, लगानीमैत्रीं एवं देशव्यापी बनाउने क्रममा बोर्डबाट धितोपत्रको पूर्ण अभौतिक कारोबार हुने व्यवस्था, नेप्सेको कारोबार प्रणालीमार्फत अनलाइनबाट समेत कारोबार हुने व्यवस्था, प्राथमिक बजारमा आस्वा तथा सि-आस्वा प्रणाली लागू, उपत्यका बाहिर धितोपत्र दलाल तथा मर्चेन्ट बैंकरको शाखा विस्तार गर्नका लागि आवश्यक नीतिगत व्यवस्थाहरु गरेको छ । यसरी नियमन क्षमतामा सुदृढीकरण एवं बजारमा गरिएका संरचनात्मक सुधारका कारण पूर्व उदीयमान अवस्थामा रहेको नेपालको धितोपत्र बजार आगामी दिनहरूमा थप स्वस्थ, व्यवस्थित, पारदर्शी एवं प्रभावकारी बजारको रूपमा विकसित हुँदै उदीयमान बजारोन्मुख हुने संभावना बढेको छ। यस भागमा समीक्षा बर्षको बोर्डको प्रगति समीक्षासंगै विश्व धितोपत्र बजारको स्थिति, नेपालको आर्थिक स्थितिको बिश्लेषण समावेश गरिएको छ।

२. विश्व धितोपत्र बजारको स्थिति

कोभिड-१९ को विश्वव्यापी माहामारीका कारणहरुबाट विकसित देखि विकासोन्मुख राष्ट्रहरुको धितोपत्र बजार परिसूचकहरुमा शुरुवाती दिनहरुमा भारी गिरावट आएको भएतापनि अर्थतन्त्रमा परेको असर कम गर्न विश्वका विभिन्न देशका सरकारहरुले घोषणा गरेको राहत प्याकेज तथा संक्रमणबाट निको हुनेको संख्या वृद्धि हुँदै जाँदा धितोपत्र बजार परिसूचकहरुमा केही बढोत्तरी हुँदै

गएको देखिन्छ। विश्व धितोपत्र बजारमा पछिल्लो दशक कै उच्च बिक्री चापले ठुलो उतारचढाव ल्याएको देखिन्छ । अमेरिकी फेडेरल रिजर्व बैंकले सन् २००८ पछिकै सबैभन्दा उच्च दरमा (१ प्रतिशतले) व्याजदर कटौती गरी ० देखि ०.२५ प्रतिशत कायम गरेको छ भने यस अघि उक्त बैंकले सन् २०२० मार्चको पहिलो हप्तामा ०.५ प्रतिशतले आधार व्याजदर घटाएको थियो। सन २००८ मा उक्त बैंकले विश्व वित्तीय संकटको भुमरीमा पर्दा आधार व्याजदर ०.५ प्रतिशतमात्र घटाएको थियो। धितोपत्र बजारका लगानीकर्ताहरू कोभिड-१९ विश्वभर फैलिनाले सोबाट पर्ने असरहरूबाट अत्यन्तै त्रसित भएको देखिन्छ। अष्ट्रेलिया, क्यानडा तथा मलेसियाका केन्द्रीय बैंकहरूले पनि व्याजदरमा कटौती गरेका छन भने जापानको केन्द्रीय बैंकले बजारमा थप तरलता प्रवाह गरेको थियो। युरोपियन केन्द्रीय बैंक, इङ्ल्याड, न्युजिल्याण्ड, यूएई र साउदी अरबका केन्द्रीय बैंकहरूले समेत त्यस्तो कदम चालेका थिए।

अमेरिकाले कोभिड-१९ को प्रकोपलाई भयावह भन्दै युरोपबाट अमेरिकामा हुने आवागमनलाई बन्देज लगाए पश्चात् विश्व अर्थतन्त्रमा थप ठूलो धक्का पुग्ने त्रासका कारणले भारतीय धितोपत्र बजार समेत निराशाजनक अवस्थामा पुगेको थियो । भारतीय लगायत विश्व धितोपत्र बजार निराशाजनक हुनुको प्रमुख कारण चीनबाट शुरू भएको कोभिड-१९ को प्रकोप भयावह बन्दा विश्व अर्थतन्त्रको प्रमुख क्षेत्रहरूमा पर्ने नकारात्मक प्रभावका कारणले अमेरिका लगायत विश्वका अन्य अर्थतन्त्रहरू मन्दीमा डुब्ने जोखिम बढेको छ। विश्व धितोपत्र बजारमा माथि उल्लेख भए अनुसारको गिरावट आउनुका प्रमुख कारणहरुमा वायुसेवा, पानी जहाज संचालक तथा ठूला उपभोक्ता प्रविधि उत्पादकहरू लगायतका धेरै कम्पनीहरूले प्रकोपबाट अर्थतन्त्रमा परेको प्रभावले उनीहरूको आयमा ठूलो असर पुऱ्याउनेमा सचेत गराउनु, अमेरिकी फेडेरल रिजर्व तथा अमेरिकी सरकार तथा अन्य मुलुकका सरकारहरूले विश्वमा बढेको अनिश्चितता र त्यसले अर्थतन्त्रमा ल्याउन सक्ने दुखद् स्थिति हटाउन सक्नेमा द्विविधा हुनु जस्ता रहेका छन्।

धितोपत्र विनिमय बजारहरुको विश्व संगठन (World Federation of Exchanges) ले प्रकाशन गरेको सन् २०१९ को तथ्यांक विश्लेषण गर्दा सन् २०१८ को तुलनामा विश्व धितोपत्र बजारका अधिकांश परिसूचकहरु सकारात्मक रहेको देखिन्छ। यस अवधिमा धितोपत्रको कारोबार रकममा कमी आएको भएता पनि धितोपत्रको बजार पुँजीकरण तथा प्राथमिक निष्काशन रकममा समेत उल्लेख्य वृद्धि आएको छ।

सन् २०१९ मा अमेरिकी क्षेत्रको धितोपत्र बजारको पुँजीकरण करीव १९.४४ प्रतिशतले बढेकोमा एशिया प्यासिफिक क्षेत्रमा ३०.०१ प्रतिशतले र युरोप, मध्य पूर्व तथा अफ्रिकी क्षेत्रमा ३१.९९ प्रतिशतले बढेको छ। यसरी समग्र विश्वको धितोपत्र बजारको पुँजीकरण मूल्य २५.५८

प्रतिशतले घटेको थियो । गत बर्ष समग्र विश्वको धितोपत्र बजारको पुँजीकरण १४.६२ प्रतिशतले घटेको थियो । समीक्षा बर्षमा अमेरिकी क्षेत्रको धितोपत्रको दोस्रो बजार कारोबार रकममा १५.३७ प्रतिशतले गिरावट आएको छ । यस्तो कारोबार रकममा एशिया प्यासिफिक क्षेत्रमा भने १०.९१ प्रतिशतको बढोत्तरी आएको छ। यस्तै युरोप, मध्यपूर्व तथा अफ्रिकी क्षेत्रको धितोपत्रको दोस्रो बजार कारोबार रकममा १५.३० प्रतिशतको गिरावट आएको छ । यसरी समग्र विश्व धितोपत्रको दोस्रो बजार कारोबार रकममा ७.३७ प्रतिशतले ह्रास आएको छ।

गत बर्ष झैं यस बर्ष पनि विश्व धितोपत्र बजारमा सूचीकृत कम्पनीको संख्यामा सामान्य बृद्धि भएको छ। सन् २०१९ मा कुल सूचीकृत कम्पनीको संख्यामा १.१२ प्रतिशतले बृद्धि आएको छ भने सन् २०१८ मा यस्तो बृद्धि २.७१ प्रतिशत रहेको थियो। कुल सूचीकृत संगठित संस्थाको करिब ५३ प्रतिशत ओगट्ने एशिया प्यासिफिक क्षेत्रमा सूचीकृत संगठित संस्थाको संख्यामा २.४७ प्रतिशतको बृद्धि भएको छ, गत बर्ष उक्त बृद्धि २.५७ प्रतिशत रहेको थियो । एशिया प्यासिफिक क्षेत्रमा सन् २०१९ को अन्तसम्ममा २८,०२१ सूचीकृत संगठित संस्थाहरु रहेका थिए।

प्राथमिक निष्काशन तर्फ यस बर्ष विश्व धितोपत्र बजारमा कुल २०४.१२ ट्रिलियन डलरको प्राथमिक निष्काशन भएको छ, जुन गत बर्षको तुलनामा १२.१५ प्रतिशतले बढी हो । यो बर्ष अमेरिकी धितोपत्र बजारमा प्राथमिक निष्काशनमा सामान्य बृद्धि आएको छ। एशिया प्यासिफिक क्षेत्रमा ९८.६० ट्रिलियन डलरको प्राथमिक निष्काशन भएको छ, जुन गत बर्षको तुलनामा ६.६७ प्रतिशतको वृद्धि हो । यस्तै युरोप, मध्य पूर्व तथा अफ्रिकी क्षेत्रमा प्राथमिक निष्काशन रकममा ४१.७५ प्रतिशतले वृद्धि आई ५२.६७ ट्रिलियन डलर भएको छ।

कोभिड-१९ को शुरुवात पश्चात् सन् २०२० को पहिलो त्रैमासको अवस्था विश्लेषण गर्दा यस अवधिमा अधिकांश सूचकहरुमा गिरावट आएको देखिन्छ। विशेषतः सार्वजनिक निष्काशनमा सबै क्षेत्रमा ठुलो मात्रामा गिरावट आएको देखिन्छ। सन् २०२० को पहिलो त्रैमासमा सन् २०१९ को अन्तिम त्रैमासको तुलनामा अमेरिकी क्षेत्रको धितोपत्र बजारको पुँजीकरण २२.१८ प्रतिशत, एशिया प्यसिफिक क्षेत्रको १७.४६ प्रतिशत र युरोप, मध्य पूर्व र अफ्रिकी क्षेत्रको २२.७९ प्रतिशतले घटेको छ, जुन समग्र बजार पुँजीकरणमा २०.७५ प्रतिशतको गिरावट हो। सन् २०२० को यस अवधिमा अमेरिकी क्षेत्रको धितोपत्रको दोस्रो बजार कारोबार रकममा ५०.०१ प्रतिशत, एशिया प्यासिफिक क्षेत्रमा भने ५९.२८ प्रतिशत र युरोप, मध्यपूर्व तथा अफ्रिकी क्षेत्रको धितोपत्रको दोस्रो बजार कारोबार रकममा ३४.४४ प्रतिशतको बढोत्तरी आएको छ। यसरी समग्र विश्वमा धितोपत्रको दोस्रो बजार कारोबार रकम ५०.९७ प्रतिशतले बढेको छ। यस अवधिमा सूचीकृत कम्पनीहरुको संख्या

करिब १ प्रतिशतले वृद्धि भइ कूल ५२,७०४ पुगेको छ। यस त्रैमासमा अमेरिकी क्षेत्रको प्राथमिक निष्काशनमा ९.५६ प्रतिशत, एशिया प्यासिफिक क्षेत्रमा ८५.७४ प्रतिशत र युरोप, मध्य पूर्व तथा अफ्रिकी क्षेत्रमा २९७.२९ प्रतिशतको गिरावट आएको छ, जुन विश्व धितोपत्र बजारको समग्र प्राथमिक निष्काशनमा १०९.७२ प्रतिशतको गिरावट हो। विश्व धितोपत्र बजारको स्थिति सम्बन्धी विवरण अनुसूची-१ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

३. नेपालको आर्थिक स्थितिको अवस्था

विश्वव्यापी महामारीको रुपमा फैलिएको कोभिड-१९ को संक्रमणले मानवीय क्षति हुनुको साथै विश्व अर्थतन्त्रमा गम्भिर असर परेको छ। यो संक्रमणको रोकथाम र नियन्त्रण गर्न चालिएका कदमहरुबाट उत्पादनदेखि आपूर्ति र उपभोगको श्रृंखला समेत खल्बलिएको छ। कोरोना महामारीको कारण आर्थिक क्रियाकलापहरुमा सुस्तता आई विश्व अर्थतन्त्र सन् २०२० मा ३.० प्रतिशतले संकुचन हुने अन्तर्राष्ट्रिय मुद्रा कोषको प्रक्षेपण रहेको छ।

आर्थिक वर्ष २०७६।७७ को फागुनसम्म समष्टिगत आर्थिक परिसूचकहरु सन्तोषजनक देखिएका छन्। यस अवधिमा मुद्रास्फीति, भुक्तानी सन्तुलन, विदेशी मुद्रा संचिति, लगानी र वित्तीय परिसूचकहरु आर्थिक स्थायित्व अनुकूल हुँदै गएका छन्। यस अवधिमा आयातमा संकुचन आएको निर्यातमा विस्तार भएका कारण व्यापार घाटामा सुधार आएको छ भने शोधनान्तर स्थिति बचतमा रहेको छ। वित्तीय सेवामा उल्लेखनीय विस्तार हुनुका साथै विदेशी लगानी उत्साहप्रद ढंगले बढेको छ।

३.१ यथार्थ क्षेत्र र मूल्य

आ.व. २०७६।७७ मा कुल गार्हस्थ्य उत्पादन २.२७ प्रतिशतले वृद्धि हुने अनुमान रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७५।७६ मा आर्थिक वृद्धि ७.० प्रतिशत भएको संशोधित अनुमान रहेको छ। उक्त वृद्धि आ.व २०७४।७५ मा ६.७ प्रतिशत रहेको थियो। समीक्षा अवधिमा कृषि र गैर कृषि क्षेत्रको वार्षिक वृद्धिदर २.६ र २.३ प्रतिशत रहने अनुमान छ भने गत आ.व.मा यस्तो वृद्धि दर क्रमशः ५.१ र ७.४ प्रतिशत रहेको थियो। चालु आ.व.मा कुल गार्हस्थ उत्पादनमा कृषि क्षेत्रको योगदान २७.६ प्रतिशत रहेकोमा गैर कृषि क्षेत्रको ७२.४ प्रतिशत योगदान रहेको देखिन्छ। गत वर्षको तुलनामा यस वर्ष कृषि र गैरकृषि क्षेत्रको संरचनामा केही परिर्वतन भएको छ।

समीक्षा अवधिमा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको वृद्धिदरमा कृषि, उद्योग र सेवा क्षेत्रको योगदान क्रमशः ३२.७, २०.३ र ३६.३ प्रतिशत रहेको अनुमान छ। यसैगरी उत्पादित वस्तुहरुमा खुद करको योगदान १०.६ प्रतिशत रहने अनुमान छ। आ.व. २०७६।७७ मा कुल गार्हस्थ उत्पादनमा उपभोगको

अंश ८१.९ प्रतिशत रहेको अनुमान छ। त्यस्तै कुल गार्हस्थ उत्पादनसँग कुल गार्हस्थ बचतको अनुपात गत वर्ष १८.९ प्रतिशत रहेकोमा यसमा केही कमी आई यस वर्ष १८.१ प्रतिशतमा झरेको छ। गत आ.व. २०७५।७६ मा ३३.७ प्रतिशत रहेको कुल गार्हस्थ उत्पादनसँग कुल स्थिर लगानी (कुल पुँजी निर्माण) को अनुपात चालु आ.व. २०७६।७७ मा करिब २८.१ प्रतिशत पुग्ने अनुमान छ। चालु आ.व.मा प्रति व्यक्ति आय ७.५ प्रतिशतले बढेर अमेरिकी डलर १०८५ पुग्ने अनुमान गरिएको छ। आर्थिक वर्ष २०७५।७६ मा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा वित्तीय मध्यस्थताको क्षेत्रको योगदान ६.३ प्रतिशत रहेकोमा समीक्षा अवधिमा यस्तो योगदान सीमान्तरुप वृद्धि भई ६.६ प्रतिशत हुने अनुमान छ। बैकिंग तथा गैर बैंकिंग क्षेत्रको वित्तीय कारोबारमा बढोत्तरी भएता पनि कोभिड-१९ को कारण वित्तीय सेवा भने प्रभावित भएको छ। आर्थिक वर्ष २०७६।७७ को फागुन मसान्तमा औसत उपभोक्ता मुद्रास्फीति दर ६.५ प्रतिशत रहेको छ। अघिल्लो आ.व.को सोही अवधिमा यस्तो दर ४.२ प्रतिशत रहेको थियो।

३.२ मौद्रिक तथा वित्तीय क्षेत्र

आ.व. २०७६।७७ को प्रथम आठ महिनामा विस्तृत मुद्राप्रदाय (M2) ७.३ प्रतिशतले बढेको र संकुचित मुद्राप्रदाय (M1) १.१ प्रतिशतले घटेको छ। अघिल्लो वर्षको सोही अवधिमा विस्तृत मुद्रा प्रदाय ८.४ प्रतिशतले बढेको र संकुचित मुद्रा प्रदाय ०.७ प्रतिशतले घटेको थियो। चालु आ.व.मा बैंक तथा वित्तीय संस्थाको निक्षेप ८.० प्रतिशतले वृद्धि भई रु. ३४ खर्ब ९४ अर्ब पुगेको छ। समीक्षा अवधिमा निजी क्षेत्रतर्फको कर्जाको वृद्धि ११.३ प्रतिशत रहेको छ जुन गत आ.व.मा १५.७ प्रतिशत रहेको थियो।

वित्तीय क्षेत्रमा द्रुत विस्तार हुँदै गएको छ। वित्तीय पहुँच अभिवृद्धि हुँदै जानुका साथै वित्तीय कारोबारमा समेत उल्लेख्य विस्तार भएको छ। वि.स. २०७६ फागुनसम्म ७४६ स्थानीय तहमा वाणिज्य बैंकको शाखा पुगेको छ। बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरुमा देशको कुल जनसंख्याको करिब ६१.० प्रतिशत नागरिकको कम्तिमा एक खाता रहेको छ।

धितोपत्र बजारतर्फ आस्वा तथा सिआस्वा प्रणाली लागू गरेपश्चात् धितोपत्रको प्राथमिक बजारमा ७७ वटै जिल्लाका लगानीकर्ताहरुमा पहुँच पुगेको छ भने धितोपत्रको दोस्रो बजारमा स्वचालित कारोबार प्रणाली प्रयोगमा आए पश्चात् लगानीकर्ताले युजरनेम र पासवर्ड लिई अनलाइन मार्फत कारोबार गर्न सक्ने व्यवस्था हुंदा सोबाट समेत पहुँच विस्तार भएको छ। २०७६ फागुन मसान्तसम्म हितग्राही खाताको कुल संख्या १६ लाख ४६ हजार पुगेको छ। यसका साथै, २०७६ फागुन मसान्तसम्म बीमामा सहभागी हुनेको संख्या कुल जनसंख्याको २२ प्रतिशत पुगेको छ।

३.३ सरकारी वित्त क्षेत्र

सार्वजनिक खर्चको पारदर्शिता र गुणस्तर अभिवृद्धि भएको छ । करको आधार तथा दायरा विस्तार भएको छ भने राजस्व चुहावट नियन्त्रणमा उल्लेख्य सफलता प्राप्त भएको छ। विकास साझेदारहरुसँगको सहकार्य बढेको छ। आन्तरिक तथा बाह्य ऋण व्यवस्थापनको नयाँ संरचना तयार भएको छ। आ.व. २०७६।७७ को फागुनसम्म कुल सरकारी खर्च गत आ.व.को सोही अवधिको तुलनामा १२.९ प्रतिशतले वृद्धि भई रु.६ खर्ब १० अर्ब ६८ करोड रहेको छ । सरकारी खर्च मध्ये चालु खर्च रु.४ खर्ब ५० अर्ब ७८ करोड, पुँजीगत खर्च रु.९६ अर्ब ४८ करोड र वित्तीय व्यवस्था रु.६३ अर्ब ४२ करोड रहेको छ। समीक्षा अवधिमा संघीय संचित कोष र विभाज्य कोषमा जम्मा भएको राजस्व गत आ.व.को सोही अवधिको तुलनामा ९.४ प्रतिशतले वृद्धि भई रु.५ खर्ब ४६ अर्ब ७९ करोड रहेको छ। जसमध्ये कर राजस्व रु.४ खर्ब ९७ अर्ब ५४ करोड र अन्य राजस्व रु.४९ अर्ब २५ करोड रहेको छ। २०७६ असारसम्म कुल तिर्न बाँकी सार्वजनिक ऋण रु.१० खर्ब ४७ अर्ब ९० करोड रहेकोमा रु.९१ अर्ब ९० करोड थप भई २०७६ फागुनसम्म कुल तिर्न बाँकी सार्वजनिक ऋण रु.११ खर्ब ३९ अर्ब ८० करोड पुगेको छ।

३.४ बाह्य क्षेत्र

आ.व. २०७६।७७ को फागुनसम्म कुल वस्तु निर्यात २२.३ प्रतिशतले वृद्धि भई रु. ७४ अर्ब ९१ करोड पुगेको छ भने वस्तु आयात २.६ प्रतिशतले घटेर रु. ९ खर्ब २४ अर्ब २४ करोड रहेको छ। यस अवधिमा वस्तु व्यापार घाटा ४.३ प्रतिशतले संकुचन भई रु. ८ खर्ब ४९ अर्ब ३३ करोड रहेको छ। आ.व. २०७५।७६ को सोही अवधिमा यस्तो घाटा २४.४ प्रतिशतले बढेर रु. ८ खर्ब ८७ अर्ब ८८ करोड पुगेको थियो। गत आ.व.को समीक्षा अवधिमा रु. ५८ अर्ब ९९ करोडले घाटामा रहेको शोधनान्तर स्थिति समीक्षा वर्षमा रु. ३७ अर्ब ८४ करोडले बचतमा रहेको छ। त्यस्तै चालु खाता तर्फको घाटामा सुधार भई रु. १ खर्ब २४ अर्ब ९३ करोड कायम रहेको छ, सो घाटा गत आ.व.को सोही अवधिमा रु. १ खर्ब ९१ अर्ब ४९ करोड रहेको थियो।

नेपालको आर्थिक स्थिति सम्बन्धी विवरणलाई अनुसूची-२ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

४. नेपालको धितोपत्र बजारको स्थिति

बोर्डबाट समीक्षा वर्षमा बजारसँग सम्बन्धित नियमावलीहरुमा समसामयिक सुधार गर्नुका साथै लगानीकर्ताहरुलाई धितोपत्र बजार सम्बन्धी ज्ञान अभिवृद्धिका लागि विविध कार्यक्रमहरु सम्पन्न भएका छन् भने अर्को तर्फ धितोपत्रको समष्टिगत बजार (प्राथमिक र दोस्रो) को गतिविधि मिश्रित

रहेको छ। यस आ.व.को समीक्षा अवधि अर्थात २०७७ जेठ मसान्तसम्मको स्थितिलाई हेर्दा कोभिड-१९ को संक्रमणका कारण धितोपत्र बजारसमेत प्रभावित भएको अवस्था रहेको छ। यस अवधिमा धितोपत्रको प्राथमिक तथा दोस्रो बजारको अवस्था देहाय अनुसार रहेको छ।

४.१ धितोपत्रको प्राथमिक बजार

आ.व. २०७६।७७ को अन्त्यसम्ममा साधारण सेयरको प्राथमिक निष्काशन मार्फत् ९ कम्पनीको रु. ३ अर्ब ९९ करोड, हकप्रद सेयर निष्काशन मार्फत् ११ कम्पनीको रु. ४ अर्ब ४१ करोड, ऋणपत्र निष्काशनतर्फ १२ कम्पनीको रु. २३ अर्ब ५० करोड र म्युचुअल फण्डतर्फ २ योजनाको रु. १ अर्ब ८० करोड गरी कूल ३४ वटा संस्थाको रु. ३३ अर्ब ६५ करोड रुपैयाँ बराबरको पुँजी परिचालनका लागि बोर्डबाट स्वीकृति प्रदान गरिएको थियो। उक्त आ.वा. मा बोनस सेयर तर्फ ९९ संस्थाको कुल रु. ३३ अर्ब ६७ करोड रकम बराबरको बोनस सेयर बोर्डमा दर्ता गरिएको थियो।

कोभिड-१९ को संक्रमणका बीच संगठित संस्थाहरुले सर्वसाधारणमा सेयर जारी गर्न नखोज्नु तथा जलविद्युत कम्पनीको सेयर निष्काशनमा लगानीकर्ताको चासो कम हुदै जानु जस्ता कारणहरुले आ.व. २०७६।७७ को प्रथम एघार महिनासम्ममा प्राथमिक निष्काशनको स्थिति हेर्दा हकप्रद तथा ऋणपत्रको सार्वजनिक निष्काशनमा बढोत्तरी आएको भएतापनि कुल सार्वजनिक निष्काशनमा भने केही कमी आएको देखिएको छ। आ.व. २०७६।७७ को प्रथम एघार महिनाको अवधिमा बोर्डबाट ३० संगठित संस्थाले रु. ३० अर्ब ८९ करोड बराबरको सार्वजनिक निष्काशन अनुमति प्राप्त गरेका छन् जुन गत आ.व.को सोही अवधिको तुलनामा ११.८७ प्रतिशतले कमी भएको हो।

समीक्षा अवधिमा ६ वटा कम्पनीले रु. ३ अर्ब २३ करोड बराबरको प्रारम्भिक निष्काशन अनुमति प्राप्त गरेका छन, जुन गत आ.व. को सोही अवधिमा रु.७ अर्ब २४ करोड रहेको थियो। यसलाई तुलना गर्दा समीक्षा वर्षमा प्रारम्भिक निष्काशन अनुमतिमा करिब ५५ प्रतिशतले कमी आएको छ। अघिल्लो आ.व.को सोही अवधिमा प्रारम्भिक सार्वजनिक निष्काशनतर्फ १३ संगठित संस्थाले रु.३ अर्ब बराबरको निष्काशन अनुमति प्राप्त गरेका थिए। समीक्षा अवधिमा हकप्रद निष्काशनमा भने बढोत्तरी आएको छ। यस अवधिमा ११ सूचीकृत कम्पनीले रु.४ अर्ब ४१ करोड बराबरको हकप्रद निष्काशनका लागि अनुमति पाएका छन् जुन गत आ.व. को सोही अवधिको तुलनामा करिब ९.५५ प्रतिशतको वृद्धि हो।

समीक्षा अवधिमा सार्वजनिक निष्काशन अनुमतिप्राप्त रकम मध्ये रु. २१ अर्ब ४५ करोड रुपैयाँ (कुल रकमको करिव ७० प्रतिशत) ऋणपत्र निष्काशनले ओगटेको छ। नेपाल राष्ट्र बैंकले मौद्रिक नीतिमार्फत् वाणिज्य वैंकलाई चुक्ता पुँजीको २५ प्रतिशत ऋणपत्र निष्काशन गर्नुपर्ने अनिवार्य

व्यवस्था गरेसँगै हालैका वर्षहरुमा प्राथमिक बजारमार्फत् ऋणपत्र निष्काशनमा बृद्धि भएको हो । सामूहिक लगानी योजनातर्फ यस आ.व.को समीक्षा अवधिमा २ योजनाको रु. १ अर्ब ८० करोड बराबरको योजना निष्काशनका लागि अनुमति प्रदान गरिएको छ जुन गत आ.व.को तुलनामा करिब ५३ प्रतिशतले कमी हो ।

त्यसैगरी बोनस सेयर दर्तातर्फ समीक्षा अवधिमा कूल ८१ संगठित संस्थाको रु. ३१ अर्ब ५८ करोड ६७ लाख ६ हजार बराबरको बोनस सेयर बोर्डमा दर्ता गरिएको छ, गत आ.व. मा ८५ संगठित संस्थाले रु. २३ अर्ब ८३ करोड ६३ लाख ५४ हजार रुपैयाँ बराबरको बोनस सेयर दर्ता गरिएका थिए। बोनस सेयर निष्काशन गर्ने सूचीकृत संगठित संस्थातर्फ अझै पनि बैंक, वित्तीय संस्था तथा बीमा कम्पनीहरुको नै बाहुल्यता रहेको छ।

धितोपत्रको प्राथमिक बजारको पछिल्लो १० आर्थिक वर्षहरु तथा पछिल्लो तीन आर्थिक वर्षहरुको प्रथम एघार महिनामा आधारित अवस्थालाई क्रमशः अनुसूची-३ र अनुसूची-४ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

४.२ धितोपत्रको दोस्रो बजार

आ.व. २०७६।७७ को अन्त्यमा धितोपत्र बजार पुँजीकरण रु. १७ खर्ब ९२ अर्ब ७६ करोड पुगे को छ। आ.व. २०७६।७७ को अन्त्यमा फ्लोट बजार पुँजीकरण रु. ६ खर्ब ३८ अर्ब ९ करोड रहे को छ। त्यसैगरी नेप्से परिसूचक १३६२.३५ विन्दुमा कायम हुनुका साथै फ्लोट बजार सूचकांक ९५.४६ बिन्दुमा पुगेको छ।

कोभिड-१९ को विश्वब्यापी महामारीको अवस्थामा नेपाल सरकारबाट मिति २०७६।१२।११ देखि लागू गरिएको लकडाउनका कारण बन्द भएको धितोपत्रको दोस्रो बजार सरकारबाट अत्यावश्यक क्षेत्रलाई संचालनमा ल्याउने निर्णय भए अनुसार पुनः मितिः २०७७ वैशाख ३० र ३१ गते संचालन गरिएकोमा परिस्थितिमा परिवर्तन आई धितोपत्रको दोस्रो बजार २०७७ जेठ मसान्तसम्म बन्द रहेको थियो । उक्त महामारी पश्चात् धितोपत्रको दोस्रो बजारमा नकारात्मक प्रभाव परेको देखिन्छ। लकडाउनकै अवस्थामा खोलिएको धितोपत्रको दोस्रो बजार केही दिन कारोबारमा परिसूचक तथा कारोबार रकममा गिरावट आएको भएता पनि हालैका दिनहरुमा सोमा सुधार आएको छ। आ.व. २०७६।७७ को प्रथम एघार महिनाको अवस्था तुलना गर्दा गत वर्षको एघार महिनाको तुलनामा धितोपत्रको दोस्रो बजारका प्रमुख सूचकहरु भने सकारात्मक रहेका छन् ।

आ.व. २०७६।७७ को प्रथम एघार महिनाको अवधिमा सूचीकृत कम्पनीहरुको संख्यामा गिरावट आई २१२ कायम हुन पुगेको छ उक्त संख्या गत वर्षको सोही अवधिमा २१३ रहेको थियो। त्यसैगरी समीक्षा अवधिमा सूचीकृत धितोपत्रको संख्या ४६९.८३ करोड रहेको छ भने गत आ.व. मा सो संख्या ४१८.८७ करोड रहेको थियो, जुन यस आ.व. मा १२.१७ प्रतिशतको बढोत्तरी हो। आ.व.

२०७६।७७ को प्रथम एघार महिनाको अन्त्यमा नेप्से सूचकांकमा करिब ६ प्रतिशतको गिरावट आई १२०१.५७ बिन्दु कायम भएको छ, जुन गत वर्षको सोही अवधिमा १२६९.६ बिन्दु रहेको थियो।

समीक्षा अवधिमा फ्लोट सूचकांकमा पनि ८.६६ प्रतिशतले कमी आई उक्त सूचकांक ८५ बिन्दु कायम भएको छ। समीक्षा अवधिमा धितोपत्र कारोबार रकम गत आ. व. को तुलनामा ३९.८३ प्रतिशतको बढोत्तरी आई कुल रु. १ खर्ब ३८ अर्ब ८१ करोड बराबरको धितोपत्र कारोबार भएको छ, जुन गत आ.व.को सोही समयावधिमा कुल रु. ९९ अर्ब २७ करोड रहेको थियो। हाल नेप्सेमा औसत दैनिक कारोबार रकम रु. ८३ करोड १३ लाख रहेको छ जुन गत बर्षको तुलनामा ८६.७४ प्रशितले बढी हो।

समीक्षा अवधिमा दोस्रो बजारको बजार पुँजीकरण रु. १५ खर्ब ३६ अर्ब ४२ करोड पुगेको छ, जुन गत वर्षको तुलनामा २.७२ प्रतिशतले कमी हो। गत बर्षको उक्त अवधिमा दोस्रो बजारको बजार पुँजीकरण रु. १५ खर्ब ७९ अर्ब ३९ करोड रहेको थियो। यस्तै फ्लोट बजार पुँजीकरणमा पनि गत वर्षको तुलनामा १.१० प्रतिशतले बढी चालु आ.व. को जेठ मसान्तसम्म रु. ५ खर्ब ५९ अर्ब कायम भएको छ। यस्तै समीक्षा अवधिमा बजार पुँजीकरणमा कारोबारको प्रतिशत करीब ४१.३७ प्रतिशतले बढोत्तरी आई ८.६८ प्रतिशत पुगेको छ जुन गत आ.व. मा ६.१४ प्रतिशत रहेको थियो।

धितोपत्रको दोस्रो बजारको विगत १० आर्थिक वर्षहरु तथा विगत तीन आर्थिक वर्षहरुको एघार महिनाको अवस्थालाई क्रमशः अनुसूची-५ र अनुसूची-६ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

४.३ धितोपत्र बजार सहभागी

धितोपत्र बजारको दायरा दिन प्रति दिन बढ्दै गईरहेको सन्दर्भमा बोर्डको नियमन तथा सुपरिवेक्षण क्षेत्राधिकार भित्र देहाय बमोजिमका बजार सहभागीहरु रहेका छन्ः

क्र.स.	**धितोपत्र बजार सहभागीहरु** (मिति २०७७ जेठ मसान्तसम्मको स्थिति)	**संख्या**	**कैफियत** (विस्तृत विवरण अनुसूचीमा रहेको)
१.	नेपाल स्टक एक्सचेञ्ज लि.	१ वटा	अनुसूची ९
२.	सिडिएस एण्ड क्लियरिङ्ग लि.	१ वटा	अनुसूची १०
३.	क्रेडिट रेटिङ्ग कम्पनी	२ वटा	अनुसूची ११
४.	सामूहिक लगानी कोष	१४ वटा	अनुसूची १२
५.	मर्चेण्ट बैंकर	३२ वटा	अनुसूची १३
६.	धितोपत्र दलाल (ब्रोकर)	५० वटा	अनुसूची १४
७.	निक्षेप सदस्य	७३ वटा	अनुसूची १५
८.	आस्वा सदस्य	५९ वटा	अनुसूची १६
९.	सूचीकृत संगठित संस्था	२१२ वटा	-
	जम्मा	**४४४ वटा**	

५. नेपाल सरकारको नीति तथा कार्यक्रममा धितोपत्र बजार तथा वस्तु विनिमय बजार

धितोपत्र बजारको विकास तथा विस्तारका लागि नेपाल सरकारले विगत तीन आर्थिक वर्षहरुमा देहाय बमोजिमको नीति तथा कार्यक्रमहरु घोषणा गरेको थियो।

(क) आर्थिक वर्ष २०७५।७६ को बजेट वक्तव्यमा धितोपत्र बजारको विकास तथा विस्तारका लागि देहाय बमोजिमको कार्यक्रम समावेश भएका थिए।

- वित्तीय क्षेत्रमा नियमन निकायहरुको क्षमता अभिवृद्धि गर्न धितोपत्र ऐनमा समयानुकुल संशोधन गरिनेछ।
- एक अर्ब वा सो भन्दा बढीको पुँजीमा स्थापित सबै उत्पादनमूलक कम्पनीहरुलाई पब्लिक लिमिटेड कम्पनीमा रुपान्तरण भई पुँजी बजारमा सूचीकृत हुनुपर्ने व्यवस्था गरिनेछ।
- प्राइभेट इक्विटी, भेञ्चर फण्ड र हेज फण्ड लगायतका नयाँ संस्थाहरुलाई पुँजी बजारमा प्रवेश गराइनेछ।
- पचास करोड रुपैयाँ वा सो भन्दा बढी चुक्ता पुँजी भएका प्राइभेट लिमिटेड कम्पनीहरुलाई पब्लिक लिमिटेड कम्पनीमा रुपान्तरण हुन प्रोत्साहन स्वरुप तीन वर्षका लागि आयकरमा १० प्रतिशत छुट दिने व्यवस्था गरिनेछ।

(ख) आर्थिक वर्ष २०७६।७७ को बजेट वक्तव्यमा धितोपत्र बजारको विकास तथा विस्तारका लागि देहाय बमोजिमको कार्यक्रम समावेश गरिएको थियो।

- सबै प्रकारको धितोपत्र र ऋणपत्रका दोस्रो बजार कारोबार विद्युतीय प्रणालीमार्फत् गर्न विद्युतीय कारोबार प्रणालीलाई सुरक्षित र पारदर्शी बनाइनेछ। सरकारी ऋणपत्र खरिद/बिक्रीको लागि अनलाइन प्रणाली विकास गरिनेछ। धितोपत्र दोस्रो बजारमा निश्चित रकम भन्दा बढी कारोबार गर्ने लगानीकर्ताहरुको स्थायी लेखा नम्बर सहितको विवरण नेप्से तथा सिडिएससी राफसाफ प्रणालीमा आवद्ध गरिनेछ।
- धितोपत्र बोर्ड र नेपाल स्टक एक्सचेञ्जको संस्थागत सुधार गरिनेछ। गैर आवासिय नेपालीहरुले दोस्रो बजार मार्फत् पनि लगानी गर्न सक्ने गरी पुँजी बजारलाई फराकिलो बनाइनेछ। ट्रष्टी ऐन तर्जुमा गरी सामूहिक लगानी कोष, सेयर अभौतिकीकरण र सिडिएससी लगायतको कार्य व्यवस्थित गरिनेछ।
- सेयर कारोबारको पुँजीगत लाभकर गणना भारित औसत लागत विधिबाट गर्ने व्यवस्था मिलाई सेयर लगानीकर्ताहरुलाई प्रोत्साहित गर्न हाल प्राकृतिक व्यक्तिहरुलाई लाग्दै आएको करको दर ५ प्रतिशत कायम गरिनेछ।

ग) आर्थिक वर्ष २०७७।७८ को बजेट वक्तव्यमा धितोपत्र बजारको विकास तथा विस्तारका लागि देहाय बमोजिमको कार्यक्रम समावेश गरिएको छ।

- पुँजी बजारको दायरा विस्तार गरी ऋणपत्रको दोस्रो बजार कारोबार शुरु गरिनेछ।
- नेपाल स्टक एक्सचेञ्ज लि. को दोस्रो बजार कारोबारलाई पूर्ण रुपमा विद्युतीय प्रविधिमा आधारित बनाइनेछ।
- पुँजी बजारमा संस्थागत लगानी अभिवृद्धि गर्न आगामी आर्थिक वर्ष स्टक डिलर संचालनमा ल्याइनेछ।
- वस्तु विनिमय बजार संचालनमा ल्याउन आवश्यक व्यवस्था मिलाइनेछ।
- नेपाल धितोपत्र बोर्ड, नेपाल स्टक एक्सचेञ्ज लि. र सिडिएस एण्ड क्लियरिंग लि. को संरचनात्मक सुधार गरिनेछ।

६. वस्तु विनिमय बजारको नियमन तथा सुपरिवेक्षण

नेपाल सरकारबाट वस्तु विनिमय बजार सम्वन्धी ऐन, २०७४ मिति २०७४ भाद्र ११ मा जारी भएकोमा उक्त ऐनको कार्यान्वयनको लागि ऐन प्रमाणिकरण भएको ९१ औं दिन अर्थात मिति २०७४ मंसिर ९ देखि लागू हुने गरी नेपाल सरकारको स्वीकृतिमा बोर्डले वस्तु विनिमय वजार सम्बन्धी नियमावली, २०७४ जारी गरेको छ। यससँगै वस्तु विनिमय बजारको विकास र विस्तार गर्ने जिम्मेवारी समेत बोर्डमा आएको छ। बोर्डबाट वस्तु विनिमय बजारसम्बन्धी व्यवसाय संचालन गर्न चाहने संगठित संस्थाले बोर्डको अनुमति लिएर मात्र उक्त व्यवसाय गर्न गराउन मिति २०७४ मंसिर १२ मा सूचना प्रकाशन गर्नुका साथै संचालन मा रहेका बजारहरुलाई नयाँ करारहरुको कारोबारमा रोक लगाइएको थियो।

त्यसैगरी बोर्डमा वस्तु विनिमय बजार संचालन गर्न ५ वटा प्रस्तावित कम्पनीहरुले पूर्व स्वीकृतिका लागि निवेदन पेश गरेकोमा मुलुकको अर्थतन्त्रको आकार, औद्योगिक व्यवसायको विकास, वस्तु कारोवारको सम्भाव्यता तथा लगानीकर्ताको हित संरक्षणलाई समेत दृष्टिगत गरी वस्तु विनिमय बजार सम्बन्धी नियमावली, २०७४ को नियम (५) बमोजिम सो कम्पनीहरुले आवश्यक कागजात तथा विवरणहरु पेश गरेको नदेखिएकाले बोर्डले पूर्व स्वीकृति प्रदान नगर्ने निर्णय गरेको थियो।

मिति २०७६ वैशाख १२ मा नयाँ आवेदन दिन चाहने आवेदकका लागि दुई महिनाको समय दिई बोर्डले वस्तु विनिमय बजार संचालनको पूर्व स्वीकृतिका लागि सूचना प्रकाशन गरी पुनः निवेदन पेश गर्न आव्हान गरेको थियो। इन्कार गरिएका आवेदकले समेत पूर्व स्वीकृतिका लागि पुनः आवेदन

गर्न सक्ने व्यवस्था समेत गरिएको थियो । यस क्रममा उल्लेखित समयावधिभित्र ६ संस्थाको निवेदन प्राप्त भएको छ । यसरी वस्तु विनिमय बजार संचालनका लागि पूर्व स्वीकृति प्रदान गर्दा प्रस्तावित कम्पनीको पुँजी र रणनीतिक साझेदार, प्रस्तावित प्रविधि, व्यवसायिक योजना, संस्थागत स्वामित्व संलग्नता र व्यवस्थापनको योग्यताको आधारमा पूर्व स्वीकृतिको प्रकृया अगाडि बढाइएको छ ।

७. बोर्डको आ.व. २०७६।७७ को नीति तथा कार्यक्रमको प्रगति समीक्षा

धितोपत्र बजार तथा वस्तु विनिमय बजारको नियमन निकायको रुपमा बोर्डले हालका वर्षहरुमा नियमन तथा सुपरिवेक्षणको कार्य थप प्रभावकारीरुपमा गर्दै आएको छ भने अर्कोतर्फ बोर्डले बजार विकास तथा सुधारको क्रममा पनि विभिन्न कोणबाट सुधारका प्रयासहरु गरिरहेको छ । यसरी धितोपत्रको प्राथमिक र दोस्रो बजारमा संरचनात्मक सुधार हुदै गएको देखिन्छ । कोभिड-१९ महामारीका कारणले धितोपत्र बजारमा समेत यसको प्रतिकूल प्रभाव परेको छ । सरकारले लागू गरेको लकडाउनका कारण सहज रुपमा कार्यालय संचालन गर्न नसक्दा आ.व. २०७६।७७ को नीति तथा कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्न कठिनाइ परिरहेको अवस्था विद्यमान छ । विषम परिस्थितिका बाबजुद बोर्डबाट समीक्षा अवधिमा देहायका मुख्य कार्यहरु सम्पादन गरिएको छ ।

समीक्षा वर्षमा पुँजी बजारमा देखिएका समस्याहरुको समाधानका लागि नेपाल सरकारले गठन गरेको समितिले दिएका ५८ बुँदे सुझावहरुमध्ये बोर्डसँग सम्बन्धित सुझावहरुमध्ये बोर्डले करिब ६८ प्रतिशत सुझावको कार्यान्वयन गरिसकेको छ भने अन्य बाँकी सुझावहरु सम्पन्न हुने क्रममा रहेकका छन् । धितोपत्र बजारलाई सूचना प्रविधिमैत्री बनाउनका लागि नेपाल धितोपत्र बोर्ड सूचना प्रविधि नीति, २०७६ जारी गरेको छ । बोर्डले धितोपत्र दर्ता तथा निष्काशन नियमावली, २०७३ मा बुक विल्डिङ्ग विधिमार्फत् सार्वजनिक निष्काशन गर्न सक्ने, हकप्रद सेयर निष्काशनलाई थप प्रभावकारी बनाउने लगायतका व्यवस्था समावेश गरी नियमावली संशोधनका लागि नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालयमा पेश गरेकोमा सोमा स्वीकृति प्राप्त भई २०७६ साल फागुन १ गते देखि लागू गरेको छ ।

त्यसैगरी बोर्डले धितोपत्र दर्ता तथा निष्काशन, सामूहिक लगानी कोष, क्रेडिट रेटिङ्ग, मर्चेन्ट बैंकर तथा धितोपत्र दलाल व्यवसायीसम्बन्धी नियमावलीहरुको समसामयिक संशोधन गरेको छ । बोर्डले भित्री कारोबार निषेध सम्बन्धी नियमावली, २०७६ को मस्यौदा स्वीकृतिका लागि नेपाल सरकार,

अर्थ मन्त्रालयमा पेश गरिएको छ। २०७६ श्रावणबाट लगानीकर्ता प्रत्यक्ष संवाद रेडियो कार्यक्रम हरेक महिनाको दुई पटक संचालन गर्दै आएको छ। त्यसैगरी बोर्डबाट पाक्षिक लगानीकर्ता प्रशिक्षण कार्यक्रमलाई थप परिष्कृत गरी यसको संचालनलाई निरन्तरता दिइएको छ। २०७६ असारबाट ऋणपत्रको दोस्रो बजार कारोवार विद्युतीय प्रणालीमार्फत् शुरु भएको छ। पुँजीगत लाभकर गणनालाई थप सरल र सहज बनाउने क्रममा लगानीकर्ता स्वयंले सिडिएससीको वेबसाइटमार्फत् आधार मूल्य प्रविष्ट गरी पेश गर्न सकिने व्यवस्था भएको छ। कुल २१ धितोपत्र दलाल व्यवसायीहरुले मार्जिन कारोवार गर्न अनुमति प्राप्त गरेकोमा हालसम्म १ वटामार्फत् मार्जिन कारोवार सेवा शुरु भैसकेको छ।

साथै खुलामुखी सामूहिक लगानी कोष संचालनमा आएको छ। विशिष्टिकृत लगानी कोष नियमावली, २०७५ लागू गरिएकोमा उक्त कोष संचालनका लागि अनुमति प्राप्त गर्न ६ वटा निवेदन प्राप्त भई सो को अध्ययन भैरहेको छ। बोर्डबाट वस्तु विनिमय बजार संचालन गर्न पूर्व स्वीकृति प्रदान गर्नका लागि आवश्यक मापदण्ड तयार गरी प्राप्त ६ वटा निवेदनहरुको अध्ययन भैरहेको छ। ट्रष्ट ऐनको मस्यौदा तथा दोस्रो बजारमा हुने धितोपत्रको कारोबारमा लाग्ने लागतका सम्बन्धमा अध्ययन भैरहेको छ। बोर्डको आ.व. २०७६।७७ को नीति तथा कार्यक्रम कार्यान्वयनको समीक्षा अनुसूची-१७ मा विस्तृतरुपमा प्रस्तुत गरिएको छ।

भाग दुई

बोर्डको आ.व. २०७७।७८ को धितोपत्र बजार तथा वस्तु विनिमय बजारसम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम

बोर्डबाट विगतका वर्षहरु देखि नै धितोपत्र बजार तथा वस्तु विनिमय बजार (बजार) सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रमको सार्वजनिक प्रकाशन गर्ने गरिएको छ। बजारको विकास तथा विस्तारका लागि बोर्डको नियमन तथा सुपरिवेक्षण क्षमता अभिबृद्धि गर्दै बजारलाई स्वच्छ, पारदर्शी र अत्याधुनिक बनाउँदै लैजानुपर्ने आवश्यकता छ। यस क्रममा बोर्डले धितोपत्र बजार तथा वस्तु विनिमय बजारको विकास, विस्तार तथा सुधारका लागि आ.व. २०७७/७८ मा सम्पन्न गर्नुपर्ने विभिन्न विकासात्मक तथा नियमित कार्यक्रमहरु समावेश गरी बोर्डको नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरेको छ।

१. कार्यक्रम तयारीका आधारहरु

बोर्डले आ.व. २०७७/७८ को नीति तथा कार्यक्रम देहायका आधारमा तयार गरेको छः

- नेपाल सरकारको १५ औं योजनामा समावेश भएका पुँजी बजार सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रमहरु,
- नेपाल सरकारको आ.व. २०७७/७८ को बजेट वक्तव्यमा समावेश भएको आर्थिक साथै धितोपत्र बजार तथा वस्तु विनिमय बजारसम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम,
- नेपाल सरकारको वित्तीय क्षेत्र विकास रणनीति अन्तर्गत सम्पन्न हुनुपर्ने धितोपत्र बजारसम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रमहरु,
- धितोपत्र सम्बन्धी प्रचलित ऐनका अतिरिक्त वस्तु विनिमय बजार र सम्पत्ति शुद्धीकरणसम्बन्धी ऐनहरुले बोर्डलाई दिएको जिम्मेवारी,
- धितोपत्र बजार नियमन निकायहरुको अन्तर्राष्ट्रिय संस्था (IOSCO) को सिद्धान्त तथा मापदण्ड र सार्क क्षेत्रका धितोपत्र बजार तथा सोको नियमन अभ्यास,
- बोर्डको चारवर्षीय रणनीतिक योजनाको मस्यौदा,
- बोर्डको आ.व. २०७६/७७ को नीति तथा कार्यक्रमको कार्यान्वयन अवस्था,
- बोर्डबाट देशव्यापी रुपमा संचालन गरेको लगानीकर्ता प्रशिक्षण तथा जनचेतना अभिबृद्धि कार्यक्रम, देशको वर्तमान प्रादेशिक संरचना, बोर्डको आ.व. २०७७/७८ को नीति तथा कार्यक्रमका सम्बन्धमा पुँजी बजार विज्ञ तथा सरोकारवालापक्षहरुबाट प्राप्त सुधार तथा विकाससम्बन्धी राय सुझाव आदि।

२. नीति तथा कार्यक्रमको लक्ष्य

बोर्डको आ.व. २०७७।७८ को धितोपत्र बजार तथा वस्तु विनिमय बजार सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रमले नेपालको धितोपत्र बजार र वस्तु विनिमय बजारलाई विकास तथा विस्तार गर्दै स्वस्थ, पारदर्शी, प्रतिस्पर्धी र प्रभावकारी बनाई सर्वसाधारणको पहुँच बढाउन बोर्डले देहाय बमोजिमको लक्ष्य लिएको छ :

१. धितोपत्र बजार तथा तथा वस्तु विनिमय बजारको विकास गरी IOSCO को मापदण्ड अनुरुपको बनाउँदै लैजाने,

२. बोर्डको संस्थागत तथा नियमन क्षमता अभिबृद्धि गर्ने,

३. धितोपत्र बजार तथा वस्तु विनिमय बजारको प्रभावकारी नियमन, सुपरिवेक्षण तथा व्यवस्थापनका लागि आवश्यक कानुनी संरचनाको विकास तथा सुदृढीकरण गर्ने,

४. बजार सुपरिवेक्षण व्यवस्थामा सुधार गर्नुका साथै अध्ययन/अनुसन्धान गर्ने,

५. बजार सहभागीहरुको व्यवसायिकता तथा स्तर अभिवृद्धि र कार्य क्षेत्र विस्तार गर्ने,

६. प्रदेशस्तरमा समेत धितोपत्र बजार तथा वस्तु विनिमय बजारसम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धिसहित समष्टिगत वित्तीय साक्षरतालाई सुदृढ गर्दै जाने ।

३. नीति तथा कार्यक्रमका प्रमुख विशेषताहरु

नेपाल सरकारले आर्थिक वर्ष २०७७।७८ का लागि प्रस्तुत गरेको बजेटमा समावेश भएको आर्थिक तथा धितोपत्र बजारसम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम, नेपाल सरकारको १५ औं योजना, वित्तीय क्षेत्र विकास रणनीतिका साथै बोर्डमा सरोकारवालापक्षहरुबाट प्राप्त रचनात्मक सुझावहरुको आधारमा बोर्डले आर्थिक वर्ष २०७७।७८ को धितोपत्र बजार तथा वस्तु विनिमय बजारसम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरेको छ । यस नीति तथा कार्यक्रमले बोर्डको संस्थागत तथा नियमन क्षमताको अभिवृद्धि गर्दै धितोपत्र बजार तथा वस्तु विनिमय बजारलाई अन्तर्राष्ट्रिय स्तरको बनाउने क्रममा बजार पूर्वाधारहरुको विकाससँगै बजार सहभागीहरुको कार्यक्षेत्र, स्तर तथा व्यवसायिकतामा सुधार ल्याउने, बजार सुपरिवेक्षण व्यवस्थामा सुधार गर्ने तथा वित्तीय साक्षरताको स्थितिलाई सुदृढ गर्ने जस्ता लक्ष्यहरु लिएको छ।

आ.व. २०७७।७८ को धितोपत्र बजार तथा वस्तु विनिमय बजारसम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रमलाई विकासात्मक र नियमित गरी दुई भागमा विभाजन गरी प्रस्तुत गरिएको छ। विकासात्मक कार्यक्रमका प्रमुख विशेषताहरु देहाय बमोजिम रहेका छन्ः

क) समग्र बजार विकास तथा सुधारः

नेप्सेको कारोवार प्रणालीलाई धितोपत्रका लगानीकर्ताहरुको बैंक खाता तथा डिम्याट खातासंग आवद्ध गर्ने, धितोपत्र कारोबार राफसाफ तथा फछ्र्यौट प्रणाली T+2 मा हुने तथा नेप्सेको TMS लाई प्रभावकारी बनाउने, IOSCO को साधारण सदस्यता प्राप्त गर्ने कार्य अगाडि बढाउने, बजारसम्बन्धी आवधिक रणनीतिक योजना तयार गरी लागू गर्ने, वस्तु विनिमय बजार संचालन गर्ने कम्पनी स्थापना गर्न अनुमति दिने र वस्तु कारोबार व्यवसायीहरुलाई अनुमतिपत्र दिने, धितोपत्र केन्द्रीय निक्षेप सेवालाई स्तरीय बनाउने, सूचीकृत सरकारी ऋणपत्रहरुको पूर्णरुपमा अभौतिकीकरण गरी सरकारी ऋणपत्र तथा संस्थागत ऋणपत्रको दोस्रो बजार कारोवार हुने व्यवस्था मिलाउने, धितोपत्र व्यापारी (Stock Dealer) लाई अनुमति दिने, विशिष्टिकृत लगानी कोषहरु संचालन अनुमति दिने, धितोपत्र दलाल व्यवसायीको आधिकारिक प्रतिनिधिको व्यवस्था गर्ने, साना तथा मझौला कम्पनीहरुको लागि छुट्टै कारोबार हुने गरी SME Platform तथा अन्य कम्पनीको कारोबारका लागि Main Board को व्यवस्था गर्ने, केन्द्रीय तथ्याङ्क भण्डारण सम्बन्धी सफ्टवेयर विकास गरी तथ्याङ्कहरुको नियमित प्रशोधन तथा अभिलेख राख्ने व्यवस्था गर्ने र बोर्डको आन्तरिक कार्य प्रणालीलाई प्रविधिमैत्री बनाउन आवश्यक सफ्टवेयरहरु खरिद तथा विकास गर्ने जस्ता कार्यक्रमहरु रहेका छन् ।

ख) कानुनी संरचनामा सुधार

धितोपत्र बजारको दीर्घकालीन विकासका लागि ट्रष्ट ऐनको मस्यौदा गर्ने, हाल धितोपत्र सम्बन्धी ऐन, २०६३ रहेकोमा अन्तर्राष्ट्रिय उत्कृष्ट अभ्यास अनुसार नेपाल धितोपत्र बोर्डलाई जवाफदेहितासहितको अधिकार सम्पन्न नियमन निकाय बनाउन नेपाल धितोपत्र बोर्ड ऐनको तथा धितोपत्र कारोवार तथा धितोपत्र व्यवसायीहरुको नियमनलाई प्रभावकारी बनाउन धितोपत्र कारोवार ऐनको मस्यौदा गर्ने, भित्री कारोवार बन्देज नियमावली कार्यान्वयनमा ल्याउने, सार्वजनिक निष्काशनमा बुक विल्डिङ्ग प्रणाली लागू गर्ने, संगठित संस्थाहरुको मर्जर तथा प्राप्ति सम्बन्धी व्यवस्था भएकोमा सो लाई कार्यान्वयन गर्न यस सम्बन्धी निर्देशिका तर्जुमा गरी लागू गर्ने र धितोपत्र बजारमा गैर आवासीय नेपालीलाई प्रवेश गराउन आवश्यक कार्यविधि तर्जुमा गर्ने ।

ग) संस्थागत तथा नियमन क्षमता सबलीकरण

बोर्डमा नयाँ संगठन संरचना लागू गर्ने, विद्युतीय विवरण प्रवाह प्रणाली (Electronic Reporting and Retrieval System-ERRS) विकास गरी लागू गर्ने, सूचना प्रविधि नीति लागू गर्न आवश्यक

निर्देशिका बनाउने, बोर्डको क्षमता अभिवृद्धि गर्न अन्तर्राष्ट्रिय प्रतिष्ठित संस्थासग साझेदारी विकास गरी सुपरीवेक्षकीय तथा नियामकीय क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम संचालन गर्ने तथा बोर्डको प्रादेशिक कार्यालय स्थापना सम्बन्धमा अध्ययन गरी जग्गा प्राप्ति कार्य अगाडि बढाउने ।

घ) अध्ययन तथा अनुसन्धान र लगानीकर्ता प्रशिक्षण

धितोपत्र बजारमा सूचीकृत जलविद्युत कम्पनीहरुको परियोजना संचालन अवधि समाप्त भएपछि सम्बन्धित कम्पनी तथा सेयरधनीको अवस्थाका सम्बन्धमा स्पष्ट नीतिगत व्यवस्थाका लागि अध्ययन गर्ने, इन्डेक्स फण्ड (Index Fund) तथा इक्यूटी डेरिभेटिभ्स् (Equity Derivatives) औजार जारी गर्न सक्ने व्यवस्था मिलाउने, नेप्से परिसूचक र सोको गणना विधिलाई समयसापेक्ष बनाई धितोपत्र बजारमा स्थिरता ल्याउने उपायहरु अवलम्बन गर्ने सम्बन्धमा अध्ययन गर्ने, धितोपत्र बजार विकाससँग सम्बन्धित म्युनिसीपल वण्ड, वित्तीय समावेशीता तथा सर्ट सेलिंग जस्ता समसामयिक विषयहरुमा अध्ययन गर्ने, धितोपत्र तथा फ्यूचर्स बजार र वित्तीय शिक्षा प्रशिक्षण संस्था स्थापना सम्बन्धमा अध्ययन गरी आवश्यक कार्य अगाडि बढाउने र बोर्ड, नेपाल स्टक एक्सचेञ्ज लि., धितोपत्र व्यवसायी र स्थानीय उद्योग बाणिज्य संघसँगको सहकार्यमा धितोपत्र बजार तथा वस्तु विनिमय बजार शिक्षा तथा जनचेतना अभिबृद्धि कार्यक्रमहरु संचालन गर्ने ।

ङ) नियमित कार्यक्रमहरु

यसतर्फ मुख्यतः धितोपत्रहरु दर्ता तथा निष्काशन स्वीकृति र व्यवसाय संचालन अनुमति दिने, बजार अनुगमन, सुपरिवेक्षण तथा कारवाही गर्ने, नीति तथा कार्यक्रम तयारी गर्ने, प्रगति पुनरावलोकन गर्ने, नेपाल सरकारलाई बजार सुधार तथा विकासका लागि राय/सुझाव उपलब्ध गराउने, जनसरोकारका गुनासा समाधान गर्ने, वित्तीय साक्षरता अभिवृद्धि सम्बन्धी रेडियो कार्यक्रमसहित अन्य प्रशिक्षणमूलक कार्यक्रमहरु संचालन गर्ने र अध्ययन अनुसन्धान सम्बन्धी कार्यहरु रहेका छन् ।

४. विकासात्मक नीति तथा कार्यक्रम

बोर्डबाट सम्पादन गरिने विकासात्मक कार्यक्रमहरु निम्न चार उप शीर्षक राखी देहाय बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छः

क) समग्र बजार विकास तथा सुधार

१. नेपाल स्टक एक्सचेञ्ज लि.(नेप्से) को विद्युतीय कारोवार प्रणालीलाई धितोपत्रका लगानीकर्ताहरुको बैंक खाता तथा डिम्याट खातासंग आवद्ध गरी पूर्ण स्वाचालित कारोवार प्रणालीको व्यवस्था गर्न आवश्यक सहजीकरण गर्ने ।

२. धितोपत्र कारोबार राफसाफ तथा फछ्र्यौट प्रणाली T+2 मा हुने तथा नेप्सेको Trading Management System (TMS) लाई प्रभावकारी बनाउने व्यवस्था मिलाउने ।

३. बोर्ड IOSCO को एशोसियट सदस्य भएकोमा उक्त संस्थासँग Multilateral Memorandum of Understanding-MMoU गरी साधारण सदस्यता प्राप्त गर्ने कार्य अगाडि बढाउने ।

४. धितोपत्र बजार तथा वस्तु विनिमय बजारको चरणबद्ध विकासका लागि बोर्डको चार वर्षीय रणनीतिक योजना(आ.व. २०७७।७८-२०८०।८१) तयार गरी लागू गर्ने ।

५. वस्तु विनिमय बजार सम्बन्धमा ऐन तथा नियमावलीको व्यवस्था बमोजिम वस्तु विनिमय बजार संचालन गर्ने कम्पनी स्थापना गर्न अनुमति दिने र वस्तु कारोबार व्यवसायीहरुलाई अनुमतिपत्र प्रदान गर्ने । साथै बोर्डमा प्राप्त हुने Contract Specification को अध्ययन गरी कारोबारका लागि दर्ता गर्ने ।

६. धितोपत्र बजारमा वास्तविक क्षेत्रका कम्पनीहरुलाई भित्र्याउन प्रोत्साहन तथा सहजीकरण गर्ने ।

७. नेपाल चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स संस्थासँगको सहकार्यमा सूचीकृत कम्पनी तथा धितोपत्र व्यवसायीहरुले बोर्ड तथा नेप्सेमा पेश गर्नुपर्ने विवरणहरुको ढाँचा विकास गर्ने ।

८. नेप्सेमा विदेशी रणनीतिक साझेदार भित्र्याई संरचनात्मक सुधार गरी धितोपत्रको दोस्रो बजार कारोवार प्रणालीलाई सुदृढ गर्ने र केन्द्रीय निक्षेप सेवा कम्पनीको स्वामित्व संरचनामा सुधार ल्याउन आवश्यक सहजीकरण गरी धितोपत्र केन्द्रीय निक्षेप सेवालाई स्तरीय बनाउने ।

९. सूचीकृत सरकारी ऋणपत्रहरुको पूर्णरुपमा अभौतिकीकरण हुने व्यवस्था मिलाई सरकारी ऋणपत्र तथा संस्थागत ऋणपत्रको दोस्रो बजार कारोवारलाई सक्रिय बनाउने ।

१०. धितोपत्र बजारमा संस्थागत लगानीकर्ता प्रवेश गराई कारोवारको आकार बढाउन तथा दोस्रो बजार मूल्यमा स्थिरता ल्याउन धितोपत्र व्यापारी (Stock Dealer) लाई अनुमति दिने ।

११. प्राइभेट इक्वीटी फण्ड तथा भेन्चर क्यापिटल जस्ता विशिष्टिकृत लगानी कोषहरु संचालन गर्न अनुमति प्रदान गर्ने ।

१२. धितोपत्र बजारमा हुने ग्राहक परिचय विवरणको प्रभावकारी व्यवस्थापनका लागि सिडिएस एण्ड क्लियरिङ्ग लि. (सिडिएससी) मार्फत् एकीकृत ग्राहक परिचय विवरण व्यवस्थापन (Centralised KYC Management) को व्यवस्था मिलाउने ।

१३. साना तथा मझौला कम्पनीहरुको लागि छुट्टै कारोबार हुने गरी SME Platform तथा अन्य कम्पनीको कारोबारका लागि Main Board को व्यवस्था गर्नका लागि नेप्सेलाई सहजीकरण गर्ने ।

१४. धितोपत्र बजारमा नेपाल फाइनान्सियल रिर्पोटिङ्ग मापदण्ड (NFRS) कार्यान्वयन गर्न आवश्यक व्यवस्था गर्ने ।

१५. धितोपत्र बजार तथा वस्तु विनिमय बजार र नियमन सम्बन्धी अध्ययन अनुसन्धान कार्यलाई प्रोत्साहन गर्न र सुसूचित लगानीका लागि सहज वातावरण तयार गर्न धितोपत्र बजार तथा वस्तु विनिमय बजारसम्बन्धी सम्पूर्ण विवरण तथा तथ्याङ्कहरुको केन्द्रीकृत व्यवस्थापनका लागि केन्द्रीय तथ्याङ्क भण्डारण सम्बन्धी सफ्टवेयर विकास गरी तथ्याङ्कहरुको नियमित प्रशोधन तथा अभिलेख राख्ने व्यवस्था गर्ने ।

१६. अर्थतन्त्रसँग सम्बन्धित नीति निर्माण अनुसन्धान गर्ने आर्थिक विकास तथा प्रशासन केन्द्र (Centre for Economic Development and Administration-CEDA) जस्ता अध्ययन अनुसन्धान गर्ने संस्था तथा विश्वविद्यालयसंग सम्बन्ध विकास गरी धितोपत्र बजार तथा वस्तु विनिमय बजार नियमन तथा सुधार सम्बन्धमा नीतिगत अध्ययन अनुसन्धान गर्ने गराउने व्यवस्था मिलाउने ।

१७. बोर्डको आन्तरिक कार्य प्रणालीलाई प्रविधिमैत्री बनाउन आवश्यक सफ्टवेयरहरु खरिद तथा विकास गर्ने ।

ख. कानुनी संरचनामा सुधार

१८. धितोपत्र बजारको दीर्घकालीन विकासका लागि आवश्यक ट्रष्ट ऐनको मस्यौदा गरी विधायन प्रक्रियाका लागि नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालय समक्ष पेश गर्ने ।

१९. धितोपत्र बजार नियमनका लागि हाल धितोपत्र सम्बन्धी ऐन, २०६३ रहेकोमा अन्तर्राष्ट्रिय उत्कृष्ट अभ्यास अनुसार नेपाल धितोपत्र बोर्डलाई जवाफदेहितासहितको अधिकार सम्पन्न नियमन निकाय बनाउन नेपाल धितोपत्र तथा विनिमय बोर्ड (Securities and Exchange Board of Nepal) ऐन र धितोपत्र कारोवार तथा धितोपत्र व्यवसायीहरुको नियमनलाई प्रभावकारी बनाउन धितोपत्र कारोवार सम्बन्धी ऐनको मस्यौदा गर्ने ।

२०. ऋणपत्रको दोस्रो बजारलाई सक्रिय बनाई विकास तथा विस्तार गर्न आवश्यक कानुनी व्यवस्था गर्न ऋणपत्र बजार सम्बन्धी नियमावली बनाउने ।

२१. भित्री सूचनाका आधारमा हुने कारोवारलाई निरुत्साहित गरी धितोपत्रको दोस्रो बजार कारोवारलाई विश्वसनीय बनाउन हाल स्वीकृतिका क्रममा रहेको भित्री कारोवार बन्देज नियमावली नेपाल सरकारबाट स्वीकृत भई आएपछि लागू गर्ने ।

२२. धितोपत्रको सार्वजनिक निष्काशनमा स्वतन्त्र मूल्य निर्धारण हुने व्यवस्था मिलाउन आवश्यक निर्देशिका बनाई बुक विल्डिङ्ग प्रणाली लागू गर्ने ।

२३. धितोपत्रको दर्ता तथा निष्काशन नियमावलीमा संगठित संस्थाहरुको मर्जर तथा एक्विजिशन सम्बन्धी व्यवस्था भएकोमा सोलाई कार्यान्वयन गर्न यस सम्बन्धी निर्देशिका तर्जुमा गरी लागू गर्ने ।

२४. बोर्डबाट धितोपत्र व्यवसाय गर्न अनुमतिपत्र प्राप्त संस्थाहरुको मर्जर तथा एक्विजिशन सम्बन्धी निर्देशिका तर्जुमा गरी लागू गर्ने ।

२५. धितोपत्रको दोस्रो बजार सम्बन्धी जानकारी र पहुँच देशव्यापी बनाउन धितोपत्र दलाल व्यवसायीको आधिकारिक प्रतिनिधिलाई प्रमाणीकरण (Certification) गरी परिचालन गर्न आवश्यक कार्यविधि बनाउने ।

२६. धितोपत्र बजारमा गैर आवासीय नेपालीलाई प्रवेश गराउने सम्बन्धमा आवश्यक कार्यविधि तर्जुमा गर्ने ।

२७. वैदेशिक पुँजी परिचालन समेत गर्ने व्यवस्था मिलाउन सम्मिश्रित वित्त व्यवस्था तथा लगानी सम्बन्धी नियमावली तर्जुमा गर्ने ।

ग. संस्थागत तथा नियमन क्षमता सबलीकरण

२८. बोर्डको O & M Survey लाई अन्तिम रुप दिई नयाँ संगठन संरचना लागू गरी आवश्यक जनशक्तिको व्यवस्था गर्ने ।

२९. बोर्डको कार्यालय भवन बनाउनका लागि जग्गाको व्यवस्था गरी कार्यालय भवन बनाउने कार्य अगाडि बढाउने ।

३०. धितोपत्र बजारमा हुने सूचना तथा विवरण प्रवाहको सहज एवं सुदृढ व्यवस्था गर्न विद्युतीय विवरण प्रवाह तथा प्राप्ति प्रणाली (Electronic Reporting and Retrieval System-ERRS) विकास गरी लागू गर्ने ।

३१. बोर्डको लेखा प्रणाली तथा अभ्यासलाई अन्तर्राष्ट्रियस्तरको बनाउन बोर्डको लेखा निर्देशिका तयार गर्ने ।

३२. बोर्डको सूचना प्रविधि नीति लागू गर्न आवश्यक निर्देशिका तर्जुमा गरी लागू गर्ने ।

३३. बोर्डको क्षमता अभिवृद्धि गर्न अन्तर्राष्ट्रिय प्रतिष्ठित संस्थासंग साझेदारी विकास गरी सुपरीवेक्षकीय तथा नियामकीय क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम संचालन गर्ने ।

३४. बोर्डको प्रादेशिक कार्यालय स्थापना सम्बन्धमा अध्ययन गरी जग्गा प्राप्ति कार्य अगाडि बढाउने ।

घ. अध्ययन तथा अनुसन्धान र लगानीकर्ता प्रशिक्षण :

३५. धितोपत्र बजारमा सूचीकृत जलविद्युत कम्पनीहरुको परियोजना संचालन अवधि समाप्त भएपछि उक्त कम्पनीमा सर्वसाधारण सेयरधनीको स्वामित्व तथा कम्पनीको व्यवस्थापनका सम्बन्धमा स्पष्ट नीतिगत व्यवस्था सम्बन्धमा अध्ययन गर्ने ।

३६. धितोपत्र बजारमा लगानी विविधिकरणका लागि इन्डेक्स फण्ड (Index Fund) तथा इक्यूटी डेरिभेटिभ्स् (Equity Derivatives) औजार जारी गर्न आवश्यक व्यवस्था मिलाई सहजीकरण गर्ने ।

३७. नेप्से परिसूचक र सोको गणना विधिलाई समसामयिक बनाई धितोपत्र बजारमा स्थिरता ल्याउने उपायहरु अवलम्बन गर्ने सम्बन्धमा अध्ययन गर्ने ।

३८. धितोपत्र बजार विकाससँग सम्बन्धित म्युनिसीपल वण्ड (Municipal Bond), वित्तीय समावेशीता तथा सर्ट सेलिंग जस्ता समसामयिक विषयहरुमा अध्ययन गर्ने/गराउने ।

३९. धितोपत्र तथा फ्यूचर्स बजार र वित्तीय शिक्षा प्रशिक्षण संस्था स्थापना सम्बन्धमा अध्ययन गरी आवश्यक कार्य अगाडि बढाउने ।

४०. बोर्ड, नेपाल स्टक एक्सचेञ्ज लि., धितोपत्र व्यवसायी, स्थानीय उद्योग बाणिज्य संघसँगको सहकार्यमा धितोपत्र तथा वस्तु विनिमय बजार शिक्षा तथा जनचेतना अभिबृद्धि कार्यक्रमहरु संचालन गर्ने ।

५. नियमित कार्यक्रमः

बोर्डबाट गरिने नियमित कार्यक्रमहरु देहाय अनुरुप रहेका छनः

१. बोर्डको वार्षिक नीति तथा कार्यक्रमका साथै बजेट तयार गर्ने र सो अनुसार भए गरेका काम कारवाहीहरुको प्रत्येक चौमासिक अवधिमा पुनरावलोकन गर्ने ।

२. संगठित संस्थाहरुको धितोपत्रहरु दर्ता गर्ने तथा धितोपत्र निष्काशन अनुमति प्रदान गर्ने ।

३. धितोपत्र बजार तथा धितोपत्र व्यवसायीहरुको अनुमतिपत्र नवीकरण गर्ने ।

४. सामूहिक लगानी कोष दर्ता गर्ने तथा कोष सुपरीवेक्षकको कार्य गर्न चाहनेहरुलाई स्वीकृति प्रदान गर्ने ।

५. धितोपत्र बजार, धितोपत्रको केन्द्रीय निक्षेप कम्पनी तथा वस्तु विनिमय बजार सम्बन्धी विनियमावलीहरु स्वीकृत गर्ने ।

६. धितोपत्र व्यवसायीहरुको काम कारवाहीको देहाय अनुसार नियमित रुपमा गैर स्थलगत सुपरिवेक्षण तथा स्थलगत निरीक्षण गर्ने ।

धितोपत्र व्यवसायी	गैरस्थलगत	स्थलगत (कम्तिमा २०%)
धितोपत्र दलाल	सवै	१०
मर्चेन्ट बैंकर	सवै	७
निक्षेप सदस्य	सवै	१४
योजना व्यवस्थापक	सवै	३

७. धितोपत्र बजार, केन्द्रीय निक्षेप कम्पनी, सूचीकृत संगठित संस्था, आस्वा सदस्य, क्रेडिट रेटिङ्ग संस्था लगायतका धितोपत्र व्यवसायीहरुको वित्तीय विवरण प्रवाह, सूचना प्रवाह तथा अन्य कामकारवाहीको अनुगमन गर्ने ।

८. सामूहिक लगानी कोष, क्रेडिट रेटिङ्ग संस्था, धितोपत्र व्यवसायी र सूचीकृत कम्पनी सम्बन्धी विवरण (Profile) अद्यावधिक गर्ने ।

९. धितोपत्र बजारमा दैनिक कारोवार हुने सूचीकृत कम्पनी, कारोवार रकम, कारोवार हुने धितोपत्र आदिको Real Time Surveillance System गर्ने तथा आवश्यक तयारी गरी नियमित रुपमा बजारको अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण गर्ने ।

१०. नेपाल सरकारको बजेट तर्जूमा तथा आर्थिक सर्वेक्षणका लागि वार्षिक रुपमा नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालयसमक्ष राय सुझाव प्रस्तुत गर्ने ।

११. लोक सेवा आयोगसँगको समन्वयमा बोर्डमा आवश्यक जनशक्ति व्यवस्था गर्ने ।

१२. बोर्डको वार्षिक कामकारवाही समावेश गरी वार्षिक प्रतिवेदन प्रकाशन गर्ने ।

१३. बोर्डको वार्षिकोत्सवको अवसरमा नेपाल धितोपत्र बोर्ड वार्षिकोत्सव लेख विशेषाङ्क प्रकाशन गर्ने ।

१४. धितोपत्र बजार तथा वस्तु विनिमय बजार सम्बन्धी जानकारी प्रवाह गर्न परिष्कृतरुपमा SEBON Journal, Quarterly Securities Market Indicators, FAQ तथा अन्य सचेतनामूलक सामाग्रीहरु प्रकाशन गर्ने ।

१५. बोर्डको वार्षिकोत्सवको अवसरमा बजार सम्बन्धमा सर्वसाधारणलाई सुसूचित गराउने आर्थिक पत्रकार छनौट गरी पुँजी बजार पत्रकारिता पुरस्कार प्रदान गर्ने, वित्तीय बजारका सम्बन्धमा एमफील तथा स्नातकोत्तर तहमा लेखिएका उत्कृष्ट शोधपत्रहरुलाई पुरस्कृत गर्ने र २० वर्षे सेवा अवधि पूरा गरेका कर्मचारीको सम्मान गर्ने लगायतका कार्यक्रमसहित वार्षिकोत्सव कार्यक्रम गर्ने ।

१६. धितोपत्र तथा वस्तु विनिमय बजारसम्बन्धी लगानीकर्ताहरुको सचेतना अभिवृद्धि गर्न राष्ट्रिय स्तरका दुई रेडियो मार्फत जानकारी तथा सूचनामूलक कार्यक्रम संचालन गर्ने ।

१७. धितोपत्र बजार तथा वस्तु विनिमय बजारसम्बन्धी नीति निर्माण तथा कार्य प्रणालीमा सहयोग हुने तालिम, सेमिनार तथा कार्यशाला गोष्ठीहरुमा बोर्डका पदाधिकारीहरु तथा कर्मचारीहरुलाई राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय तालिम तथा सेमिनार कार्यक्रमहरुमा सहभागी गराउने ।

अनुसूचीहरु

अनुसूची–१
अन्तर्राष्ट्रिय धितोपत्र बजारको अवस्था

क्र.स.	विवरण	वार्षिक अंकमा			सन् २०२०८	२०१८।२०१९ वार्षिक परिवर्तन प्रतिशत
		सन् २०१७	सन् २०१८	सन २०१९		
१	बजार पुँजीकरण (रकम अमेरिकी डलर, ट्रिलियनमा)					
	अमेरिका क्षेत्र	३६.४९	३४.२१	४०.८६	३१.७९	१९.४४
	एशिया प्यासिफिक क्षेत्र	३१.२७	२३.८६	३१.०२	२५.६१	३०.०१
	युरोप, मध्य पूर्व तथा अफ्रिकी क्षेत्र	१९.४१	१६.३७	२१.४५	१६.५६	३१.०३
	कुल बजार पुँजीकरण	८७.१७	७४.४३	९३.३२	७३.९६	२५.३८
२	**कारोबार (रकम अमेरिकी डलर, ट्रिलियनमा)**					
	अमेरिका क्षेत्र	४१.८७	५४.६२	४५.१३	१७	–१७.३७
	एशिया प्यासिफिक क्षेत्र	३०.२४	२९.१८	३२.३७	११.४९	१०.९३
	युरोप, मध्य पूर्व तथा अफ्रिकी क्षेत्र	१२.१३	१३.५२	११.४२	३.९८	–१५.५३
	कुल कारोबार रकम	८४.२४	९७.३२	८८.९२	३२.४७	–८.६३
३	**सूचीकृत कम्पनीको संख्या**					
	अमेरिका क्षेत्र	९,८३२	१०,०७५	१०,०१४	१०,००८	–०.६१
	एशिया प्यासिफिक क्षेत्र	२६,६६१	२७,३४७	२८,०२१	२८,३८७	२.४६
	युरोप, मध्य पूर्व तथा अफ्रिकी क्षेत्र	१३,७२७	१४,१६०	१४,२२८	१४,३०९	०.४८
	कुल सूचीकृत कम्पनीको संख्या	५०,२२०	५१,५८२	५२,२६३	५२,७०४	१.३२
४	**प्राथमिक निष्काशन रकम (रकम अमेरिकी डलर, बिलियनमा)**					
	अमेरिका क्षेत्र	४९.१८	५२.४१	५२.८६	७.९१	०.८६
	एशिया प्यासिफिक क्षेत्र	१०३.५	९२.४४	९८.६	१९.७८	६.६६
	युरोप, मध्य पूर्व तथा अफ्रिकी क्षेत्र	५२.३१	३७.१६	५२.६७	१.६७	४१.७४
	कुल प्राथमिक निष्काशन रकम	२०४.९७	१८२.००	२०४.१२	२९.३६	१२.१५

* प्रथम त्रैमास

स्रोतः वर्ल्ड फेडेरेशन अफ एक्सचेञ्जेज ।

अनुसूची-२
नेपालको समष्टिगत आर्थिक अवस्था

क्रस	विवरण	इकाई	आर्थिक वर्ष			
			२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७*
१	**यथार्थ क्षेत्र र मूल्य**					
	क) यथार्थ आर्थिक बृद्धि	प्रतिशत	७.७	६.३	६.७	२.३
	कृषि	प्रतिशत	५.२	२.८	५.१	२.६
	उद्योग	प्रतिशत	१२.४	९.६	७.७	३.२
	सेवा	प्रतिशत	८.१	७.२	७.३	२
	ख) प्रति व्यक्ति आय	अमेरिकी डलर	८७७	९९८	१०३४	१०९५
	ग) कूल उपभोग/ जिडिपी अनुपात	प्रतिशत	८६.६	८३.४	८१.०	८१.९
	घ) कूल गार्हस्थ वचत/जिडिपी अनुपात	प्रतिशत	१३.४	१६.६	१९.०	१८.१
	ङ) कूल राष्ट्रिय वचत/जिडिपी अनुपात	प्रतिशत	४६.४	४५.८	४८.९	४६.०
	च) कूल स्थिर पुंजी लगानी/जिडिपी अनुपात	प्रतिशत	३१.४	३४.५	३३.७	२८.१
	छ) मूल्य बृद्धि (मुद्रा स्फीति) औषत वार्षिक	प्रतिशत	४.५	४.२	४.६	६.५
२	**मौद्रिक एवं वित्तीय क्षेत्र**					
	क) संकुचित मुद्रा प्रदाय (एम १)	प्रतिशत	१३.१	१७.६	८.६	११.०
	ख) विस्तृत मुद्रा प्रदाय (एम २)	प्रतिशत	१५.५	१९.४	१५.८	१३.०
	(ग) निजी क्षेत्रको कर्जा वृद्धि	प्रतिशत	१८.०	२२.३	१९.१	१५.०
	(घ) कुल निक्षेप बृद्धि	प्रतिशत	१४.०	१९.२	१८	१३.८
	(ङ) पुंजी बजारः नेप्से परिसूचक	विन्दुमा	१५८२.७	१२१२.४	१२७९.६	१३७७.२

३	**सरकारी वित्त क्षेत्र**					
	क) राजस्व वृद्धि	प्रतिशत	२६.४	१९.३	१४.२	-
	(ख) सरकारी खर्च बृद्धि	प्रतिशत	३९.३	२९.९	२.१	-
	(ग) बजेट घाटा बचत	प्रतिशत	-७.१	-१०.४६	-	-
	घ) तिर्न बाँकी सार्वजनिक ऋण	रु. अर्ब	७०२.५६	९१६.५	१०४७.९	११३९.८
४	**वाह्य क्षेत्र (वैदेशिक व्यापार र भुक्तानी)**					
	(क) निर्यात वृद्धि	प्रतिशत	४.२	११.४	१९.४	-९.३
	निर्यात/जिडिपी अनुपात	प्रतिशत	२.७	२.७	२.८	२.३
	(ख) आयात वृद्धि	प्रतिशत	२८.०	२५.५	१३.९	-१९.०
	आयात/जिडिपी अनुपात	प्रतिशत	३७.०	४०.९	४१.०	३०.५
	(ग) निर्यात/आयात अनुपात	प्रतिशत	७.४	६.५	६.८	७.७
	(घ) व्यापार घाटा बृद्धि	प्रतिशत	३०.४	२६.९	१३.५	-१९.८
	व्यापार घाटा/जिडिपी अनुपात	प्रतिशत	-३४.३	-३८.२	-३८.२	-२८.१
	(च) चालु खाता सन्तुलन	रु. अर्ब	-१०.१	-२४६.८	-२६५.४	-१९०.४
	(छ) शोधनान्तर वचत	रु. अर्ब	८२.१	१.००	-६७.४	१०.०
	(ज) विदेशी मुद्रा संचिति (वस्तु तथा सेवा आयात धान्न पुग्ने) क्षमता	महिना	११.४	९.४	७.८	९.७
	झ) विदेशी विनिमय दर	रु. प्रति अमेरिकी डलर	१०६.२	१०४.४	११२.९	११३.९

*२०७६ फागुन मसान्तसम्म

स्रोतः आर्थिक सर्वेक्षण, २०७६।७७, नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालय।

अनुसूची-३

विगत १० वर्षमा धितोपत्रको प्राथमिक बजारको अवस्था लगानी उपकरणको आधारमा (रकम रु. करोडमा)

वर्ष	आर्थिक वर्ष संख्या		साधारण सेयर		हकप्रद सेयर		थप निष्काशन		ऋणपत्र		म्युचुयल फण्ड		कुल	
			रकम	संख्या	रकम	संख्या	रकम	संख्या	रकम	संख्या	रकम	संख्या	रकम	
१	२०१०/११	२०६७/६८	१५	१७२.८४	३१	५०४.९३	०	०	१	३०	०	०	४७	७०७.७७
२	२०११/१२	२०६८/६९	१५	१२९.८५	७	४५.१६	०	०	३	१२०	०	०	२५	२९५.०१
३	२०१२/१३	२०६९/७०	२२	३११.१७	५	३९३.८८	०	०	७	३५५	२	१२५	३६	१,१८५.०५
४	२०१३/१४	२०७०/७१	१६	१५७.३५	२६	४२४.३३	०	०	३	१४५	१	१००	४६	८२६.६८
५	२०१४/१५	२०७१/७२	१८	६९७.७३	२२	२३०.७९	०	०	५	२९०	३	२२५	४८	१,४४३.५२
६	२०१५/१६	२०७२/७३	११	२७६	३७	९४०.४३	३	५८३.४२	०	०	१	१००	५२	१,८९९.८५
७	२०१६/१७	२०७३/७४	१७	१५१	७६	४५६४	४	७९९	०	०	४	४२५	१०१	५,९३९.००
८	२०१७/१८	२०७४/७५	२१	८३०	५५	२५७०	६	११५०	१	३००	४	४८०	८७	५,०३०.००
९	२०१८/१९	२०७५/७६	२८	७३५	१९	५८८	०	०	१२	२९९८	६	६५५	६५	४९७६.००
१०	२०१९/२०	२०७६/७७	६	३२३.०४	११	४४१.०२	०	०	११	२१४५	२	१८०	३०	३,०८९.०६
		जम्मा	१६९	३७८३.९८	२८९	१०७०२.५	१३	१०७१५.५	४३	६३८३	६४२६	२२९०	५३७	२५,३९१.९४

* २०७७ जेठ मसान्तसम्म

अनुसूची-४

धितोपत्रको प्राथमिक बजार (प्रथम एघार महिनामा आधारित)

क्र.सं.	विवरण	आर्थिक वर्ष						आर्थिक वर्ष		आर्थिक वर्ष	
		२०७४/७५		२०७५/७६		२०७६/७७		२०७५/७६	२०७६/७७	२०७५/७६	२०७६/७७
		संख्या	रकम रु.	संख्या	रकम रु.	संख्या	रकम रु.	संख्याको आधारमा		रकमको आधारमा	
१	प्रथमिक निष्काशन	१५	५.७	२५	७.२४	६	३.२३	६६.६७	–७६.००	२७.०२	–५५.३९
२	हकप्रद निष्काशन	५०	२२	१५	४.३३	११	४.४१	–७०.००	–२६.६७	–८०.३२	१.८५
३	ऋणपत्र निष्काशन	१	३	९	१९.५८	११	२१.४५	८००.००	२२.२२	५५२.६७	९.५५
४	थप निष्काशन	३	६.५	–	–	–	–	–	–	–	–
५	म्युचुअल फण्ड निष्काशन	४	४.८	४	३.९	२	१.८	०.००	–५०.००	–१८.७५	–५३.८५
	कुल (रकम रु. अर्वमा)	७३	४२	५३	३५.०५	३०	३०.८९	–२७.४०	–४३.४०	–१६.५५	–११.८७

अनुसूची–५

विगत १० वर्षमा धितोपत्रको दोस्रो बजारको अवस्था

क्र.स.	विवरण	२०१०/११	२०११/१२	२०१२/१३	२०१३/१४	२०१४/१५	२०१५/१६	२०१६/१७	२०१७/१८	२०१८/१९	२०१९/२०
		२०६७/६८	२०६८/६९	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७*
१	सूचीकृत संगठित संस्थाको कुल संख्या	२०७	२१६	२३०	२३३	२३२	२२९	२०८	१९६	२०९	२१२
२	कुल सूचीकृत धितोपत्रको संख्या (करोडमा)	१०३.४	११४.०	१२९.८	१६०.८	२२१.३	३६४.३	२९६.६	३५९.९	४१८.४	४६९.८
३	सूचीकृत धितोपत्रको चुक्ता मूल्य (रु. करोडमा)	१००२३.८	११०६१.१	१२६०६.४	१४७९३.३	१७९१.९	२०४०२.०	२८९५९.०	३५२१०.०	४१८८६.८	४६०६१.५
४	धितोपत्रको वार्षिक कारोबार रकम (रु. करोडमा)	६६६.५	१०२७.३	२२०४.९	७७२९.९	६५३३.२	१६३९५.८	२०५०२.०	१२१४०.०	९९२७.१	१३८८१.०
५	औसत दैनिक कारोबार रकम (रु. करोडमा)	२.९	४.४	९.५	३३.६	३०.२	७०.४	८९.१	५२.१	४४.५	८३.१
६	कुल कारोबार भएको दिन	२३१	२३२	२३२	२३०	२१६	२३३	२३०	२३३	२२३	१६७
७	कारोबार भएको स्क्रीप्ट संख्या	२२२	२३०	२३०	२६९	२७१	२७४	२७०	२५९	२५५	२५७
८	कारोबार भएको कुल सेयर संख्या (हजारमा)	२६२४०.४	४१८८५.४	८१५७१.७	२१४१४३.६	१५९७१७.५	३०२०२१.०	३९२८८१.०	२९४००.०	३३९९५.७	३९८५००.०
९	कारोबार संख्या	३०२३६४.०	२९३४८९.०	२९२३६६.०	५६६३८९.०	४७७२७८.०	८३६९०२.०	१३५६५१५.०	१३१०९८६.०	१२७९३०५.०	१६७३३१७.०
१०	सूचीकृत धितोपत्रको बजार पुँजीकरण (रु. करोडमा)	३२३४८.४	३६८२६.२	५१४४९.२	१०५७१६.६	९८९४०.०	१८९०१३.०	१८५६८३.०	१४३५१४.०	१५७९४०.०	१५३६४२.०
११	सूचीकृत धितोपत्रको फ्लोट बजार पुँजीकरण (रु. करोडमा)	७१४९.९	७१२४.२	८९५५.९	३३१०६.४	२८१७८.४	७१८९६.०	६४१६९.०	४८३९०.०	५५२९५.०	५५९०२.०
१२	बजार पुँजीकरणमा कारोबारको प्रतिशत	२.१	२.८	४.३	७.३	६.६	८.७	११.०	८.५	६.१	८.७

क्र.स.	विवरण	२०१०/११	२०११/१२	२०१२/१३	२०१३/१४	२०१४/१५	२०१५/१६	२०१६/१७	२०१७/१८	२०१८/१९	२०१९/२०
		२०६७/६८	२०६८/६९	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७*
१३	कुल गार्हस्थ उत्पादनमा बजार पुँजीकरणको प्रतिशत	२३.७	२४.१	३०.४	५३.८	४६.४	८३.९	७०.३	४७.७	५२.५	४०.८
१४	कुल गार्हस्थ उत्पादनमा फ्लोट बजार पुँजीकरणको प्रतिशत	५.२	४.७	५.३	१६.९	१३.३	३१.९	२४.३	१८.३	१८.४	१४.८
१५	नेप्से सूचकांक	३६२.८५	३८९.७४	५१८.३०	१०३६.१०	९६१.२३	१७१८.१५	१५८२.६७	१२१२.३६	१२७९.६३	१२०१.५७
१६	सेन्सिटीभ सूचकांक	८९.४४	९८.७७	१३०.३०	२२२.५०	२०४.६७	२९४.४१	३३६.०४	२५५.२०	२७१.८५	२६०.३२
१७	फ्लोट सूचकांक	३०.६७	३०.५६	३५.८०	६४.१०	६८.४७	९९.९५	११६.१४	८७.१५	९३.०६	८५.००

* २०७७ जेठ मसान्तसम्म

स्रोतः नेपाल स्टक एक्सचेञ्ज लि. ।

अनुसूची–६
धितोपत्रको दोस्रो बजार (प्रथम एघार महिनामा आधारित)

क्र.स.	विवरण	इकाई	आर्थिक वर्ष			परिवर्तन प्रतिशन	
			०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७५/७६	२०७६/७७
१	सूचीकृत कम्पनी	संख्या	१९५	२१३	२१२	९.२३	-०.४७
२	सूचीकृत धितोपत्रको संख्या	संख्या (करोड)	३४७.०५	४१८.८७	४६९.८३	२०.६९	१२.१७
३	धितोपत्रको कारोबार	रु. (अर्ब)	११५.२६	९९.२७	१३८.८१	-१३.८७	३९.८३
४	कारोवार दिन	दिन	२११	२२३	१६७	५.६९	-२५.११
५	औसत दैनिक कारोवार रकम	रु. (करोड)	५४.६३	४४.५२	८३.१३	-१८.५१	८६.७३
६	कारोवार भएको कुल सेयर	संख्या (करोड)	२७.३	३३.९९	३९.८६	२४.५१	१७.२७
७	कारोवार संख्या	संख्या	१२२३९०१	१२७९३०५	१६७३३१७	४.५३	३०.८०
८	सूचीकृत धितोपत्रको बजार पुँजीकरण	रु.(अर्व)	१४७१.८१	१५७९.३९	१५३६.४२	७.३१	-२.७२
९	फ्लोट बजार पुँजीकरण	रु. (अर्व)	४९४.२९	५५२.९५	५५९.०२	११.८७	१.१०
१०	बजार पुँजीकरणमा कारोवार	प्रतिशत	९.९	६.१४	८.६८	-३७.९८	४१.३७
१२	फ्लोट बजार पुँजीकरणमा कारोबार	प्रतिशत	२५.०८	१४.४९	२३.८३	-४२.२२	६४.४६
१३	नेप्से सूचकांक	विन्दुमा	१२४७.३	१२६९.६	१२०१.५७	१.७९	-५.३६
१४	नेप्से फ्लोट सूचकांक	विन्दुमा	८९.७	९३.०६	८५	३.७५	-८.६६

* प्रथम एघार महिनामा आधारित — स्रोतः नेपाल स्टक एक्सचेञ्ज लि.

अनुसूची–७

नेपालको वित्तीय प्रणालीको संरचना

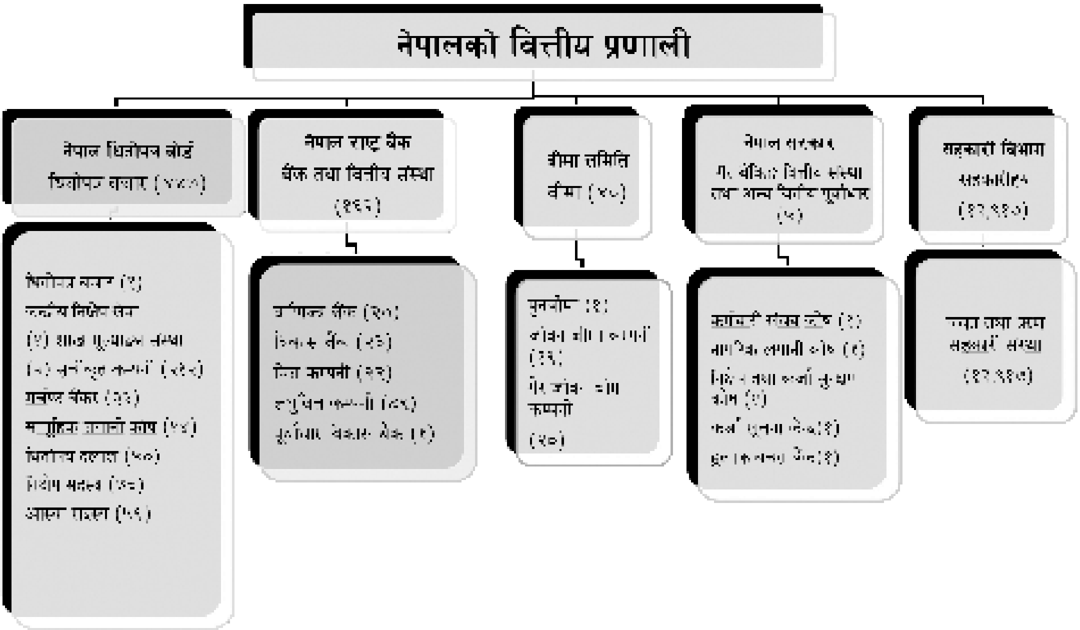

अनुसूचा–८

नेपालको धितोपत्र बजारको संरचना

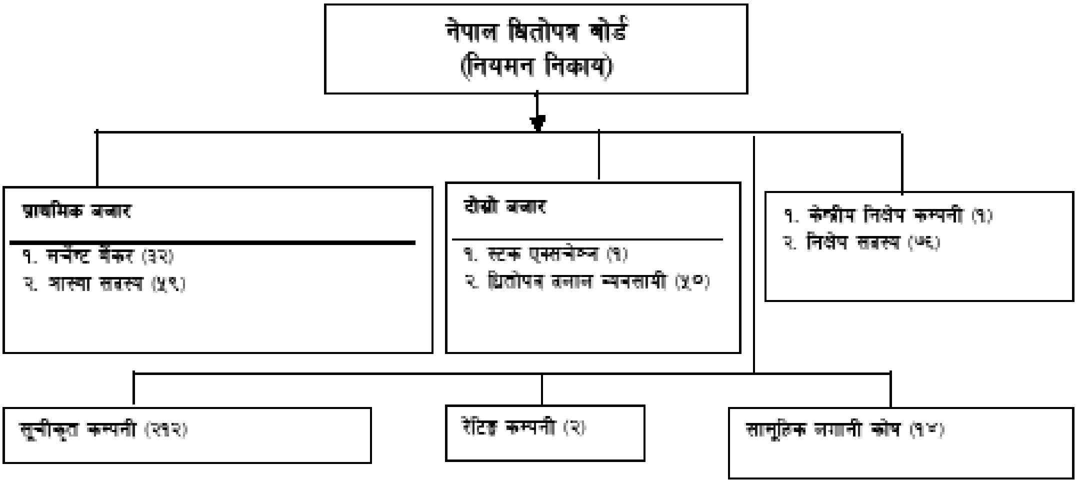

अनुसूची-९ धितोपत्र बजार				
क्र.सं.	धितोपत्र बजारको नाम	ठेगाना	सम्पर्क नं.	इमेल ठेगाना
१	नेपाल स्टक एक्सचेन्ज लि.	सिंहदरबारप्लाजा, काठमाडौं	०१-४२५०७५५	info@nepalstock.com

अनुसूची-१० केन्द्रीय निक्षेप कम्पनी				
क्र.सं.	कम्पनीको नाम	ठेगाना	सम्पर्क नं.	इमेल ठेगाना
१	सिडिएस एण्ड क्लियरिङ्ग लि.	पुतलीसडक, काठमाडौं	०१-४२३८००८	info@cdsc.com.np

अनुसूची-११ क्रेडिट रेटिङ्ग संस्था				
क्र.सं.	कम्पनीको नाम	ठेगाना	सम्पर्क नं.	सम्पर्क व्यक्तिको फोन नं
१	इक्रा नेपाल लि.	डिल्लीबजार, काठमाडौं	०१-४४१९९१०, ०१-४४१९९२०	प्रचण्डमान श्रेष्ठ ९८०२०३०२३५
२	केयर रेटिङ्ग नेपाल लि.	कमलादी, काठमाडौं	०१-४२३३४३६	सुजित श्रेष्ठ ९८०११५०२१५

अनुसूची-१२ सामूहिक लगानी कोष तथा कोष प्रर्वद्धक			
क्र स.	सामूहिक लगानी कोषको नाम	कोष प्रर्वद्धक	ठेगाना
१	सिद्धार्थ म्युचुयल फण्ड	सिद्धार्थ बैंक लि.	नक्साल, काठमाडौं।
२	नविल म्युचुयल फण्ड	नविल बैंक लि.	नक्साल, काठमाडौं।
३	एनएमबि म्युचुयल फण्ड	एनएमबि बैंक लि.	नक्साल, काठमाडौं।
४	ग्लोबल आइएमइ म्युचुयल फण्ड	ग्लोबल आइएमइ बैंक लि.	जमल, काठमाडौं।
५	एनआइविएल म्युचुयल फण्ड	नेपाल इन्भेष्टमेन्ट बैंक लि.	लाजिम्पाट, काठमाडौं।
६	लक्ष्मी म्युचुयल फण्ड	लक्ष्मी बैंक लि.	नयाँ बानेश्वर, काठमाडौं।
७	सानिमा म्युचुयल फण्ड	सानिमा बैंक लि.	नक्साल, काठमाडौं।
८	सिटिजन म्युचुयल फण्ड	सिटिजन ईन्टरनेशनल बैंक लि.	डिल्लीबजार, काठमाडौं।
९	एनआइसि एसिया बैंक म्युचुयल फण्ड	एनआइसि एसिया बैंक लि.	बबरमहल, काठमाडौं।
१०	सिभिल म्युचुयल फण्ड	सिभिल बैंक लि.	कमलादी, काठमाडौं।
११	सनराइज म्युचुयल फण्ड	सनराइज बैंक लि.	गैरीधारा, काठमाडौं

अनुसूची-१३ मर्चेन्ट बैंकर				
क्र स.	नाम	ठेगाना	सम्पर्क	सम्पर्क व्यक्तिको फोन नं
१.	सनराईज क्यापिटल लि.	कमलपोखरी, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४४२८५५०, ४४२८६६० फ्याक्स नं.: ०१-४४२८६८८	विजयलाल श्रेष्ठ ९८५१०५८८९९
२.	एनएमबि क्यापिटल लि.	कमलपोखरी, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४२५३०९६ फ्याक्स नं.: ०१-४२५१५४४	श्रीजेश घिमिरे ९८५११०८१७३
३.	नागरिक लगानी कोष	बानेश्वर, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४७८५३२१, ४७८५३१९ फ्याक्स नं. : ०१-४७८५३२०	हेमन्त पोखरेल ९८५१०९१६०७
४.	ग्लोबल आईएमई क्यापिटल लि.	जमल, काठमाडौं ।	फोन नं ०१-४२२६४० फ्याक्स नं.: ०१-४२२२५३४	छविलाल शर्मा पौडेल ९८५११८७४९५, पारसमणि ढकाल, ९८५१२२२१२२
५.	भिवोर क्यापिटल लि.	पाटन, ललितपुर ।	फोन नं.: ०१-५५५४७९३, ५५५४७९४	पवन रेग्मी ९८५११६८५५७, सौरभ तिमिल्सिना ९८०३१०२४७८
६.	सिभिल क्यापिटल मार्केट लि.	सुन्धारा, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४१६८६५४ फ्याक्स नं. : ०१-४१६८७३४	विनोद आर्चाय ९८५१२२९४५०, शुसिल महर्जन ९८४१३०६५६१
७	प्रभु क्यापिटल लि.	कमलादी, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४२२१९४६ फ्याक्स नं.: ०१-४२२२८०२	दिपा भण्डारी ९८४१८५९९७८, सविता अर्याल ९८५१२०१८६०,
८.	नविल ईन्भेष्टमेन्ट बैकिङ्ग लि.	नारायणचौर, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४४११६०४ फ्याक्स नं.: ०१-४४१०५५४	सबिन बादे श्रेष्ठ ९८५११४४४३९
९.	लक्ष्मी क्यापिटल मार्केट लि.	नयाँ बानेश्वर, काठमाडौं । बनेपा शाखा फोन नं.: ९५८११७९५९५ (जयन्द्र बादे) नेपालगञ्ज शाखा फोन नं.: ९५४६५९०२३५ (विशाल गौतम)	फोन नं.: ०१-४७८०२२२, ४७८१५८२ फ्याक्स नं. : ०१-४७०५८३	सन्दिप प्रधान, ९८५११२ ९६१०, अतिश श्रेष्ठ ९८५११९७३२५, राजिव सापकोटा ९८५१०५७६८६
११.	कृति क्यापिटल एण्ड ईन्भेष्टमेन्टस् लि.	सुन्धारा, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४२७६७८६, ४२८१७७६	दिपेश बैद्य, ९८५१११४८४०

१०.	एनआईबिएल एस क्यापिटल लि.	लैनचौर, काठमाडौं । बुटवल शाखा फोन नं.: ०७१-५४९९९१, ५४९९९२, ५४९९९३ पोखराः ०६१-५३८९१९ विराटनगरः ०२१-५३४५२३ लगनखेल : ०१-५५२२६०४ विरगञ्ज.: ०५१-५२५२७७	फोन नं.: ०१-४००५०८० फ्याक्स नं.: ०१-४००५०८४	सुवास पौडेल, ९८४११४४१०८, सिवान्त बहादुर पाँडे ९८०१०४९९९९
१२.	समृद्धि क्यापिटल लि.	नक्साल, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४७८१५०१, ६२०१७८९	वासुदेव डाँगी ९८५१०९९६११, अङ्गिस घिमिरे ९८५१००६७८३३
१३.	नेशनल मर्चेन्ट बैंकर लि.	डिल्लीबजार, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४४३०७४६	नबिन बास्कोटा ९८५१०८७४९१
१४.	सिद्धार्थ क्यापिटल लि.	नारायणचौर, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४२५७७६७ फ्याक्स नं.: १-४२५७७६४	ध्रुव तिमिल्सिना ९८५११४०६७६
१५.	प्रोभिडेन्ट मर्चेन्ट बैंकर लि.	पेप्सीकोला, भक्तपूर । विराटनगर शाखा फोन नं.: ०२१-४६२६२९	फोन नं.: ०१-४९९३४५० फ्याक्स नं.: ०१-४९९३४५०	बिमल कुमार तिवारी, ९८४२८५८६०८
१६.	सिबिआइएल क्यापिटल लि	डिल्लीबजार, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४४१८६६७ फ्याक्स नं. : ०१-४२३९३०६	रमेश लुईटेल ९८५११६५६५८, नवराज गिरी ९८५१०६६५४७
१७.	सानिमा क्यापिटल लि	नारायणचौर, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४४२८९५६ फ्याक्स नं. : ०१-४२३९३०६	रस्मी रिजाल ९८५११९२२७०, मनिष नारायण जोशी ९८५१२३९७२०
१८.	वि. ओ. के. क्यापिटल मार्केटस् लि	कमलादी, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४१६८६३४ फ्याक्स नं. : ०१-४१६८६३९	सुबास बस्नेत ९८५१०८५०१०, दिनेश प्रसाद खतिवडा ९८५१२२१०११
१९.	नेपाल एसबिआई मर्चेन्ट बैंकर लि.	हात्तीसार, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४४३५६७१ फ्याक्स नं.: ०१-४४३५६१२	पुष्प शर्मा ९८५१०६३९४९, छपि राज पन्त ९८५१०५१६८२
२०.	एनआइसि एशिया क्यापिटल लि.	बबरमहल, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४२२१९९ फ्याक्स नं.: ०१-४२२२४५८	मनिष घिमेरे ९८५१०९४६२०, रमेन्द्र रायमाभी ९८५११२७६४८
२१.	आरविवि मर्चेन्ट बैंकिङ्ग लि.	टेकु, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४२५३५९५	सुजना बास्कोटा ९८०२११७११२,
२२.	आकाश क्यापिटल लि.	थापाथली, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४४३०१९६	दिपेश कार्की ९८४१८९२०५५

२३.	आर्कस क्यापिटल एडभाइजर्स लि.	थापाथली, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४१०१६७६	ध्रुव प्रसाद दहाल ९८४१०१७२२४,
२४.	वेल्थ म्यानेजमेन्ट एण्ड मर्चेन्ट बैंकिङ्ग लि.	मैतिदेवी, काठमाडौ ।	फोन नं.: ०१-४४१८६६४	सुमित्रा बम ९८१३३५४५६६, सचिन सिलवाल ९८५११३४२२१
२५.	के.सी. एल. अस्ट्यूटत क्याटिल लि.	हात्तीसार, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४४२९१४९	निर्मल भट्टराई ९८५१२३२२१०
२६.	कुमारी क्यापिटल लि.	नक्साल, काठमाडा	फोन नं.: ०१-४४४५५००	राजेश श्रेष्ठ ९८५१०४९१८८
२७.	नेपाल बङ्गलादेश क्यापिटल लि.	कमलादी, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४२३३७८०	विष्णु सापकोटा ९८५१०१६३६९, राजन नेपाल ९८५१०८७३७८
२८.	जनता क्यापिटल लि.	थापाथली, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४२६५२७२	निरोज राजभण्डारी ९८५१०७१६५६, विश्व सुवेदी ९८५१०६६४२०
२९.	सेञ्चुरी क्यापिटल मार्केट्स लि.	कमलादी, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४१६८६९८	सुमन गौतम ९८४१९६०७२३, झविन्द्र खत्री ९८५१२२२९३३
३०.	मेगा क्यापिटल लि	त्रिपुरेश्वर, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४२६२७७२, ४२६२७७५, ४२६२७९०	सुलभ श्रेष्ठ ९८५१२९३७७१, सुदय कान्त झा ९८५१०४७८३७
३१.	हिमालयन क्यापिटल लि.	ठमेल, काठमाडौं ।	०१४२५८३४५	शुभेक्छा गौतम ९८६२४०५१०३, परमेश्वर पन्त ९८५१०६७९१७
३२.	माछापुच्छ्रे क्यापिटल लि.	जमल, काठमाडौं ।	०१-४२२९९४१	गोबिन्द शर्मा ९८५१०९३७९८

अनुसूची–१४
धितोपत्र दलाल व्यवसायी

क्र.सं.	नाम	ठेगाना	फ्याक्स नं.	सम्पर्क व्यक्ति र फोन नं	शाखा र फोन नं
१.	अग्रवाल सेक्युरिटिज प्रा. लि.	डिल्लीबजार, काठमाडौं।	फोन नं.: ०१-४४२४४०६ फ्याक्स नं.: ०१-४४२४६५७	भवनेश्वर यादव ९८५१००७७२९, सिजन श्रेष्ठ ९८५११२८३७६	विराटनगर शाखा फोन नं.: ९८५४०२५५८२ जनकपुर शाखा फोन नं.: ९८५२०३०००८
२	प्रिमियर सेक्युरिटिज लि.	पुतलीसडक, काठमाडौं।	फोन नं.: ०१-४२३१३३९ फ्याक्स नं.: ०१-४२६६४२२	रविन्द्र नुच्छे प्रधान ९८५१०३०३९४, सन्जय बस्नेत ९८५१२०२५५८	पोखरा शाखा फोन नं.: ०६१-५३४२००
३.	सिप्ला सेक्युरिटिज प्रा. लि.	न्यूरोड, काठमाडौं।	फोन नं.: ०१-४२५५७८२ फ्याक्स नं.: ०१-४२५५०७८	पवन कुमार अग्रवाल ९८५११२४५८४, सुजाता कुंवर ९८४९१३८३७०	
४	स्वेता सेक्युरिटिज प्रा. लि.	पुतलीसडक, काठमाडौं।	फोन नं.: ०१-४४४४७९१ फ्याक्स नं.: ०१-४४१६९३६	राम प्रसाद घिमिरे ९८५१०१२१९३	
५.	थ्राइभ ब्रोकरेज हाउस प्रा. लि.	नक्साल, काठमाडौं।	फोन नं.: ०१-४४१९०५१ फ्याक्स नं.: ०१-४४१६०१८	अन्जन राज पौडेल ९८५१०४५४१३, अनोज राज पौडेल ९८५१०८१०५१	पोखरा शाखा फोन नं.: ०६१-५२२९३५
६.	त्रिशुल सेक्युरिटिज प्रा. लि.	पुतलीसडक, काठमाडौं।	फोन नं.: ०१-४४४०७०९ फ्याक्स नं.: ०१-४४३८१९७	नवराज सुवेदी ९८४१३११०७७, उषा बास्कोटा ९८४१३२७३१२	चितवन शाखा फोन नं.: ०५६-५२८४२६
७.	सिप्रवी सेक्युरिटिज प्रा. लि.	कुपण्डोल, ललितपुर।	फोन नं.: ०१-५५३०७०१ फ्याक्स नं.: ०१-५०११२०६	सतिश कुमार श्रेष्ठ ९८५१०२५४४४	
८.	प्रज्ञान सेक्युरिटिज प्रा. लि.	कमलादी काठमाडौं।	फोन नं.: ०१-४४१३३९२ फ्याक्स नं.: ०१-४४१५९५८	मित्रलाल श्रेष्ठ ९८५१०६६३१५	विराटनगर शाखा फोन नं.: ---------
९.	कुमारी सेक्युरिटिज प्रा. लि.	डिल्लीबजार, काठमाडौं।	फोन नं.: ०१-४४१८०३६ फ्याक्स नं.:०१-४४२३६८९	बद्री प्रसाद फुयाल ९८५१००९४५५	पोखरा शाखा फोन नं.: ०६१-५३७४११

१०.	मल्ल एण्ड मल्ल स्टक ब्रोकिङ्क कं प्रा. लि.	डिल्लीबजार, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४४३२०८८ फ्याक्स नं.:०१-४४२५७५०	परमेश्वर भक्त मल्ल ९८५१०२७४८१ भक्त बहादुर भुजेल ९८४१२७९८३१	
११.	आशूतोष ब्रोकरेज एण्ड सेक्युरिटिज प्रा. लि.	बत्तिसपुतली, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४२२७५१० फ्याक्स नं.: ०१-४२४०१६२	अशोक कुमार झा ९८५१०३१९३०	इटहरी शाखा फोन नं.: ०२५-५८६६८४
१२.	सगरमाथा सेक्युरिटिज प्रा. लि.	पुतलीसडक, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४४३९३१५ फ्याक्स नं.: ०१-४४३९३१५	शारदा नेपाल ९८४१५६४७१५	
१३.	प्राइमो सेक्युरिटिज प्रा. लि.	पुतलीसडक, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४१६८१७५ फ्याक्स नं.: ०१-४१६८२१४	मेघनाथ उपाध्याय ९८५१०३१३११	विरगञ्ज शाखा फोन नं.: ०५१-५२१०२६
१४.	मार्केट सेक्युरिटिज एक्सचेन्ज कम्पनी लि.	न्यूरोड, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४२४८९७३ फ्याक्स नं.: ०१-४२४९५५८	सुजन श्रेष्ठ ९८०१०४४०५५	
१५.	नेपाल इन्भेस्टमेन्ट एण्ड सेक्युरिटिज ट्रेडिङ्ग प्रा.लि.	वानेश्वर, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४४९५४५० फ्याक्स नं.: ०१-४४९०७२७	उमेश रेग्मी ९८५१०२४०७९	विराटनगर शाखा फोन नं.: ०२१-४४०१२७
१६.	स्टक ब्रोकर ओपेल सेक्युरिटिज ट्रेडिङ्ग प्रा. लि.	बालुवाटार, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४४२३५०९ फ्याक्स नं.: ०१-४४२३५०९	नवराज पोखरेल ९८५१०८२२५२, सुमन गौतम ९८५११६८७२१	
१७.	नेपाल स्टक हाउस प्रा. लि.	अनामनगर काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४२६५८८८ फ्याक्स नं.: ०१-४२५५७३२	विनोद रिमाल ९८५१०८५९१९, गोविन्द प्रसाद अर्याल ९८४१३१८६२९	पोखरा शाखा फोन नं.: ०६१-५३६२५८
१८.	अरुण सेक्युरिटिज प्रा. लि.	पुतलीसडक, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४२३९५६७ फ्याक्स नं.: ०१-४२३९५६५	पुण्य प्रसाद पौडेल ९८४१३०३७८६, अञ्जना चुखा ९८५११७२१८४	
१९.	श्रीकृष्ण सेक्यूरिटिज लि.	डिल्लीबजार, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४४४१२२५ फ्याक्स नं.: ०१-४४३१५९२	नन्द किसोर मुन्दरा ९८५१०४६५८६, दिनेश अर्याल ९८५१०५७८९६	विराटनगर शाखा फोन नं.: ०२१-५२१६९८/९९

२०.	जे. एफ. सेक्यूरिटिज प्रा. लि.	पुतलीसडक, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४२५६०९९ फ्याक्स नं.: ०१-४४३३६७३	विजया जोशी ९८४१२९८४६९	
२१.	एविसी सेक्यूरिटिज प्रा. लि.	न्यूरोड, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४२३०७८७ फ्याक्स नं.: ०१-४२२६५०७	नितेश कुमार अग्रवाल ९८५११०३३८८, पुर्शोतम पराजुली ९८५१०८६१५५	धरान शाखा फोन नं.: ०२५-५२४०८३
२२.	मिडास स्टक ब्रोकिङ्ग कम्पनी प्रा. लि.	कमलादी काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४२४००८९ फ्याक्स नं.: ०१-४२४०११५	राजेन्द्र मान श्रेष्ठ ९८५१००२४९७, प्रियास श्रेष्ठ ९८१८१४२७१०	बुटवल शाखा फोन नं.: ०७१-४३७७९८
२३.	एशियन सेक्यूरिटिज प्रा. लि.	पुतलीसडक, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४४२४३५१ फ्याक्स नं.: ०१-४४३१३९५	रुद्र प्रसाद शर्मा ९८५१०४०७४५, श्रावन कुमार चौधरी ९८५१०२६९४८	बुटवल शाखा फोन नं.: ०७१-५४७२८४/२७९
२४.	निभ सेक्यूरिटिज प्रा. लि.	कमलादी काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४१६८६०१ फ्याक्स नं.: ०१-४१६८५७३	सञ्जिला अर्याल ९८५१०२७२४४	इटहरी शाखा फोन नं.: ०२५-५८७४०८
२५.	सुमेरु सेक्यूरिटिज प्रा. लि.	हात्तीसार, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४४४४७४० फ्याक्स नं.: ०१-४४२४२०९	जिवन कुमार प्रसाई ९८५११३६९३०, सुनिल श्रेष्ठ ९८०१२६३०००	झापा शाखा फोन नं.: ०२३-५४१९१९
२६.	इम्पेरियल सेक्यूरिटिज प्रा. लि.	अनामनगर, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४२३१००४ फ्याक्स नं.: ०१-४२३२३४४	भक्तिराम घिमिरे ९८५१०५३८७५	नेपालगञ्ज शाखा फोन नं.: ९८५३८३३७०७ (उदय राज अधिकारी) सुर्खेत शाखा फोन नं.: ०८३-५२२५०३
२७.	कालिका सेक्यूरिटिज प्रा. लि.	पुतलीसडक, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४०११०७४ फ्याक्स नं.: ०१-४०१११४४	नरेन्द्र सिजापती ९८५११३२४६६	नेपालगञ्ज शाखा फोन नं.: ०८१-५२७३०१
२८.	र्स्वणलक्ष्मी सेक्यूरिटिज प्रा. लि.	पुतलीसडक, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४४१७१७८ फ्याक्स नं.: ०१-४४१७१७७	धर्म राज सापकोटा ९८५१०५८७२५ इन्दिरा घिमिरे ९८५१०४०७००	हेटौडा शाखा फोन नं.: ०५७-५२४१३७
२९.	दक्षिणकाली इन्भेष्टमेन्ट एण्ड सेक्यूरिटिज प्रा. लि.	कमलादी काठमाडौं ।	० फोन नं.: १-४१६८७६४० फ्याक्स नं.: ०१-४१६८७४२	दिनेश सापकोटा ९८५१०९५६२९	बुटवल शाखा फोन नं.: ०७१-५४७०८९

३०.	दिपशिखा धितोपत्र कारोबार कम्पनी प्रा. लि.	अनामनगर, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४१०२५३२ फ्याक्स नं.: ०१-४२५४४९०	विष्णु राज ओझा ९८५११३४५३२ दिपक राज ओली ९८५११३४५३४	धनगडी शाखा फोन नं.: ०९१-५२१९८४/८५ महेन्द्रनगर शाखा फोन नं.: ९८५८४२५४००
३१.	कोहिनुर इन्भेष्टमेन्ट एण्ड सेक्यूरिटिज प्रा. लि.	कमलादी काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४४४२८५८ फ्याक्स नं.: ०१-४४४२८५७	भरत रानाभाट ९८५१०९३२१७	पोखरा शाखा फोन नं.: ०६१-५३४४४५
३२.	डाइनामिक मनी मेनेजर्स सेक्यूरिटिज प्रा. लि.	कमलादी काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४४१३४२१ फ्याक्स नं.: ०१-४४१४५२२	मधु जोसी ९८५१०१३९४७	काभ्रे शाखा फोन नं.: ०११-६६३६९९
३३.	भिजन सेक्यूरिटिज प्रा. लि.	अनामनगर, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४७७०४०८ फ्याक्स नं.: ०१-४४३८१२४	राज कुमार तिमिल्सिना ९८५१२०५४६० सुदिप रिमाल ९८४११९८७३	काभ्रे शाखा फोन नं.: ०११-६६२८०२ भैरहवा शाखा फोन नं.: ०७१-५२२३२४
३४.	सेक्युर्ड सेक्यूरिटिज लि.	पुतलीसडक, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४२६२८६१ फ्याक्स नं.: ०१-४२२४५२३	सन्तोष मैनाली ९८५११३९११३ विष्णु प्रसाद अधिकारी ९८५१०८९०८१	झापा शाखा फोन नं.: ०२३-५४६६०८
३५.	सनी सेक्यूरिटिज क. लि.	जमल, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४१६६००५ फ्याक्स नं.: ०१-४१६६००६	सन्तोष पौडैल ९८०११०४८७०	नारायणगढ शाखा फोन नं.: ०५६-५७२३३३
३६.	साउथ एशियन बुल्स प्रा. लि.	कुलेश्वर, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४२८४७८५ फ्याक्स नं.: ०१-४२८४७८५	राकेश अग्रवाल ९८५१०११००० प्रोशन कुमार शाहा ९८०१२३१०८४	झापा शाखा फोन नं.: ०२३-५४६६१५/१६
३७.	लिन्च स्टक मार्केट लि.	बानेश्वर, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४४६९३६७ फ्याक्स नं.: ०१-४४६९०६८	सरिता अधिकारी ९८५१०९३५८५	बुटवल शाखा फोन नं.: ०७१-५४७२९२
३८.	क्रिएटिभ सेक्युरिटिज प्रा. लि.	पुतलीसडक, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४४१९५७२ फ्याक्स नं.: ०१-४१६८२०३	रमन देव पन्त ९८५१०४१४६९ सिद्ध राज भट्ट ९८४१४१८५६५	काभ्रे शाखा फोन नं.: ०११-६६४१७६, ६६३२५८
३९.	त्रिशक्ति सेक्यूरिटिज प्रा. लि.	पुतलीसडक, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४२३२१३२ फ्याक्स नं.: ०१-४२३२१३३	टंक प्रसाद गौतम ९८०१०४८०११ उषा घिमिरे ९८४९१६८२६६	पोखरा शाखा फोन नं.: ०६१-५२३९०१

४०.	क्रिष्टल कञ्चनजंगा सेक्यूरिटिज प्रा. लि.	पुतलीसडक, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४०१११७६ फ्याक्स नं.: ०१-४०११०७२	प्रिय राज रेग्मी ९८५१०२६९६० हरि बहादुर खड्का ९८५१०९८२००	विराटनगर शाखा फोन नं.: ०२१-५२३१०६४
४१.	अनलाईन सेक्यूरिटिज प्रा. लि.	पुतलीसडक, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४१६८२९८ फ्याक्स नं.: ०१-४२४६३९२	अनन्त कुमार पौड्याल ९८५१०८७५१६ दिनेश शर्मा विडारी ९८५११६४०५३	धरान शाखा फोन नं.: ०२५-५३०६८३/५८३
४२.	आर्यतारा इन्भेष्टमेन्ट एण्ड सेक्यूरिटिज प्रा.लि.	अनामनगर, काठमाडौं	फोन नं.: ०१-४२३३५९६ फ्याक्स नं.: ०१-४२३३५९७	रामचन्द्र भट्टराई ९८५११२५७४१	बुटवल शाखा फोन नं.: ०७१-५४२५६१, ५४७२८० दाङ शाखा फोन नं.: ०८२-५६३९३२/३३
४३.	भृकुटी स्टक ब्रोकिङ्ग कम्पनी प्रा. लि.	न्यूरोड, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४४२३४६६ फ्याक्स नं.: ०१-४२२४६४८	विजय रानाभाट ९८५१०५७१८३	इटहरी शाखा फोन नं.: ०२५-५८७२७३
४४.	इन्भेष्टमेन्ट म्यानेजमेन्ट नेपाल प्रा. लि.	त्रिपुरेश्वर, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४२५६५८९ फ्याक्स नं.: ०१-४२५६५९०	शशीन्दर पान्डे ९८५१०१८३६७	पोखरा शाखा फोन नं.: ०६१-५३७९४४
४५.	अक्सफोर्ड सेक्यूरिटिज प्रा. लि.	कालिमाटी, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४२७३८५० फ्याक्स नं.: ०१-४२७८११३	राम कृष्ण तिवारी ९८५१००१९४३	चितवन शाखा फोन नं.: ०५६-५३१८८९/५२
४६.	श्रीहरि सेक्युरिटिज प्रा. लि.	कमलादी काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४४३७५६२ फ्याक्स नं.: ०१-४४३७४६५	विशाल अग्रवाल ९८५११९१९२ डिल्लिराम उप्रेती ९८५१२३१२४०	झापा शाखा फोन नं.: ०२३-५४२१३२, ५४२४५४
४७.	सेवा सेक्युरिटिज प्रा. लि.	त्रिपुरेश्वर, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४२५६६४२ फ्याक्स नं.: ०१-४२५६६४४	विनय भक्त श्रेष्ठ ९८५१०५३३७९	हेटौडा शाखा फोन नं.: ०५७-५२४४५४, ५२४५५४
४८.	सुन्धारा सेक्युरिटिज प्रा. लि.	सुन्धारा, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४२१२२१५ फ्याक्स नं.: ०१-४२६३५८३	फदिन्द्र ढकाल ९८५१०६७५२२ दिपक चौलागाई ९८५११९४९३३	लमजुङ शाखा फोन नं.: ०६६-५२०७०२

४९.	नासा सेक्युरिटिज कम्पनी लि.	कमलपोखरी, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४४४०३८४ फ्याक्स नं.: ०१-४४४०३८५	मदन पौड्याल ९८४१५११२७१	विरगंज शाखा फोन नं.: ०५१-५३४३४० जनकपुर शाखा फोन नं.: ९८६५१२०१३० (राजु यादव)
५०	दिब्या सेक्युरिटिज एण्ड स्टक हाउस प्रा. लि.	पुतलीसडक, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४४२१४८८ फ्याक्स नं.: ०१-४४२२३१३	राम प्रसाद आचार्य ९८५११०३३७१	बागलुङ शाखा फोन नं.: ०६८-५२१९५७

अनुसूची–१५
निक्षेप सदस्य

क्र.सं.	निक्षेप सदस्यको नाम	ठेगाना	सम्पर्क नं.	इमेल ठेगाना
१	सिभिल क्यापिटल मार्केट लि.	कमलादी, काठमाडौं	०१–४१६८६६४	dp.civil@civilcapital.com.np civilrta@gmail.com
२	लक्ष्मी क्यापिटल मार्केट लि.	पुल्चोक, काठमाडौं	०१–५५५१३६३	isha.shrestha@laxmicapital.com.np
३	नविल इन्भेष्टमेन्ट बैकिङ्ग लि.	नक्साल, काठमाडौं	०१–४४११६०४	nabilinvest@nabilbank.com
४	एनएमबि क्यापिटल लि.	नक्साल, काठमाडौं	०१–४४३७९९७	shreejesh.ghimire@nmbcl.com.np
५	एनआइबिएल एस क्यापिटल लि.	लाजिम्पाट, काठमाडौं	०१–४००५०८०	amita@niblcapital.com alisha@niblcapital.com
६	त्रिशुल सेक्युरिटिज एण्ड इन्भेष्टमेन्ट लि.	पुतलीसडक, काठमाडौं	०१-४४४०७०९	trishaktisecurities@gmail.com;
७	एभरेष्ट बैंक लि.	लाजिम्पाट, काठमाडौं	०१–४४४३३७७	prativa.bhusal@ebl.com.np
८	बैंक अफ काठमाण्डु लि.	कमलपोखरी, काठमाडौं	०१–४४१४५४१	archana.shrestha@boklumbini.com.np
९	सनराईज क्यापिटल लि.	कमलपोखरी, काठमाडौं	०१–४४३९६७६	khatri_dharma@live.com
१०	ग्लोवल आईएमई क्यापिटल लि.	जमल, काठमाडौं	०१–४४२२४६०	dpinfo@globalimecapital.com
११	सिद्धार्थ क्यापिटल लि.	बबरमहल, काठमाडौं	०१–४२५७७६७	pallavi@siddharthacapital.com
१२	प्रभु क्यापिटल लि.	कमलादी, काठमाडौं	०१-४२२२९३९	sabitagmbl@growmoremerchant.com
१३	सेक्यूर्ड सेक्युरिटिज लि.	पुतलीसडक, काठमाडौं	०१–४१६८१९५	nabaraj_sun@yahoo.com email2santoshm@gmail.com
१४	जनता बैंक लि.	नयाँ बानेश्वर, काठमाडौं	०१–४७८६१००	Niraj.Sharma@janatabank.com.np ssd@janatabank.com.np
१५	त्रिशक्ति सेक्युरिटिज प्रा.लि.	पुतलीसडक, काठमाडौं	०१–४२३२१३२	trishaktisecurities@gmail.com
१६	दिपशिखा धितोपत्र कारोवार कं.प्रा.लि.	अनामनगर, काठमाडौं	०१–४१०२५३४	jsuman800@gmail.com sbaral.pokhara@gmail.com;
१७	सिटिजन्स बैंक इन्टरनेशनल लि.	कमलादी, काठमाडौं	०१–४१६९०६७	archana.mulepaty@gmail.com
१८	नेपाल स्टक हाउस प्रा.लि.	अनामनगर, काठमाडौं	०१–४२६५८८८	nshplktm@gmail.com

१९	भिबोर क्यापिटल लि.	कृष्ण गल्ली, ललितपुर	०१–५५५४७९३	info@viborcapital.com;
२०	आर्यतारा इन्भेष्टमेन्ट एण्ड सेक्युरिटिज प्रा.लि.	अनामनगर, काठमाडौं	०१–४२३३५९६	dp.aryatara57@gmail.com
२१	अनलाईन सेक्युरिटिज प्रा. लि.	पुतलीसडक, काठमाडौं	०१–४१६८३०२	onlinesecurities49@gmail.com;
२२	दक्षिणकाली इन्भेष्टमेन्ट एण्ड सेक्युरिटिज प्रा.लि.	कमलादी, काठमाडौं	०१–४१६८६४०	shekharilameli@gmail.com displtd33@gmail.com;
२३	एनआईसि एसिया बैंक लि.	थापाथली, काठमाडौं	०१–५११११७९	yunesh.puri@nicasiabank.com amit.shrestha@nicasiabank.com
२४	साउथ एशियन बुल्स प्रा.लि.	कुलेश्वर, काठमाडौं	०१–४२७४०२०	homealone1432@gmail.com sabullsp@gmail.com
२५	सेवा सेक्युरिटिज प्रा. लि.	त्रिपुरेश्वर, काठमाडौं	०१–४२५६६४२	sewasecurities@gmail.com
२६	श्रीकृष्ण सेक्युरिटिज लि.	डिल्लीबजार, काठमाडौं	०१–४४४१२२५	clu47shres@gmail.com skslkathmandu@gmail.com
२७	अग्रवाल सेक्युरिटिज प्रा.लि.	डिल्लीबजार, काठमाडौं	०१–४४२४४०६	rijatuladhar@gmail.com agrawalsecurities1@gmail.com
२८	इम्पेरियल सेक्युरिटिज कं. प्रा.लि.	अनामनगर, काठमाडौं	०१–४२३१००४	45.imperial@gmail.com
२९	प्राइमो सेक्युरिटिज प्रा. लि.	पुतलीसडक, काठमाडौं	०१–४१६८०९२	primo.securities@gmail.com
३०	लिन्च स्टक मार्केट लि.	नयाँ बानेश्वर, काठमाडौं	०१–४४६९३६७	linchstockmarket@gmail.com
३१	एशियन सेक्युरिटिज प्रा.लि.	बागबजार, काठमाडौं	०१–४२४०६०९	asian_securities26@hotmail.com
३२	मार्केट सेक्युरिटिज एण्ड एक्सचेञ्ज प्रा.लि.	खिचापोखरी, काठमाडौं	०१–४२४८९७३	shrestha.sjn@gmail.com mkt.srecurities@gmail.com mkt.securities.dp@gmail.com;
३३	प्रभु बैंक लि.	बबरमहल, काठमाडौं	०१–४२३२५००	tanka.niroula@prabhubank.com
३४	क्रिष्टल कंचनजंघा सेक्युरिटिज प्रा.लि.	न्यूप्लाजा, काठमाडौं	०१–४०११०७२	crystalkanchanjungha@gmail.com
३५	सुमेरु सेक्युरिटिज प्रा.लि.	हात्तीसार, काठमाडौं	०१–४४४४७४०	sumeru.securities@gmail.com
३६	कोहिनुर ईन्भेष्टमेन्ट एण्ड सेक्युरिटिज प्रा.लि.	हात्तीसार, काठमाडौं	०१–४४४२८५७	kohinoorinvest@gmail.com kohinoorinvest@gmail.com

३७	भृकुटी स्टक ब्रोकिङ्ग कम्पनी प्रा.लि.	न्यूरोड, काठमाडौं	०१–४२२३४६६	bhrikutistockbroking@gmail.com
३८	नेपाल बङ्गलादेश बैंक लि.	कमलादी, काठमाडौं	०१–४२३३७८०	nbblho@nbbl.co.np
३९	सिप्ला सेक्युरिटिज प्रा.लि.	खिचापोखरी, काठमाडौं	०१–४२५५७८२	sipla20@gmail.com
४०	क्रियटिभ सेक्युरिटिज प्रा.लि.	पुतलीसडक, काठमाडौं	०१-४१६८२०३	creativesec2011@gmail.com
४१	भिजन सेक्युरिटिज प्रा.लि.	पुतलीसडक, काठमाडौं	०१–४४३८६२१	visionsecurities@hotmail.com
४२	आशुतोष सेक्युरिटिज प्रा.लि	खिचापोखरी, काठमाडौं	०१-४२२०२७६	brokerage_8ash@yahoo.com
४३	कृति क्यापिटल एण्ड ईन्भेष्टमेन्टस लि.	सुन्धारा, काठमाडौं	०१–४२७६७८६	karuna.t@kriticapital.com.np
४४	सनी सेक्युरिटिज कं. लि.	जमल, काठमाडौं	०१–४१६६०००५	sani.securities@gmail.com
४५	एबिसि सेक्युरिटिज प्रा.लि.	इन्द्रचोक, काठमाडौं	०१–४२३०७८७	abcsecurities17@gmail.com
४६	श्रीहरि सेक्युरिटिज प्रा.लि.	कमलादी, काठमाडौं	०१–४४३७४६५	damodarniraula@gmail.com info@srihari.com.np
४७	अक्सफोर्ड सेक्युरिटिज प्रा.लि.	कालिमाटी, काठमाडौं	०१-४२७३८५०	broker_51@yahoo.com
४८	डाइनामिक मनी मेनेजर्स सेक्युरिटिज प्रा.लि.	पुतलीसडक, काठमाडौं	०१–४४१४५२२	dynamicmoney2006@gmail.com nbnpd14@gmail.com
४९	दिव्या सेक्युरिटिज एण्ड स्टक हाउस प्रा.लि.	पुतलीसडक, काठमाडौं	०१–४४२१४८८	deevya59@gmail.com bairagikan6o@gmail.com
५०	प्रिमियर सेक्युरिटिज कं.लि.	पुतलीसडक, काठमाडौं	०१–४२३१३३९	premiersecurities@hotmail.com
५१	सेञ्चुरी कमर्सियल बैंक लि.	पुतलीसडक, काठमाडौं	०१-४४४५०६२	accounts@centurybank.com.np
५२	कुमारी बैंक लि.	पुतलीसडक, काठमाडौं	०१–४४१५१७३	info@kumaribank.com Narendra.Chhatkuli@kumaribank.com
५३	गुहेश्वरी मर्चेण्ट बैंकिङ्ग एण्ड फाइनान्स लि.	पुल्चोक, ललितपुर	०१-४४८४२२६	archana.pradhan@gmbf.com.np gmbf@wlink.com.np
५४	महालक्ष्मी विकास बैंक लि.	रामशाहपथ, काठमाडौं	०१-४२२४१७९	info@mahalaxmi.com.np

५५	नेपाल क्रेडिट एण्ड कमर्स बैंक लि.	बागबजार, काठमाडौं	०१-४२४६९९१	kapil.gyawali@nccbank.com.np
५६	नेपाल बैंक लि.	धर्मपथ, काठमाडौं	०१-४२२११८५	kbo@nbl.com.np
५७	नासा सेक्यूरिटिज कम्पनी लि.	नक्साल, काठमाडौं	०१-४४४०३८४	naasa@naasasecurities.com.np
५८	कैलाश विकास बैंक लि.	पुतलीसडक, काठमाडौं	०१-४४४३०३४	info@kailashbank.com
५९	माछापुच्छे बैंक लि.	लाजिम्पाट, काठमाडौं	०१-४४२८५५६	binaya.regmi@mbl.com.np machbank@mbl.com.np
६०	नेपाल एसबिआई बैंक लि.	हात्तीसार, काठमाडौं	०१-४४३५६७१	info@nsbl.com.np
६१	नेपाल डिपि हाउस लि. (दश वटा धितोपत्र दलाल व्यवसायीद्वारा संयुक्त रुपमा स्थापित।)	पुतलीसडक, काठमाडौं	०१-४१०१५९३	dpandclearinghouseltd123@gmail.com
६२	सानिमा बैंक लि.	नक्साल, काठमाडौं	०१-४४२८९७९	manojjoshi-sc@sanimabank.com
६३	नेशनल मर्चेण्ट बैंकर लि.	पेप्सीकोला, काठमाडौं	०१-४४३०७४६	info@nmbl.com.np
६४	प्रोभिडेन्ट मर्चेण्ट बैंकिङ्ग लि.	बालकुमारी, काठमाडौं	०१-४२१५१०१	providentmbl@gmail.com
६५	आरबिबि मर्चेन्ट बैंकिङ्ग लि.	टेकु, काठमाडौं	०१-४२४३२६५	rbbmbl@rbbmbl.com.np;
६६	प्राईम कमर्शियल बैंक लि.	कमलपोखरी, काठमाडौं	०१-४४२३४३२	info@pcbl.com.np dipak.mahat@pcbl.com.np
६७	युनाईटेड फाईनान्स लि.	दरवारमार्ग, काठमाडौं	०१-४२४१६४८	info@ufl.com.np sanjita.lohani@ufl.com.np
६८	कृषि विकास बैंक लि.	रामशाहपथ, काठमाडौं	०१-४२५१५३७	asba@adbl.gov.np
६९	आइ.सि.एफ.सि. फाइनान्स लि.	भाटभटेनी, काठमाडौं	०१-४४२५२९२	info@icfcbank.com
७०	वेल्थ म्यानेजमेन्ट एण्ड मर्चेन्ट बैंकिङ्ग लि.	मैतिदेवी, काठमाडौं	०१-४४१८६६४	wmmbltd@gmail.com
७१	के.सी.एल. अस्ट्यूट क्यापिटल लि.	हात्तिसार, काठमाडौं	०१-४४२९१४९	info@astute.com.np
७२	मेगा क्यापिटल मार्केट्स लि.	त्रिपुरेश्वर, काठमाडौं	०१-४२६२७७५	megacapitalmarketsltd@gmail.com
७३	सुन्धारा सेक्यूरिटिज लि.	सुन्धारा, काठमाडौं	०१-४२१२२१५	

अनुसूची–१६
आस्वा सदस्य

क्र.सं.	आस्वा सदस्य बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरुको नाम	ठेगाना	सम्पर्क नं.	इमेल ठेगाना
१	सेन्चुरी कमर्सियल बैंक लि.	पुतलीसडक, काठमाडौं	०१–४४४५०६२	welcome@centurybank.com.np
२	सनूराइज बैंक लि	गैरीधारा, काठमाडौं	०१–४००४५६०	info@sunrisebank.com.np
३	कैलाश विकास बैंक लि.	न्युप्लाजा, काठमाडौं	०१–४४४३०३४	info@kailashbank.com
४	सिटिजन्स् बैंक इन्टरनेशनल लि.	कमलादी, काठमाडौं	०१–४४२७८४२	info@ctznbank.com
५	लक्ष्मी बैंक लि.	हात्तिसार, काठमाडौं	०१–४४४४६८४	info@laxmibank.com
६	सानिमा बैंक लि.	नक्साल, काठमाडौं	०१–४४२८९७७	sanima@sanimabank.com
७	सिद्धार्थ बैंक लि.	हात्तिसार, काठमाडौं	०१–४४४२९१९	sbl@siddharthabank.com
८	एनआईसी एसिया बैंक लि.	थापाथली, काठमाडौं	०१–५१११११७७	manoj.ghimire@nicasiabank.com
९	नेपाल बगंलादेश बैंक लि.	कमलादी, काठमाडौं	०१–४२३३७८०	nbblho@nbbl.com.np
१०	ओम डेभलपमेण्ट बैंक लि.	पोखरा, कास्की	०६१–५२१५०५	info@ombank.com.np
११	नेपाल इनभेष्टमेण्ट बैंक लि.	दरवारमार्ग, काठमाडौं	०१–४२२८२२९	info@nibl.com.np
१२	एनएमबि बैंक लि.	बबरमहल, काठमाडौं	०१–४२४६१६०	call@nmb.com.np
१३	मेगा बैंक नेपाल लि.	कमलादी, काठमाडौं	०१–४१६९२५०	customercare@megabank.com.np
१४	महालक्ष्मी विकास बैंक लि.	थापाथली, काठमाडौं	०१–४२६८७१९	info@mahalaxmi.com.np
१५	ग्लोवल आईएमई बैंक लि.	पानीपोखरी, काठमाडौं	०१–४२२६२४७	info@gibl.com.np
१६	बैंक अफ काठमाण्डू लि.	कमलपोखरी, काठमाडौं	०१–४४१४५४१	info@bok.com.np
१७	प्राइम कमर्सियल बैंक लि	न्युरोड, काठमाडौं	०१–४४२३४३२	info@pcbl.com.np
१८	नेपाल क्रेडिट एण्ड कमर्स बैंक लि.	बागबजार, काठमाडौं	०१–४२४६९९१	mainbranch@nccbank.com.np
१९	सिभिल बैंक लि.	कमलादी, काठमाडौं	०१–४१६९०४०	info@civilbank.com.np
२०	नबिल बैंक लि.	दरवारमार्ग, काठमाडौं	०१–४२२१७१८	info@nabilbank.com
२१	प्रभु बैंक लि.	बबरमहल, काठमाडौं	०१–४७८८५००	info@prabhubank.com
२२	लुम्बिनी विकास बैंक लि.	डिल्लीबजार, काठमाडौं	०१–४४१३५२५	info@lumbinibikasbank.com

२३	कृषि विकास बैंक लि.	रामशाहपथ, काठमाडौं	०१-४२५२३५९	info@adbl.gov.np
२४	मुक्तिनाथ विकास बैंक लि.	पोखरा, कास्की	०१-४१६८६८३	info@muktinathbank.com.np
२५	नेपाल एसबिआई बैंक लि.	हात्तिसार, काठमाडौं	०१-४४३५६१३	corporate@nsbl.com.np
२६	स्ट्याण्डर्ड चार्टर्ड बैंक नेपाल लि.	नयाँ बानेश्वर, काठमाडौं	०१-४७८१८००	Clientcarecentre.Nepal@sc.com
२७	सांग्रिला डेभलपमेन्ट बैंक लि.	बालुवाटार, काठमाडौं	०१-४४२१८६१	info@shangrilabank.com
२८	एभरेष्ट बैंक लि.	लाजिम्पाट, काठमाडौं	०१-४४४३३७७	ebl@mos.com.np
२९	हिमालयन बैंक लि.	कमलादी, काठमाडौं	०१-४२२७७४९	mrigendra.pradhan@himalayan-bank.com
३०	आइ.सि.एफ.सि. फाइनान्स लि.	भाटभटेनी, काठमाडौं	०१-४४२५२९२	santosh@icfcbank.com
३१	गुहेश्वरी मर्चेण्ट बैंकिङ्ग एण्ड फाइनान्स	पुल्चोक, ललितपुर	०१-५५३७४०७	archana.pradhan@gmbf.com.np; gmbf@wlink.com.np
३२	गुडविल फाइनान्स लि.	हात्तिसार, काठमाडौं	०१-४४४४०३९	goodwill@finance.wlink.com.np
३३	सेन्ट्रल फईनान्स लि.	कुपन्डोल, ललितपुर	०१-५५५२१२६	central@ ntc.net.np
३४	मञ्जुश्री फाईनान्स लि.	नयाँ बानेश्वर, काठमाडौं	०१-४७८२५१७	info@manjushreefinance.com.np
३५	गरिमा विकास बैंक लि.	पोखरा, कास्की	०१-४४४५४२४	info@garimabank.com.np
३६	यूनाईटेड फाईनान्स लि.	दरवारमार्ग, काठमाडौं	०१-४२४१६४८	info@ufl.com.np
३७	जनता बैंक नेपाल लि.	नयाँ बानेश्वर, काठमाडौं	०१-४१०१६३४	info@janatabank.com.np
३८	राष्ट्रिय बाणिज्य बैंक लि.	सिंहदरवार, काठमाडौं	०१-४२५२५९५	rbb.info@rbb.com.np
३९	नेपाल बैंक लि.	न्युरोड, काठमाडौं	०१-४२४७९९९	nblshareunit@nbl.com.np, info@nepalbank.com.np
४०	कुमारी बैंक लि.	दरवारमार्ग, काठमाडौं	०१-४२३२११२	info@kumaribank.com
४१	सिन्धु विकास बैंक लि.	बनेपा, काभ्रे	०११-४८९२४५	info@sindhubank.com.np
४२	एक्सेल डेभलपमेन्ट बैंक लि.	विर्तामोड, झापा	०२३-५४३७१४	info@edb.com.np
४३	कञ्चन डेभलपमेन्ट बैक लि.	महेन्द्रनगर, कञ्चनपुर	०९९-५२०२६५	info@kanchanbank.com.np account@kanchanbank.com.np
४४	माछापुच्छे बैंक लि.	लाजिम्पाट, काठमाडौं	०१-४४२८५५६	machbank@mbl.com.np
४५	कामना विकास बैंक लि.	पोखरा, कास्की	०१-४४४०११५	info@kamanasewabank.com
४६	श्री इन्भेष्टमेन्ट एण्ड फाइनान्स कं. लि.	डिल्लीबजार, काठमाडौं	०१-४४२२०३८	info@shreefinance.com.np

४७	शाइन रेसुङ्गा डेभलपमेण्ट बैंक लि.	बुटवल, रुपन्देही	०७१-५५१५००	
४८	पोखरा फाइनान्स लि.	पोखरा, कास्की	०६१-५३११४५	
४९	रिलायन्स फाइनान्स लि.	प्रदर्शनीमार्ग, काठमाडौं	०१-४२२३११७	
५०	सप्तकोशी डेभलपमेण्ट बैंक लि.	विराटनगर, मोरङ्ग	०२१-५२८१३५	
५१	गोर्खाज फाइनान्स लि.	डिल्लीबजार, काठमाडौं	०१-४४३७४०१	
५२	गण्डकी (साविक फेवा) विकास बैंक लि.	पोखरा, कास्की	०६१-५२८००१	
५३	ज्योती विकास बैंक लि.	कमलादी, काठमाडौं	०१-४१६८६०५	
५४	नेपाल कम्यूनिटी डेभलपमेण्ट बैंक लि.	बुटवल, रुपन्देही	०७१-५४१८१७	
५५	देवः विकास बैंक लि	लालदरवार, काठमाडौं	०१-४२५६७१७	info@devabank.com.np
५६	सिर्जना फाइनान्स लि.	विराटनगर, मोरङ्ग	०२१-५२५९५३	
५७	तिनाउ विकास बैंक लि.	बुटवल, रुपन्देही	०७१-५४५५७६	
५८	पूर्णिमा विकास बैंक लि.	भैरहवा, रुपन्देही	०७१-५२०८५६	
५९	प्रोग्रेशिभ फाइनान्स लिमिटेड	न्यूरोड, काठमाण्डौ	०७१-२४६४०२	info@pfltd.com.np

अनुसूची १७

बोर्डको आ.व. २०७६।७७ को धितोपत्र बजार तथा वस्तु विनिमय बजारसम्बन्धी कार्यक्रमको प्रगति समीक्षा

क्र. स.	बोर्डबाट आर्थिक वर्ष २०७६।७७ को नीति तथा कार्यक्रम	सम्बन्धित महाशाखा	प्रथम एघार महिनासम्म (२०७७ जेठ मसान्तसम्म) भए गरेका कार्यको प्रगति समीक्षा
१.४	**विकासात्मक नीति तथा कार्यक्रम**		
१.४.१	**समष्टिगत बजार सुधार तथा विकास**		
१	मुलुकको अर्थतन्त्रको आकार, औद्योगिक व्यवसायको विकास, वस्तु कारोबारको सम्भावनाका साथै लगानीकर्ताको हक हितलाई ध्यानमा राखी दुई वटा मात्र वस्तु विनिमय बजार संचालन अनुमति दिने नीतिगत व्यवस्था गरिए अनुसार निर्धारित मापदण्ड अनुरुप वस्तु विनिमय बजारलाई अनुमति दिई संचालन गराउने । साथै वस्तु विनिमय बजार संचालनमा आए पश्चात वस्तु कारोबार व्यवसायीको लागि बजारको प्रतिस्पर्धी एवं गुणात्मकरुपमा विकास हुने गरी अनुमति दिने ।	वस्तु विनिमय बजार नियमन (व.वि.ब.नि)	वस्तु विनिमय बजार संचालन अनुमति प्रदान गर्नका लागि सिफारिशका लागि मिति २०७६।०३।२८ मा समिति गठन गरिएको र उक्त समितिबाट आवश्यक कार्य भैरहेको ।
२	संगठित संस्थालाई धितोपत्रको निष्काशन प्रिमियम मूल्यमा जान पाउने कम्पनीको सेयरको धितोपत्रको प्रारम्भिक सार्वजनिक निष्काशनमा उत्कृष्ट अन्तर ाष्ट्रिय अभ्यासलाई दृष्टिगत गरी प्रतिस्पर्धात्मक रुपमा मूल्य निर्धारणका लागि बुक बिल्डिङ्ग (Book Building) प्रणालीलाई प्रयोगात्मक रुपमा कार्यान्वयनमा ल्याउने ।	नियमन महाशाखा (नि.म.)	• सार्वजनिक निष्काशनमा बुक विल्डिङ्ग प्रणाली अवलम्बन गर्ने सम्बन्धमा अध्ययन गरी उक्त व्यवस्था कार्यान्वयनमा ल्याउन धितोपत्र दर्ता तथा निष्काशन नियमावली, २०७३ मा बुक विल्डिङ्ग प्रणाली समेटी संशोधन प्रक्रिया अगाडि बढाइकोमा नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालयबाट स्वीकृति भई आएपश्चात मिति २०७६।११।०१ देखि लागू गरिएको । • बोर्डबाट बुक बिल्डिङ्ग (Book Building) प्रणालीलाई प्रयोगात्मक रुपमा कार्यान्वयनमा ल्याउन यस सम्बन्धी निर्देशिका तयार भइरहेको ।
३	नेप्सेको संस्थागत सुधारको साथ साथै निजी क्षेत्रमा अर्को स्टक एक्सचेन्ज स्थापना गर्न दिने नीतिगत व्यवस्था भए अनुसार यस कार्यलाई अगाडि बढाउने ।	नियमन महाशाखा	नेप्सेमा भएको नेपाल सरकार तथा नेपाल राष्ट्र बैंकको सेयर विनिवेश गर्दै लैजाने क्रममा नेपाल राष्ट्र बैंकको २० प्रतिशत सेयर विनिवेश गरेको ।
४	वित्तीय लगानीकर्ता/ग्राहकको संरक्षण सम्बन्धी व्यवस्थालाई सुदृढ गर्दै वित्तीय समावेशी (Financial Inclusion) नीति तर्जुमा गर्ने ।	नीति, अनुसन्धान तथा योजना महाशाखा (नी.अ.यो)	वित्तीय समावेशी हुने गरी बोर्डका नीति नियम तर्जुमा गरिएको । साथै वित्तीय समावेशी नीति सम्बन्धी अध्ययन गरी नीतिको मस्यौदा तर्जुमा भईरहेको ।
५	हकप्रद सेयर निष्काशनमा हाल लगानीकर्ताहरुले आफ्नो हकसम्मको मात्र आवेदन दिने व्यवस्था रहेकोमा आगामी दिनमा लगानीकर्ताले आफ्नो हकभन्दा बढी आवेदन दिन सक्ने व्यवस्था गरी शीघ्र कार्यान्वयनमा ल्याउने ।	नियमन महाशाखा	सोका लागि नियमावलीमा संशोधन प्रस्ताव गरिएकोमा हाललाइ आफ्नो हकसम्म मात्र कायम हुने व्यवस्था भई नियमावली संशोधन स्वीकृत भएको छ ।

क्र. स.	बोर्डबाट आर्थिक वर्ष २०७६।७७ को नीति तथा कार्यक्रम	सम्बन्धित महाशाखा	प्रथम एघार महिनासम्म (२०७७ जेठ मसान्तसम्म) भए गरेका कार्यको प्रगति समीक्षा
६	बोर्डबाट गत आर्थिक वर्ष देखि शुरुवात गरिएको एक नेपाली एक डिम्याट खातासम्बन्धी नीतिलाई थप प्रभावकारी बनाउन प्रोत्साहन गर्ने ।	धितोपत्र बजार, सिडिएस तथा कोष सुपरिवेक्षण महाशाखा	"एक नेपाली एक डिम्याट खाता" अभियान अन्तर्गत विभिन्न निक्षेप सदस्यहरुले निश्चित समयावधिका लागि निशुल्क डिम्याट खाता खोल्ने जानकारी बोर्डलाई दिई निशुल्क डिम्याट खाता खोल्ने गरेको । बोर्डले मिति २०७६।११।२१ मा सिडिएससीलाई निशुल्क डिम्याट खाता खोल्दा त्यस लि. ले शुल्कमा छुट दिन सकिने वा नसकिने सम्बन्धमा धारणा पेश गर्न पत्राचार गरेकोमा सिडिएससीले अन्य परिस्थितिमा कुनै डिपी विशेष वा ग्राहक विशेषलाई मात्र सो शुल्क छुट दिन नसकिने साथै सो सम्बन्धमा सिडिएससीले कुनै विशेष परिस्थितिमा वा बोर्डको निर्देशनमा मात्रै सम्पूर्ण डिपिहरुलाई तोकिएको समयावधिसम्मका लागि निशुल्क डिम्याट खाता खोल्न सक्ने व्यवस्था कार्यान्वयन गर्न सकिने जानकारी गराएकोमा यस सम्बन्धमा छलफल भैरहेको छ ।
७	T+3 र कारोबार समयलाई नेप्से तथा बजार सहभागीको क्षमताको आधारमा घटाउँदै लगी धितोपत्रको दोस्रो बजारलाई सुदृढ बनाउँदै लैजाने ।	धितोपत्र बजार, सिडिएस तथा कोष सुपरिवेक्षण महाशाखा	• बोर्डले हाल कायम रहेको T+3 कारोबार समयलाई घटाउने सम्बन्धमा सम्भाब्यता अध्ययन गर्न सिडिएससीलाई मिति २०७५।०९।१८ मा पत्राचार गरेको । सो सम्बन्धमा सिडिएसले कारोवार राफसाफ समय घटाएर T+2 र T+1 बनाउने सन्दर्भमा एक अध्ययन प्रतिवेदन पेश गरेको र सो प्रतिवेदन बोर्डमा छलफलको क्रममा रहेको । • कारोबार समय घटाउन नेप्सेको कारोवार प्रणालीसंग लगानीकर्ताको बैंक खाता र डिम्याट खाता आवद्ध गराउने सम्बन्धमा नेप्से, सिडिएससी, एनसिएचएल तथा क्लियरिङ्ग बैंकसंग छलफल गरिएको ।
८	धितोपत्रको दोस्रो बजारमा सूचना प्रवाहलाई थप व्यवस्थित तथा प्रभावकारी बनाउन थप डिस्कोल्जरको(बल्क कारोबार) व्यवस्था गर्ने ।	धितोपत्र बजार, सिडिएस तथा कोष सुपरिवेक्षण महाशाखा	सूचना प्रवाह (Information Disclosure) सम्बन्धमा नेप्सेलाई सूचनालाई यथार्थपरक बनाउन र बजारसम्बन्धी जानकारीमा सबैको पहुंच बढाउन तथा बजार परिसूचकहरु थप गरी दैनिक प्रकाशन गर्न मिति २०७५।०४।२९ मा निर्देशन दिईएको ।

क्र. स.	बोर्डबाट आर्थिक वर्ष २०७६।७७ को नीति तथा कार्यक्रम	सम्बन्धित महाशाखा	प्रथम एघार महिनासम्म (२०७७ जेठ मसान्तसम्म) भए गरेका कार्यको प्रगति समीक्षा
९	सूचीकृत वास्तविक क्षेत्रका कम्पनी, जलविद्युत क्षेत्रका कम्पनी तथा सामूहिक लगानी कोषले बोर्डमा पेश गर्ने विवरण प्रवाहका लागि प्रारुप (Reporting Format) तयार गर्ने।	धितोपत्र बजार, सिडिएस तथा कोष सुपरिवेक्षण महाशाखा	सूचीकृत वास्तविक क्षेत्रका कम्पनीहरुको विवरण प्रवाहको प्रारुप तयार हुने क्रममा रहेको। साथै सूचीकृत संगठित संस्थाहको साधारणसभाको जानकारी, सभाको निर्णय, लेखापरिक्षकको नियुक्ति सम्बन्धी जानकारी, लाभांस प्रस्तावको जानकारी, संचालकको राजीनामा तथा नियुक्ति र अन्य मूल्य संवेदनशील सूचनाको जानकारी लगायतका विषयहरु Excel sheet मा राखी अध्यावधिक गर्ने गरिएको। त्यसैगरी, सामूहिक लगानी कोषले बोर्डमा पेश गर्ने विवरणलाई आधार मानि Excel sheet मा मुख्य बुँदाहरु टिपोर्ट गर्ने कार्य गरिएको।
१०	केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीमा अभौतिकृत रुपमा रहेका निश्चित सीमासम्मको सेयरहरुको बीमा गर्नका लागि सहजीकरण गर्ने।	नियमन महाशाखा	यस सम्बन्धमा केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीसँग छलफल भैरहेको।
११	नेपाल सरकारले कर छुटमार्फत उत्पादनमूलक कम्पनीहरुलाई धितोपत्र बजारमा ल्याउन प्रोत्साहन गरेको परिप्रेक्ष्यमा यस्ता कम्पनीहरुलाई सहुलियत दरमा ऋण प्रवाह गराई थप प्रोत्साहनको व्यवस्था गर्ने।	नियमन महाशाखा	मौद्रिक नीतिमार्फत् यस्तो व्यवस्था गर्न नेपाल राष्ट्र बैंकसँग आवश्यक समन्वय गरिएको।
१२	पचास करोड वा सो भन्दा माथिका र एक अर्ब वा सो भन्दा बढीको पुँजीमा स्थापित उत्पादनमूलक कम्पनीहरुलाई धितोपत्र बजारमा भित्र्याउन प्रोत्साहन/सहजीकरण गर्ने।	नियमन महाशाखा	उक्त व्यवस्था कम्पनीसम्बन्धी ऐनमा समेत समावेश गर्दा पचास करोड वा सो भन्दा माथिका र एक अर्ब वा सो भन्दा बढीको पुँजीमा स्थापित उत्पादनमूलक कम्पनीहरुलाई धितोपत्र बजारमा भित्र्याउन थप सहज हुने देखिएकोले कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालयसँग समन्वय गरी आवश्यक कार्य अगाडि बडाएको।
१३	सूचीकृत कम्पनीहरुका संस्थापकहरुको लक इन पिरियड (Lock in period) सम्बन्धमा हाल रहेको व्यवस्थालाई बजारमा प्रतिकूल असर नपर्ने गरी सुधार गर्ने।	नियमन महाशाखा	सूचीकृत कम्पनीहरुका संस्थापकहरुको लक इन पिरियड (Lock in period) तीन वर्षबाट पाँच वर्ष कायम गर्ने गरी धितोपत्र दर्ता तथा निष्काशन नियमावली, २०७३ मा प्रस्ताव गरिएकोमा हाललाई विद्यमान व्यवस्था नै कायम हुने गरी स्वीकृति प्राप्त भएको।
१४	विशिष्टिकृत लगानी कोषको कानुनी व्यवस्था गरिएकोमा यस्ता कोषहरुको विकास तथा विस्तारका लागि आवश्यक कार्य गर्ने।	नियमन महाशाखा	विशिष्टिकृत लगानी कोष स्थापनाका लागि बोर्डमा छ वटा संगठित संस्थाको निवेदन प्राप्त भएकामा उक्त निवेदनको अध्ययन गरी विशिष्टिकृत लगानी कोष नियमावली, २०७५ मा भएको व्यवस्था बमोजिम नपुग विवरण तथा कागजात माग गरिएको।
१५	Best Grading पाएका सूचीकृत संगठित संस्थाहरुलाई मुद्रा बजार मार्फत ऋण प्रवाहमा सहुलियत प्रदान गराउन सहजीकरण गर्ने।	नियमन महाशाखा	क्रेडिट रेटिङ्ग गराई राम्रो रेटिङ ग्रेड प्राप्त गरेको सूचीकृत संगठित संस्थाहरुलाई मुद्रा बजार मार्फत ऋण प्रवाहमा सहुलियत प्रदान गराउने सम्बन्धमा नेपाल राष्ट्र बैंकसँग छलफल गरिएको।

क्र. स.	बोर्डबाट आर्थिक वर्ष २०७६।७७ को नीति तथा कार्यक्रम	सम्बन्धित महाशाखा	प्रथम एघार महिनासम्म (२०७७ जेठ मसान्तसम्म) भए गरेका कार्यको प्रगति समीक्षा
१६	वस्तु विनिमय बजार संचालनमा आएपश्चात उक्त बजारमा स्थानीय वस्तुसँग सम्बन्धित करारहरुको कारोवारको व्यवस्था गरी वस्तुको भौतिक बजार तथा विनिमय बजारको एकीकृत विकासलाई सहयोग गर्ने ।	वस्तु विनिमय बजार नियमन	वस्तु विनिमय बजार संचालनको लागि पूर्व स्वीकृति दिने क्रममा रहेको ।
१७	बोर्डमा प्राप्त हुने Contract Specification को अध्ययन गरी कारोबारका लागि दर्ता गर्ने ।	वस्तु विनिमय बजार नियमन	हाल वस्तु विनिमय बजार संचालनार्थ पूर्व स्वीकृति दिने क्रममा रहेको ।
१८	नेप्से र सिडिएससीमा IT/Software क्षमता अभिवृद्धिमा आवश्यक सहजीकरण गर्ने ।	धितोपत्र बजार, सिडिएस तथा कोष सुपरिवेक्षण महाशाखा	बोर्ड, धितोपत्र बजार तथा बजार सहभागीहरुको सूचना प्रविधि सम्बन्धी क्षमता अभिवृद्धि गर्ने उद्देश्यले बोर्डले मिति २०७६।०४।०१ देखि नेपाल धितोपत्र बोर्ड सूचना प्रविधि नीति, २०७६ लागू गरेकोमा बोर्डबाट मिति २०७६।०४।१९ मा बजार सहभागीहरुलाई सो अनुसारको व्यवस्था गर्न पत्राचार गरिएको । नेप्सेले आफ्नो सूचना प्रविधी नीति बनाई स्वीकृतिको लागी बोर्डमा पेश गरेकोमा सोको अध्ययन गरी स्तरीय बनाउन मिति २०७६।०२।०५ मा बोर्डबाट वेवीनार मार्फत नेप्सेका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत लगायतका उच्च पदाधिकारीहरु र सेवोनका अध्यक्षज्यू लगायत उच्च पदाधिकारी बीच छलफल आयोजना गरी सोमा रहे भएका कमीकमजोरी औल्याई सुधार गरी बोर्डमा पुनः पेश गर्न सुझाव दिएकोमा नेप्सेले उक्त कार्य गर्नमा ढिलाई गरेपश्चात् पुनः मिति २०७६।०३।११ को पत्रमार्फत लिखित सुझाव दिई पेश गर्न लगाइएको ।

क्र. स.	बोर्डबाट आर्थिक वर्ष २०७६।७७ को नीति तथा कार्यक्रम	सम्बन्धित महाशाखा	प्रथम एघार महिनासम्म (२०७७ जेठ मसान्तसम्म) भए गरेका कार्यको प्रगति समीक्षा
१९	नेप्से र सिडिएससीबाट गरिने बजार सहभागीहरुको सुपरिवेक्षण कार्यलाई नियमित र प्रभावकारी बनाउन सहजीकरण गर्ने ।	धितोपत्र बजार, सिडिएस तथा कोष सुपरिवेक्षण महाशाखा	नेप्सले धितोपत्र सूचीकरण तथा कारोवार नियमावली, २०७५ को नियम ३५ को उपनियम (२) मा भएको व्यवस्था बमोजिम त्रैमासिक सुपरिवेक्षण प्रतिवेदन पेश गर्ने गरेको छ । साथै नेप्सेबाट गरिने बजार सहभागीहरुको सुपरिवेक्षण कार्यलाई नियमित र प्रभावकारी बनाउन बोर्डले सुपरिवेक्षण सम्बन्धी कार्यविधि बनाउन निर्देशन दिई सोको लागी ताकेता गर्ने कार्य भइरहेको । सिडिएससी बाट गरिने बजार सहभागीहरुको सुपरिवेक्षण कार्यलाई नियमित र प्रभावकारी बनाउन बोर्डले सुपरिवेक्षण सम्बन्धी कार्यविधि बनाउन निर्देशन दिएकोमा सिडिएसले मिति २०७६।०५।०६ मा संचालक समितिको निर्णयानुसारको सुपरिवेक्षण म्यानुअल बोर्डमा पेश गरेको र सो मा अध्ययन भईरहेको । सिडिएससीले मिति २०७६।११।१३ मा पौष देखि माघ मसान्त सम्ममा निक्षेप सदस्यको सुपरिवेक्षण गरि बोर्डमा प्रतिवेदन पेश गरेकोमा प्रतिवेदनले औंल्याएका कैफियत सुधारका लागि सिडिएससीले दिएको निर्देशन तथा सुधारको विवरण मिति २०७६।१२।०३ मा माग गरिएको ।
२०	ऋणपत्रको दोस्रो बजारलाई स्वचालित रुपमा शीघ्र संचालन गर्न सहजीकरण गर्ने ।	नियमन महाशाखा	स्वचालित कारोवार प्रणालीमार्फत् ऋणपत्रको दोस्रो बजार कारोवार संचालन भइरहेको र ऋणपत्रको दोस्रो बजार कारोवार रकममा समेत बृद्धि भइरहेको देखिएको ।
२१	ओटिसी कारोवारलाई प्रतिस्पर्धी एवं विश्वसनीय बनाउन स्वचालित कारोवार प्रणालीको शीघ्र शुरुवात गराउन सहजीकरण गर्ने ।	नियमन महाशाखा	ओटिसी बजारमार्फत् हुने कारोवार रकम बृद्धि भइरहेको तथा उक्त बजारलाई स्वचालित बनाउन नेप्सेलाई निर्देशन दिइएको ।
२२	APEC Financial Regulators Training Initiative (FRTI) को सदस्यता लिई बाह्य सहभागिता बढाउने ।	नीति, अनुसन्धान तथा योजना महाशाखा	उक्त संस्थाको सदस्यताका लागि प्रक्रिया अगाडि बढाउन सो संस्थालाइ पत्राचार गरिएकोमा संस्थाबाट हाल पर्याप्त फण्डको अभावमा तालिम संचालन गर्न नसकिने अवस्था रहेकोले सदस्यता प्रकृया अगाडि बढाउन नसकिने जानकारी प्राप्त भएको । यस सम्बन्धमा FRTI बाट एडिवी नेपालले आवश्यक सहयोग गर्न सक्ने जानकारी दिएकोले एडिवी नेपालसँग अनुरोध गरिएको ।
१.४.२	**बजार सहभागीहरुको क्षमता अभिवृद्धि तथा कार्यक्षेत्र वृद्धि**		
२३	बजारलाई प्रविधिमैत्री बनाई लगानीकर्तालाई सुविधा प्रदान गर्ने उद्देश्यले सूचना प्रविधि नीति लागू गरी बोर्ड तथा बजार सहभागीहरुको सूचना प्रविधि क्षमता अभिबृद्धि गर्ने ।	नीति, अनुसन्धान तथा योजना महाशाखा	नेपाल धितोपत्र बोर्ड सूचना प्रविधि नीति, २०७६ मिति २०७६ श्रावण १ गतेबाट लागू गरिएको । बोर्डको सूचना प्रविधि नीतिसँग सामञ्जस्य हुने गरी सूचना प्रविधि सम्बन्धी साधन तथा सफ्टवेयर उपयोगमा ल्याउन र बजार सहभागीहरुको सूचना प्रविधि क्षमता अभिबृद्धि गर्न आवश्यक निर्देशन दिइएको ।

क्र. स.	बोर्डबाट आर्थिक वर्ष २०७६।७७ को नीति तथा कार्यक्रम	सम्बन्धित महाशाखा	प्रथम एघार महिनासम्म (२०७७ जेठ मसान्तसम्म) भए गरेका कार्यको प्रगति समीक्षा
२४	सामूहिक लगानी योजनाको विकास विस्तार र प्रबर्द्धनका लागि सम्झौतित बचत परिचालन गर्ने बीमा कम्पनीहरुको सहायक कम्पनीमार्फत सहभागी हुन सक्ने व्यवस्था गर्ने ।	नियमन महाशाखा	जीवन बीमा कम्पनीहरुले समेत सामूहिक लगानी कोष स्थापना गर्न सक्ने व्यवस्था समेटि सामूहिक लगानी कोष नियमावली, २०६७ संशोधनका लागि नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालयमा पेश गरिएकोमा उक्त संशोधन स्वीकृत भइ आएपश्चात मिति २०७६।११।०१ मा लागू गरिएको ।
२५	क्रेडिट रेटिङ्ग व्यवसायलाई प्रतिस्पर्धी एवं विश्वसनीय बनाउन शुल्क पुनरावलोकन तथा संस्थाको रेटिङ्ग जस्ता व्यवस्थासहित आधारभूत सुधार गर्ने ।	नियमन महाशाखा	क्रेडिट रेटिङ्ग व्यवसायलाई प्रतिस्पर्धी एवं विश्वसनीय बनाउन शुल्क पुनरावलोकन तथा संस्थाको रेटिङ्ग जस्ता व्यवस्थासहित आधारभूत सुधार गर्न क्रेडिट रेटिङ्ग नियमावली, २०६८ संशोधनका लागि नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालयमा पेश गरिएको ।
२६	मर्चेन्ट बैंकरको कार्य क्षेत्र सुदृढीकरण गर्दै कार्य क्षेत्र समेत विस्तार गर्ने व्यवस्था गर्ने ।	नियमन/कानुन तथा प्रबलीकरण महाशाखा	मर्चेन्ट बैंकरको कार्य क्षेत्र सुदृढीकरण गदै कार्य क्षेत्र समेत विस्तार गर्ने क्रममा मर्चेन्ट बैंकरले विशिष्टिकृत लगानी कोष संचालन गर्न सक्ने, बुक विल्डिङ्ग विधिमार्फत् हुने सार्वजनिक निष्काशनमा योग्य संस्थागत लगानीकर्ताको रुपमा कार्य गर्न सक्ने व्यवस्था गरिएको । साथै, धितोपत्र व्यवसायी (मर्चेन्ट बैंकर) नियमावली, २०६४ मा संशोधन गरी मर्चेन्ट बैकरको संस्थागत जोखिम व्यवस्थापन गर्न तथा संस्थाको वित्तीय सवलताको लागि जगेडा कोष राख्नुपर्ने व्यवस्था गरिएको ।
२७	धितोपत्र दलाल व्यवसायीहरुको कार्य क्षेत्र विस्तार गर्न उक्त व्यवसायीहरुलाई ब्रोकर डिलरसिप र ब्मखष्क्यचथ क्भचखष्अभ को कार्य गर्न दिने व्यवस्था गर्ने ।	नियमन/कानुन तथा प्रबलीकरण महाशाखा	धितोपत्र दलाल व्यवसायीहरुको कार्य क्षेत्र विस्तार गर्न उक्त व्यवसायीहरुले डिलरको रुपमा कार्य गर्न सक्ने व्यवस्था समेटी नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालयको स्वीकृतिमा धितोपत्र व्यवसायी (धितोपत्र दलाल, व्यापारी तथा बजार निर्माता) नियमावली, २०६४ संशोधन गरी मिति २०७६।११।०१ देखि लागू गरिएको ।
२८	पुँजीबजारको गतिशील विकासमा सहयोग पुऱ्याउने उद्देश्यले स्थापित नागरिक लगानी कोष लगायत विशेष ऐनद्वारा स्थापित यस्तै प्रकृतिका संस्थाहरुलाई सहायक कम्पनी स्थापना गरी संस्थागत लगानीकर्ताको रुपमा तथा धितोपत्र डिलर कारोबारको शुरुवात गराउन आवश्यक सहजीकरण गर्ने ।	नियमन महाशाखा	विशेष ऐनद्वारा स्थापित वित्तीय संस्थाको कम्तिमा ५१ प्रतिशत स्वामित्व भएको सहायक कम्पनीले बोर्डबाट अनुमतिपत्र प्राप्त गरी धितोपत्र दलाल वा धितोपत्र व्यापारीको कार्य सक्ने व्यवस्था समेटि धितोपत्र व्यवसायी (धितोपत्र दलाल, व्यापारी तथा बजार निर्माता) नियमावली, २०६४ नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालयको स्वीकृतिमा संशोधन गरी मिति २०७६।११।०१ देखि लागू गरिएको । साथै, पुँजीबजारको गतिशील विकासमा सहयोग पुऱ्याउने उद्देश्यले स्थापित नागरिक लगानी कोषले कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालयमा स्टक डिलर (धितोपत्र व्यापारी) कम्पनी स्थापना गरी कार्य संचालन गर्ने क्रममा रहेको ।

क्र. स.	बोर्डबाट आर्थिक वर्ष २०७६।७७ को नीति तथा कार्यक्रम	सम्बन्धित महाशाखा	प्रथम एघार महिनासम्म (२०७७ जेठ मसान्तसम्म) भए गरेका कार्यको प्रगति समीक्षा
२९	धितोपत्र तथा वस्तु विनिमय बजार र वित्तीय शिक्षा प्रशिक्षण संस्थाको स्थापना पश्चात धितोपत्र व्यवसायी तथा सोको जनशक्तिलाई तालिम दिनुका साथै Certification गर्ने व्यवस्थाको शुरुवात गर्ने ।	नीति, अनुसन्धान तथा योजना महाशाखा	बोर्डले धितोपत्र व्यवसायी तथा सोको जनशक्तिलाई तालिम दिनुका साथै Certification गर्ने व्यवस्था सम्बन्धी अध्ययन गरिएकोमा हाल धितोपत्र दलाल व्यवसायीहरुको आधिकारिक प्रतिनिधिको प्रमाणिकरणका लागि आवश्यक पाठ्यक्रम तयार गरेको ।
३०	मार्जिन कारोबार सम्बन्धी कार्यविधि/पूर्वाधार तयार भैसकेको परिप्रेक्ष्यमा मार्जिन कारोबार शीघ्र शुरु गराउने व्यवस्था गर्ने ।	नियमन महाशाखा	मार्जिन कारोवार सेवा संचालन गर्न २१ धितोपत्र दलाल व्यवसायीले अनुमति प्राप्त गरिसकेको तथा एक धितोपत्र दलाल व्यवसायीमार्फत् उक्त सेवाको शुरुवात भइसकेको ।
१.४.३	**बोर्डको संस्थागत तथा नियमन क्षमता अभिबृद्धि**		
३१	बोर्ड र क्ष्ऋब्ल् को सहकार्यमा सूचीकृत संगठित संस्थाहरुको लँच्क कार्यान्वयन सम्बन्धमा आवश्यक कार्य अगाडि बढाउने ।	धितोपत्र बजार, सिडिएस तथा कोष सुपरिवेक्षण महाशाखा	सूचीकृत संगठित संस्थाहरुको वित्तीय विवरण तयार गर्ने सम्बन्धमा ICAN सँग छलफल भैरहेको ।
३२	बोर्ड, ICAN र धितोपत्र बजारको सहकार्यमा सूचीकृत संगठित संस्थाहरुको वित्तीय विवरण पुनरावलोकन गर्ने संयन्त्र विकास गर्ने ।	धितोपत्र बजार, सिडिएस तथा कोष सुपरिवेक्षण महाशाखा	वित्तीय विवरण पुनरावलोकन गर्ने संयन्त्र विकासका लागि बोर्ड तथा आइक्यानका बीच सम्झौता गरी कार्य गर्ने सम्बन्धमा छलफल भएको ।
३३	बोर्डको सूचना प्रविधि नीतिको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि आवश्यक निर्देशिका तर्जुमा गरी लागू गर्ने ।	नीति, अनुसन्धान तथा योजना महाशाखा	सूचना प्रविधि नीतिको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि निर्देशिका तयारीको लागी सम्बन्धित समाग्रीहरुको संकलन तथा पुनरावलोकन भइरहेको ।
३४	वित्तीय साक्षरता अभिवृद्धिका लागि बोर्डमा छुट्टै वित्तीय साक्षरता विभागको स्थापना गर्ने ।	नीति, अनुसन्धान तथा योजना महाशाखा	वित्तीय साक्षरता अभिवृद्धि सम्बन्धी कार्य नीति अनुसान्धान तथा योजना महाशाखा अर्न्तगत संचालन गरिरहेको ।
३५	सूचीकृत कम्पनीहरुको संस्थागत सुशासन अवस्थामा सुधार ल्याउन अन्य नियमन निकायहरुसँगको सहकार्यमा संस्थागत सुशासन संहितालाई परिमार्जन गर्ने ।	धितोपत्र बजार, सिडिएस तथा कोष सुपरिवेक्षण महाशाखा	संस्थागत सुशासन निर्देशिका अनुरुपका कार्यहरु अगाडि बढेकोमा सूचीकृत कम्पनीहरु तथा अन्य निकायबाट सोमा परिमार्जनका लागि हालसम्म सुझावहरु प्राप्त भइरहेको ।
३६	वस्तु विनिमय बजारको नियमनको जिम्मेवारीसहित बोर्डको बढ्दो जिम्मेवारीलाई दृष्टिगत गरी बजारको नियमन तथा सुपरिवेक्षणलाई प्रभावकारी बनाउन विकसित बजारको संरचना समेतलाई मध्यनजर गर्दै O & M Survey अनुसार नयाँ संगठन संरचना क्रमशः कार्यान्वयन गर्दै लैजाने ।	व्यवस्थापन महाशाखा	नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालयबाट प्रतिनिधित्व गर्नुहुने बोर्ड सदस्यको संयोजकत्वमा गठित समितिले O & M Survey को प्रारम्भिक प्रतिवेदन पेश गरेको ।
३७	बोर्डको अनुमति तथा स्वीकृतिका क्रममा रहेका फाइलहरु तथा अन्य कागजातहरुको स्थितिको सहज पहिचान तथा पहुंचका लागि File Tracking System शीघ्र कार्यान्वयनमा ल्याउने ।	व्यवस्थापन महाशाखा	छलफलको क्रममा रहेको ।

क्र. स.	बोर्डबाट आर्थिक वर्ष २०७६।७७ को नीति तथा कार्यक्रम	सम्बन्धित महाशाखा	प्रथम एघार महिनासम्म (२०७७ जेठ मसान्तसम्म) भए गरेका कार्यको प्रगति समीक्षा
३८	काठमाडौं बाहिर समेत पुंजीबजार विकास तथा विस्तार हुदैं गएको परिप्रेक्ष्यमा कुनै एक प्रदेशमा बोर्डको प्रादेशिक कार्यालय शीघ्र स्थापना गरी क्रमशः प्रदेश नं ३ बाहेक सबै प्रदेशमा यस्तो कार्यालय खोल्ने नीति लिने ।	व्यवस्थापन महाशाखा	प्रादेशिक कार्यालय स्थापना गर्ने कार्य आगामी आ.व.मा आवश्यकता तथा उपयुक्तताको अध्ययन गरी अगाडि बढाएको ।
३९	NFRS अनुसार बोर्डको Accounting Manual तयार गर्ने तथा बोर्डको सम्पत्तिको मूल्यांकनमा Fair Valuation र दायित्व निर्धारण सम्बन्धमा Actuarial Valuation को व्यवस्था गर्ने कार्य अगाडि बढेकोमा आ.व. २०७६।७७ मा कार्यान्वयनमा ल्याउने ।	व्यवस्थापन महाशाखा	Acturial Valuation गर्नको लागि Pivot Risk Pvt. Ltd. लाई नियुक्त गरी आ.व २०७५।७६ को सम्पन्न गरिसकेको र २०७६।७७ को कार्य अगाडि बढेको ।
४०	विकसित देशको पुँजीबजार नियमन निकाय तथा सम्बन्धित अन्तर्राष्ट्रिय संस्थाको सहयोगमा बोर्डको संस्थागत क्षमता अभिवृद्धि कार्य संचालन गर्ने ।	व्यवस्थापन महाशाखा	वित्तीय बजार नियमन सम्बन्धी तालिम प्रदान गर्ने संस्था टोरन्टो सेन्टर (Toronto Center) सँग यस सम्बन्धमा समन्वय भई सम्झौता सम्बन्धी कार्य अगाडि बढेको ।
४१	बोर्डका निश्चित तहसम्मका कर्मचारीहरु लागि कर्मचारी सवारी सुविधा योजना (OYVS) ल्याउन अध्ययन गरी कार्यान्वयन गर्ने ।	व्यवस्थापन महाशाखा	छलफलको चरणमा रहेको ।
४२	बोर्डको जनशक्ति पुनर्ताजगी तथा क्षमता अभिवृद्धि सम्बन्धी कार्यक्रम संचालन गर्ने ।	व्यवस्थापन महाशाखा	कोभिड-१९ का कारण क्षमता अभिवृद्धि सम्बन्धी कार्यक्रम संचालन गर्न समस्या भएको ।
४३	बोर्डको कार्यालयका लागि जग्गा/भवन लिने कार्य अगाडि बढाउने ।	व्यवस्थापन महाशाखा	नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालयसँग समन्वय गरी रेडियो नेपालका खुमलटारको घर जग्गा खरिद गर्ने कार्य अगाडि बढाइएको ।
१.४.४	**कानुनी संरचनाको विकास तथा सुदृढीकरण**		
४४	धितोपत्र दर्ता तथा निष्काशन, सामूहिक लगानी कोष, क्रेडिट रेटिङ्ग, मर्चेन्ट बैंकर तथा धितोपत्र दलाल सम्बन्धी नियमावलीहरुलाई सुधारात्मक उल्लेख्य संशोधन गरी कार्यान्वयन गर्ने ।	कानुन तथा प्रबलीकरण महाशाखा	• धितोपत्र दर्ता तथा निष्काशन, सामूहिक लगानी कोष, मर्चेन्ट बैंकर तथा धितोपत्र दलाल सम्बन्धी नियमावलीहरुमा मिति २०७६।११।०१ देखि संशोधन लागू गरिएको । • क्रेडिट रेटिङ्ग नियमावली, २०६८ को दोस्रो संशोधन प्रस्ताव स्वीकृतिका लागि मिति २०७६।०३।३० को बोर्डको निर्णय बमोजिम अन्तिम रुप दिई मिति २०७६।०४।०६ मा नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालय पेश गरिएको ।
४५	धितोपत्र बजारको स्थायित्व तथा दीर्घकालीन विकासका लागि आवश्यक ट्रष्ट ऐनको मस्यौदा गरी नेपाल सरकारसमक्ष प्रस्तुत गर्ने र सरकारमार्फत् विधायन प्रक्रियामा लैजाने ।	कानुन तथा प्रबलीकरण महाशाखा	ट्रष्ट ऐनको प्रारम्भिक अवधारणपत्र तयार भै मिति २०७५।०९।१९ मा नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालयमा पेश गरिएको ।

क्र. स.	बोर्डबाट आर्थिक वर्ष २०७६।७७ को नीति तथा कार्यक्रम	सम्बन्धित महाशाखा	प्रथम एघार महिनासम्म (२०७७ जेठ मसान्तसम्म) भए गरेका कार्यको प्रगति समीक्षा
४६	Organisation for Economic Cooperation and Development (OECD) को सहकार्यमा वित्तीय उपभोक्ता/लगानीकर्ताको संरक्षण तथा सुशासन अभिवृद्धिका लागि आवश्यक कानुनी व्यवस्था गर्ने ।	कानुन तथा प्रबलीकरण महाशाखा	वित्तीय उपभोक्ता/लगानीकर्ताको संरक्षण सम्बन्धी अध्ययन भैरहेको ।
४७	धितोपत्र तथा वस्तु विनिमय बजारसम्बन्धी गुनासा समाधानसम्बन्धी व्यवस्थालाई थप प्रभावकारी एवं व्यवस्थित बनाउन कार्यविधि तयार गर्ने ।	कानुन तथा प्रबलीकरण महाशाखा	वस्तु विनिमय बजार संचालन तथा वस्तु कारोबार व्यवसायी सम्बन्धी आवश्यक कार्यविधिको लागि अध्ययन भइरहेको ।
४८	मस्यौदा भई अन्तिम चरणमा रहेको भित्री कारोबार नियमावली पारित गराई शीघ्र लागू गर्ने ।	कानुन तथा प्रबलीकरण महाशाखा	धितोपत्रको भित्री कारोवार निषेध सम्बन्धी नियमावली, २०७६ तयार गरी स्वीकृतिका लागि मिति २०७६।०६।१२ मा नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालयमा पेश गरिएको ।
४९	वस्तु विनिमय बजार संचालन तथा वस्तु विनिमय बजार व्यवसायी सम्बन्धी अन्य आवश्यक नियमावली तथा निर्देशिकाहरु तर्जुमा गर्ने ।	कानुन तथा प्रबलीकरण महाशाखा	वस्तु विनिमय बजार संचालन तथा वस्तु कारोबार व्यवसायी सम्बन्धी आवश्यक नियमावली तथा निर्देशिकाहरुको लागि अध्ययन भइरहेको ।
५०	वस्तु विनिमय बजार संचालनमा आएपश्चात वेयर हाउसको आवश्यकता र कानुनी व्यवस्था समेतको अध्ययन गर्ने ।	कानुन तथा प्रबलीकरण महाशाखा	वस्तु विनिमय बजार संचालन तथा वस्तु कारोबार व्यवसायी सम्बन्धी आवश्यक नियमावली तथा निर्देशिकाहरुको लागि आवश्यक अध्ययन भइरहेको ।
५१	वस्तु विनिमय बजारसम्बन्धी विनियमावलीहरु स्वीकृत गर्ने ।	कानुन तथा प्रबलीकरण महाशाखा	वस्तु विनिमय बजार संचालन तथा वस्तु कारोबार व्यवसायी सम्बन्धी आवश्यक विनियमावलीको लागि अध्ययन भइरहेको ।
५२	बजारको समसामयिक स्थिति समेतलाई मध्यनजर गरी बोर्डले बजार सहभागीहरुलाई दिएको निर्देशनहरु समेटी एकीकृत निर्देशिका जारी गर्ने ।	कानुन तथा प्रबलीकरण महाशाखा	बोर्डबाट जारी गरिएका निर्देशनहरुलाई एकीकृत गर्ने कार्य शुरु भएको ।
५३	धितोपत्र सम्बन्धी ऐन, नियमावली तथा निर्देशिकाहरुको आवश्यक पुनरावलोकन गरी संशोधन गर्ने ।	कानुन तथा प्रबलीकरण महाशाखा	धितोपत्र सम्बन्धी ऐन, २०६३ को संशोधन विधेयक प्रतिनिधि सभामा २०७६।०५।२५मा दर्ता भै विधायन प्रक्रियामा रहेको ।
१.४.५	**बजार सुपरिवेक्षण व्यवस्थामा सुधार**		
५४	धितोपत्र व्यवसायीको कारोबारको साथै धितोपत्र बजारमा सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारणका लागि जोखिममा आधारित सुपरिवेक्षण (Risk Based Supervision) को कार्यविधि विकास गरी सोअनुरुप सुपरिवेक्षण कार्य गर्ने ।	धितोपत्र व्यवसायी सुपरिवेक्षण महाशाखा	धितोपत्र बजारमा सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारणका लागि जोखिममा आधारित सुपरिवेक्षण (Risk Based Supervision) को कार्यविधिको प्रारम्भिक मस्यौदा तयार भैरहेको ।

क्र. स.	बोर्डबाट आर्थिक वर्ष २०७६।७७ को नीति तथा कार्यक्रम	सम्बन्धित महाशाखा	प्रथम एघार महिनासम्म (२०७७ जेठ मसान्तसम्म) भए गरेका कार्यको प्रगति समीक्षा
५५	नेप्से तथा सिडिएससीको प्रणाली संपरीक्षण गर्ने व्यवस्था शुरु भइसकेकोले यसलाई थप स्तरीय बनाउँदै सूचना प्रविधिको बढी प्रयोग हुने अन्य सेवा प्रदायकको प्रणालीको समेत संपरीक्षण गराउने व्यवस्था गर्ने ।	धितोपत्र बजार, सिडिएस तथा कोष सुपरिवेक्षण महाशाखा	• धितोपत्र बजारको अनलाईन कारोवार प्रणाली (NOTS) को System Audit गर्ने व्यवस्था मिलाउन र धितोपत्रको कारोवार प्रणालीलाई विश्वसनीय र भरपर्दो बनाउन आवश्यक व्यवस्था समेत गरी बोर्डलाई जानकारी गराउन नेप्सेलाई मिति २०७६।०९।२८ मा पत्राचार गरिएको । • केन्द्रीय निक्षेप सेवा प्रणालीलाई विश्वसनीय र भरपर्दो बनाउन आ.व. २०७५।७६ को System Audit गरी सोको प्रतिवेदन बोर्ड समक्ष पेश गर्न सिडिएससीलाई मिति २०७६।१०।०८ मा पत्राचार गरिएको ।
५६	वस्तु विनिमय बजारको सुपरिवेक्षण कार्यलाई दक्ष एवं प्रभावकारी बनाउन वस्तु विनिमय बजार तथा बस्तु कारोवार व्यवसायी सुपरिवेक्षण दिग्दर्शन तर्जुमा गरी लागू गर्ने ।	वस्तु विनिमय बजार सुपरिवेक्षण	वस्तु विनिमय बजारको सुपरिवेक्षण दिग्दर्शन मस्यौदा भैरहेको ।
५७	धितोपत्र व्यवसायीको नियम परिपालना प्रतिवेदनको ढाँचा विकास गरी कार्यान्वयन गर्ने ।	धितोपत्र व्यवसायी सुपरिवेक्षण महाशाखा	मिति २०७६।०४।१७ को निर्णय बमोजिम सुपरिवेक्षण तथा अनुसन्धान विभागको कार्यकारी निर्देशकको संयोजकत्वमा धितोपत्र व्यवसायी सुपरिवेक्षण महाशाखाका उपकार्यकारी निर्देशक, धितोपत्र दलाल, व्यापारी तथा बजार निर्माता सुपरीवेक्षण शाखाको निर्देशक तथा लेखा विज्ञ सदस्य र मर्चेन्ट बैंकर सुपरिवेक्षण शाखाका निर्देशक सदस्य सचिव रहने र आवश्यकता अनुसार विज्ञलाई समेत आमन्त्रितगर्न सक्ने गरी समिति गठन भएको ।
५८	सामूहिक लगानी कोष, क्रेडिट रेटिङ्ग संस्था, धितोपत्र व्यवसायी र सूचीकृत कम्पनीको विस्तृत विवरण (Profile) तयार तथा अद्यावधिक गर्ने ।	धितोपत्र व्यवसायी/ धितोपत्र बजार, सिडिएस तथा कोष सुपरिवेक्षण महाशाखा	• सूचीकृत कम्पनीहरुको सम्बन्धमा सूचीकृत कम्पनीहरुको नाम, ठेगाना, अधिकृत पुंजी, जारी पुँजी र चुक्ता पुँजी, कम्पनीका संचालकहरुको नाम, जगेडा कोष, प्रति सेयर आम्दानी, मूल्य आम्दानी अनुपात, प्रति सेयर नेटवर्थ लगायतका विवरण राखी विस्तृत विवरण तयार भैरहेको । • धितोपत्र व्यवसायीहरुको प्रोफाइल तयार गरिएको । उक्त प्रोफाईलमा व्यवसायीहरुको संचालक विवरण, सेयरधनी लगत विवरण, कर्मचारी विवरण, वित्तीय विवरण, बोर्डमा पेश गरेको अन्य विवरण, स्थलगत तथा गैरस्थलगत सुपरीवेक्षणमा देखिएको कैफियतहरुको विवरण, बोर्डबाट भएगरेको काम कारबाहीको विवरणहरु समावेश गरिएको तथा निरन्तर रुपमा अद्यावधिक गरिएको । • सामूहिक लगानी कोषको सम्बन्धी विस्तृत विवरण (Profile) सँग सम्बन्धित सूचनाहरु Excel Sheet मा राख्ने गरिएको ।

क्र. स.	बोर्डबाट आर्थिक वर्ष २०७६।७७ को नीति तथा कार्यक्रम	सम्बन्धित महाशाखा	प्रथम एघार महिनासम्म (२०७७ जेठ मसान्तसम्म) भए गरेका कार्यको प्रगति समीक्षा
५९	धितोपत्र बजारमा कारोबार हुने सूचीकृत कम्पनी, कारोबार रकम, कारोबार हुने धितोपत्र आदि सम्बन्धमा Alert Generating Real Time Surveillance गर्न Automated Market Surveillance System विकासका लागि दक्षिण एशियाली राष्ट्रको नियमन निकायसँग सहकार्य गर्ने ।	धितोपत्र व्यवसायी सुपरिवेक्षण महाशाखा	यस सम्बन्धमा छलफल बढाइएको । अरु नियमन निकायसँगको सहकार्य सम्बन्धमा आन्तरिक छलफल गरिएको ।
१.४.६	**अध्ययन /अनुसन्धान तथा वित्तीय साक्षरता अभिवृद्धि**		
६०	वित्तीय क्षेत्र विकास रणनीतिको आ.व. २०७६।७७ अन्तिम वर्ष भएकाले सोको समीक्षा गरी सोही आधारमा त्रीवर्षीय धितोपत्र तथा वस्तु विनिमय बजारसम्बन्धी रणनीतिक योजना (२०७७/७८-२०८०/८१) को प्रारुप तयार गर्ने ।	नीति, अनुसन्धान तथा योजना महाशाखा	धितोपत्र तथा वस्तु विनिमय बजारसम्बन्धी रणनीतिक योजना मस्यौदा कार्य भैरहेको ।
६१	वस्तु विनिमय बजारको संचालन तथा नियमन सम्बन्धमा क्षमता अभिवृद्धि गर्न विदेशी विज्ञहरुमार्फत बोर्डको जनशक्ति तथा अन्य पदाधिकारीहरुलाई सहभागी गराई उच्चस्तरीय नीतिगत छलफल तथा अर्न्तक्रिया कार्यक्रम आयोजना गर्ने ।	नीति, अनुसन्धान तथा योजना महाशाखा	वस्तु विनिमय बजार सम्बन्धित कार्यक्रमहरुमा बोर्डका पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरुको सहभागिता भएको ।
६२	धितोपत्र बजारमा महिला तथा जेष्ठ नागरिकको सहभागिता बढाउन समावेशी नीति लिने सम्बन्धमा अध्ययन गर्ने ।	नीति, अनुसन्धान तथा योजना महाशाखा	धितोपत्र बजारमा महिला तथा जेष्ठ नागरिकको सहभागिता बढाउन धितोपत्र दलाल व्यवसायीहरुको टेडिंङ विण्डो व्यवस्था गरिएको ।
६३	विदेशी लगानी तथा प्रविधि हस्तान्तरण ऐन, २०७५ लागू भैसकेको सन्दर्भमा गैर आवासीय नेपाली तथा विदेशी संस्थागत लगानीकर्तालाई धितोपत्रको दोस्रो बजारमा भित्र्याउने सम्बन्धमा आवश्यक अध्ययन गर्ने ।	नीति, अनुसन्धान तथा योजना महाशाखा	मुद्रा तथा पुंजीबजारमा देखिएको प्रवृत्तिहरुको समग्र मूल्याङ्कन गरी वित्तीय स्थायित्व एवम् लगानीका लागि स्रोत व्यवस्थापन सम्बन्धी सुझाब दिन नेपाल सरकारबाट मिति २०७५।०८।२० मा नेपाल राष्ट्र बैंकको डेपुटी गर्भनरको संयोजकत्वमा गठित समितिले दिएको सुझाव प्रतिवेदन (५८ बुँदे) मा समावेश भई कार्य अगाडि बढेको ।
६४	धितोपत्र बजार तथा वस्तु विनिमय बजारसम्बन्धी सम्पूर्ण विवरण तथा तथ्याङ्कहरुको एकीकृत व्यवस्थापनसम्बन्धी अध्ययन गरी केन्द्रीय धितोपत्र बजार तथा कमोडिटी फ्यूचर्स बजार तथ्याङ्क बैंकको सुदृढ गर्दै जाने ।	नीति, अनुसन्धान तथा योजना महाशाखा	धितोपत्र बजारसँग सम्बन्धित तथ्यांकहरुको व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य नियमितरुपमा गरिरहेको ।
६५	धितोपत्र तथा वस्तु विनिमय बजारसम्बन्धी विभिन्न शैक्षिक तालिम संचालन तथा अध्ययन अनुसन्धान गरी नीति निर्माणमा सहयोग गर्न धितोपत्र तथा फ्यूचर्स बजार र वित्तीय शिक्षा प्रशिक्षण संस्था (Securities, Futures Market and Financial Education Institute-SFFEI) शीघ्र स्थापना गर्ने ।	नीति, अनुसन्धान तथा योजना महाशाखा	धितोपत्र तथा फ्यूचर्स बजार र वित्तीय शिक्षा प्रशिक्षण संस्था स्थापना गर्ने सम्बन्धमा उक्त प्रशिक्षण संस्थाको अवधारणा सम्बन्धी संक्षिप्त अध्ययन गरी प्रतिवेदन तयार गरिएको ।

क्र. स.	बोर्डबाट आर्थिक वर्ष २०७६।७७ को नीति तथा कार्यक्रम	सम्बन्धित महाशाखा	प्रथम एघार महिनासम्म (२०७७ जेठ मसान्तसम्म) भए गरेका कार्यको प्रगति समीक्षा
६६	उपलब्ध तथ्याङ्क तथा जानकारीहरुको आधारमा धितोपत्र बजार विकास तथा सुधारसम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रमहरुको प्रभावकारिता सम्बन्धमा अध्ययन गर्ने ।	नीति, अनुसन्धान तथा योजना महाशाखा	उपलब्ध तथ्याङ्क तथा जानकारीहरुको आधारमा धितोपत्र बजार विकास तथा सुधारसम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रमहरुको प्रभावकारिता सम्बन्धमा अध्ययन भैरहेको ।
६७	वित्तीय साक्षरता रणनीति तयार भैरहेको परिप्रेक्ष्यमा वित्तीय साक्षरता अभिवृद्धिका लागि अध्ययन गरी उपयुक्त ढाँचा बनाउने ।	नीति, अनुसन्धान तथा योजना महाशाखा	वित्तीय साक्षरता अभिवृद्धिका लागि Basic level को पाठ्क्रम तयार गरिएको साथै Advance level को पाठ्क्रम तयारीको क्रममा रहेको ।
६८	धितोपत्र तथा वस्तु विनिमय बजारसम्बन्धी ज्ञान अभिवृद्धि गर्न कानुन व्यवसायी, पत्रकार तथा विभिन्न सरकारी निकायहरुमा उक्त संस्थाहरुसँगको सहकार्यमा प्रतिष्ठान स्तरीय तालिम/प्रशिक्षण कार्यक्रम आयोजना गर्ने ।	नीति, अनुसन्धान तथा योजना महाशाखा	विभिन्न निकायहरुसँग संयुक्त आयोजनामा कार्यक्रमहरु आयोजना गरिदै आएको ।
६९	कलेज तथा स्कूलका विद्यार्थीहरुलाई वित्तीय बजार सम्बन्धी जानकारी दिन वित्तीय बजारसम्बन्धी जानकारी पुस्तिका तयार गरी व्यापक रुपमा वितरण गर्ने ।	नीति, अनुसन्धान तथा योजना महाशाखा	कलेज तथा स्कूलका विद्यार्थीहरुलाई वित्तीय बजार सम्बन्धी जानकारी दिन वित्तीय बजारसम्बन्धी जानकारी पुस्तिकाको प्रारम्भिक मस्यौदा तयार गरिएको ।
७०	बोर्डबाट २०७६ वैशाख देखि मासिकरुपमा लगानीकर्ता प्रत्यक्ष संवाद रेडियो कार्यक्रम शुरुवात गरिएकोमा यस आ.व. देखि प्रत्येक दुई हप्ता अर्थात महिनाको दुई पटक संचालन गर्ने ।	नीति, अनुसन्धान तथा योजना महाशाखा	२०७६ श्रावणदेखि लगानीकर्ता प्रत्यक्ष संवाद रेडियो कार्यक्रम प्रत्येक महिनाको दुई पटक संचालन भैरहेको ।
७१	बोर्ड र कम्पनी रजिष्ट्रार कार्यालयको सहकार्यमा बोर्ड तथा कम्पनी रजिष्ट्रार कार्यालय तथा अन्य सम्बन्धित निकायका पदाधिकारीहरु र एक अर्ब वा सो भन्दा बढीको पुँजीमा स्थापित उत्पादनमूलक कम्पनीहरुका प्रमुखहरु तथा विज्ञहरुलाई संलग्न गराई पब्लिक कम्पनी तथा धितोपत्र बजारमार्फत् पुँजीपरिचालन सम्बन्धमा छलफल/अर्न्तक्रिया कार्यक्रम आयोजना गर्ने ।	नीति, अनुसन्धान तथा योजना महाशाखा	कम्पनी रजिष्ट्रार कार्यालयसँग एक अर्ब वा सो भन्दा बढीको पुँजीमा स्थापित उत्पादनमूलक कम्पनीहरुको नामावली माग गरिएकोमा सो प्राप्त हुने क्रममा रहेको ।
७२	पछिल्लो समयमा काठमाडौं उपत्यका बाहिरसमेत पुँजीबजार गतिविधिहरु बढ्दै गएकाले यस सम्बन्धी जानकारी तथा सचेतना अभिबृद्धि गरी यसमा व्यापक जनसहभागिता बढाउन प्रदेश नं १ बाट शुरु गरिएको प्रादेशिक पुँजीबजार प्रर्दशनीलाई बजार सहभागीहरुमार्फत अन्य प्रदेशहरुमा संचालन गर्न आवश्यक सहजीकरण गर्ने ।	नीति, अनुसन्धान तथा योजना/व्यवस्थापन महाशाखा	यस सम्बन्धमा यस आ.व. को चौथो त्रैमासिक अवधिमा गर्ने गरी छलफल गरिएकोमा कोभिड-१९ ले सृजित बन्दाबन्दीको कारण यस्ता प्रर्दशनीहरु गर्नका सहज अवस्था नरहेको ।

क्र. स.	बोर्डबाट आर्थिक वर्ष २०७६।७७ को नीति तथा कार्यक्रम	सम्बन्धित महाशाखा	प्रथम एघार महिनासम्म (२०७७ जेठ मसान्तसम्म) भए गरेका कार्यको प्रगति समीक्षा
१.५	नियमित कार्यक्रमहरु		
१.५.१	धितोपत्रहरु दर्ता तथा निष्काशन स्वीकृति र व्यवसाय संचालन अनुमति तथा विनियमावली स्वीकृति		
१.	संगठित संस्थाहरुको धितोपत्रहरु दर्ता गर्ने, विवरणपत्र बिक्री प्रस्ताव, हकप्रद सेयर निष्काशन सम्बन्धी व्यवस्था तथा विवरण पुस्तिका स्वीकृत गर्ने र विवरण पुस्तिका प्रकाशन गर्न संगठित संस्थाहरुलाई स्वीकृति प्रदान गर्ने ।	नियमन महाशाखा	• यस आ.व. को प्रथम १० महिनामा प्रारम्भिक सार्वजनिक निष्काशन तर्फ ६ संगठित संस्थाको रु. ३ अर्व २३ करोडको साधारण सेयर दर्ता गरी सार्वजनिक निष्काशनका लागि विवरणपत्र प्रकाशन गर्न स्वीकृति प्रदान गरिएको । साथै, हकप्रद सेयर निष्काशन तर्फ ११ सूचिकृत संगठित संस्थाको रु. ४ अर्व ४१ करोडको साधारण सेयर दर्ता गरी सार्वजनिक निष्काशनका लागि स्वीकृति प्रदान गरिएको । त्यस्तै, ११ संगठित संस्थाको रु. २१ अर्व ४५ करोडको ऋणपत्र (डिबेञ्चर) दर्ता गरी सार्वजनिक निष्काशनका लागि स्वीकृति प्रदान गरिएको र सामूहिक लगानी कोष तर्फ २ योजना व्यवस्थापकलाई रु. १ अर्व ८० करोडको सामूहिक लगानी कोष योजना दर्ता गरी सार्वजनिक निष्काशनका लागि अनुमति प्रदान गरिएको । यसरी समीक्षा अवधिमा बोर्डबाट ३० संगठित संस्थाले रु. ३० अर्ब ८९ करोड रुपैयाँ बराबरको सार्वजनिक निष्काशन अनुमति प्राप्त गरेका छन् । • बोनस सेयर दर्तातर्फ समीक्षा अवधिमा ७० संगठित संस्थाले रु. २५ अर्व २५ करोड रुपैयाँ बराबरको बोनस सेयर दर्ता गरेका छन् ।
२.	धितोपत्र बजार, वस्तु विनिमय बजार तथा व्यवसायीहरु, धितोपत्र दलाल, निष्काशन तथा बिक्री प्रबन्ध, सेयर रजिष्ट्रार, लगानी व्यवस्थापन, प्रत्याभूति, योजना व्यवस्थापन, डिपोजिटरी, निक्षेप सदस्य, आस्वा सहभागी, क्रेडिट रेटिङ्ग तथा अन्य धितोपत्र व्यवसाय गर्न प्राप्त निवेदनहरुको अध्ययन गरी अनुमतिपत्र/दर्ता प्रमाणपत्र प्रदान गर्ने तथा नवीकरण गर्ने ।	नियमन महाशाखा	धितोपत्र व्यवसायीहरुलाई समीक्षा अवधिमा अनुमतिपत्र/दर्ता प्रमाणपत्र देहाय बमोजिम प्रदान गरिएको छः १. मर्चेण्ट बैंकिंग तर्फ हिमालयन क्यापिटल लि. (निष्काशन तथा बिक्रि प्रबन्ध, सेयर रजिष्ट्रेशन, धितोपत्र प्रत्याभूति, लगानी व्यवस्थापन, संस्थागत परामर्श सेवा) र माछापुच्छे क्यापिटल लि. (धितोपत्र प्रत्याभूति, लगानी व्यवस्थापन, संस्थागत परामर्श सेवा) २. निक्षेप सदस्यतर्फ क्रमशः सुन्धारा सेक्यूरिटिज लि., हिमालयन क्यापिटल लि., ज्योति विकास बैंक लि. लाई दर्ता प्रमाणपत्र प्रदान गरिएको छ ३. आस्वा सदस्यतर्फः क) पोखरा फाइनान्स लि., ख) रिलायन्स फाइननान्स लि., ग) सप्तकोशी डेभलपमेण्ट बैंक लि., घ) गोर्खाज फाइनान्स लि., ङ) गण्डकी विकास बैंक लि., च) ज्योती विकास बैंक लि., छ) नेपाल कम्यूनिटी डेभलपमेण्ट बैंक लि, ज) देवः विकास बैंक लि., झ) सिर्जना फाइनान्स लि., ञ) तिनाउ विकास बैंक लि., ट) पूर्णिमा विकास बैंक लि., ठ) प्रोग्रेशिभ फाइनान्स लिमिटेड

क्र. स.	बोर्डबाट आर्थिक वर्ष २०७६।७७ को नीति तथा कार्यक्रम	सम्बन्धित महाशाखा	प्रथम एघार महिनासम्म (२०७७ जेठ मसान्तसम्म) भए गरेका कार्यको प्रगति समीक्षा
३.	सामूहिक लगानी कोष स्थापना गर्न चाहने संगठित संस्थाहरुबाट प्राप्त निवेदनहरुको अध्ययन गरी कोष दर्ता गर्ने तथा कोष सुपरीवेक्षकको कार्य गर्न चाहनेहरुलाई स्वीकृति प्रदान गर्ने ।	नियमन महाशाखा	समीक्षा अवधिमा प्रभु बैंक लि., मेगा बैंक लि. र कुमारी बैंक लि. कोष प्रबर्द्धक रहेको तीन नयाँ सामूहिक लगानी कोष दर्ता गरिएको । त्यस्तै, कोष सुपरिवेक्षकका लागि प्राप्त निवेदनको अध्ययन गरी स्वीकृति प्रदान गरिएको ।
४.	धितोपत्र बजार तथा धितोपत्रको केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीबाट बोर्डको स्वीकृतिका लागि पेश हुने नयाँ विनियमावली तथा विनियमावली संशोधनको पुनरावलोकन गरी स्वीकृत गर्ने ।	कानुन तथा प्रबलीकरण महाशाखा	सिडिएस एण्ड क्लियरिङ्ग लिमिटेडबाट धितोपत्र केन्द्रीय निक्षेप सेवा विनियमावली, २०६८ को छैटौं संशोधन स्वीकृतिका लागि बोर्डमा पेश भएकोमा हाल सो स्वीकृतिको प्रक्रियामा रहेको ।
५.	वस्तु विनिमय बजार तथा राफसाफ कम्पनीबाट बोर्डको स्वीकृतिका लागि पेश हुने नयाँ विनियमावली पुनरावलोकन गरी स्वीकृत गर्ने ।	कानुन तथा प्रबलीकरण महाशाखा	हालसम्म वस्तु विनिमय बजारले अनुमतिपत्र प्राप्त गरिनसकेले विनियमावली स्वीकृतिका लागि प्राप्त हुने अवस्था नरहेको ।
१.५.२	**बजार अनुगमन, सुपरिवेक्षण तथा कारवाही**		
६.	धितोपत्रको सार्वजनिक निष्काशनमा आस्वा प्रणालीमा सहभागी कम्तिमा २५ प्रतिशत बैंक तथा वित्तीय संस्थाको स्थलगत सुपरिवेक्षण गर्ने ।	धितोपत्र व्यवसायी सुपरिवेक्षण महाशाखा	• मिति २०७६।०५।२६ को निर्णय अनुसार दिपेश ताम्राकार, आनन्द न्यौपाने र राजकुमार पण्डित बाट नेपालगन्ज र सुर्खेतमा ५ वटा आस्वा प्रणालीमा सहभागी बैंक तथा वित्तीय संस्थाको स्थलगत सुपरिवेक्षण गरीएको । • मिति २०७६।०५।२० को निर्णय अनुसार सुरज प्रधानाङ्ग, हरि भुषाल र बसन्त रसाली बाटविराटनगर, इटहरी र धरानमा १३ वटा आस्वा प्रणालीमा सहभागी बैंक तथा वित्तीय संस्थाको स्थलगत सुपरिवेक्षण गरीएको । • मिति २०७६।०६।०१ को निर्णय अनुसार अन्जु महतो, सरस्वती जी.सी. र सनु खड्काबाट नारायणगढ र हेटौडामा १२ वटा आस्वा प्रणालीमा सहभागी बैंक तथा वित्तीय संस्थाको स्थलगत सुपरिवेक्षण गरिएको । • मिति २०७६।०६।२४ को निर्णय अनुसार कृष्ण प्रसाद घिमिरे, भुवन देसार र बिपिन सापकोटा बाट धनगढी र महेन्द्रनगरमा १० वटा आस्वा प्रणालीमा सहभागी बैंक तथा वित्तीय संस्थाको स्थलगत सुपरिवेक्षण गरीएको । • मिति २०७६।०५।२६ को निर्णय अनुसार दिपेश ताम्राकार, आनन्द न्यौपाने र राजकुमार पण्डित बाट नेपालगन्ज र सुर्खेतमा ५ वटा आस्वा प्रणालीमा सहभागी बैंक तथा वित्तीय संस्थाको स्थलगत सुपरिवेक्षण गरीएको ।

क्र. स.	बोर्डबाट आर्थिक वर्ष २०७६।७७ को नीति तथा कार्यक्रम	सम्बन्धित महाशाखा	प्रथम एघार महिनासम्म (२०७७ जेठ मसान्तसम्म) भए गरेका कार्यको प्रगति समीक्षा
			• मिति २०७६।०६।१७ को निर्णय अनुसार लक्ष्मी पौडेल र एलिजा फुयाँल बाटबुटवल र भैरहवामा ५ वटा आस्वा प्रणालीमा सहभागी बैंक तथा वित्तीय संस्थाको स्थलगत सुपरिवेक्षण गरीएको । • मिति २०७६।०६।२९ को निर्णय अनुसार अम्बिका ओझा गुप्ता र दिपिका मास्के बाटपोखरा तथा बाग्लुङमा २ वटा आस्वा प्रणालीमा सहभागी बैंक तथा वित्तीय संस्थाको स्थलगत सुपरिवेक्षण गरीएको ।
७.	सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारण ऐन, २०६४ र सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतंककारी कृयाकलापमा वित्तीय लगानी निवारण सम्बन्धी निर्देशिन, २०७६ ले गरेको व्यवस्था बमोजिम धितोपत्र व्यवसायमा संलग्न सम्पूर्ण व्यक्ति, लगानीकर्ताहरुको ग्राहक पहिचान (KYC) गर्नुपर्ने व्यवस्थाको कार्यान्वयन स्थितिको सुपरिवेक्षण गर्ने ।	धितोपत्र व्यवसायी सुपरिवेक्षण महाशाखा	सो सम्बन्धमा देहाय बमोजिम सुपरीवेक्षण गरिएकोः • AML/CFT सम्बन्धी आन्तरिक कार्यविधी रहे नरहेको । • सम्पत्ति शुद्धिकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लागनी निवारण निर्देशिका २०७६ बमोजिम पेश गर्नुपर्ने अर्ध वार्षिक प्रतिवेदन पेश गरेको । • STR / TTR reporting गरे नगरेको । • ग्राहक पहिचान वर्गिकरण गरे नगरेको । • KYC सम्बन्धी विवरण अद्यावधिक गरे नगरेको । • AML/CFT सम्बन्धमा वोर्डमा छलफल गरिएको । • AML/CFT सम्बन्धी कर्मचारीलाई तालिम दिए नदिएको ।
८.	धितोपत्रको निष्काशन, बाँडफाँड, सूचीकरणसम्बन्धी काम कारवाहीहरुको सम्बन्धमा कम्तिमा ५० प्रतिशत मर्चेन्ट बैंकरहरुको स्थलगत निरीक्षण गर्नुका साथै नियमित रुपमा कामकारवाहीहरुको गैह-स्थलगत सुपरिवेक्षण गर्ने ।	धितोपत्र व्यवसायी सुपरिवेक्षण महाशाखा	• मर्चेन्ट बैंकरहरुको गैरस्थलगत सुपरीवेक्षणबाट प्राप्त विवरण, तथ्याङ्क एंव विगतका स्थलगत निरीक्षणका आधारमा संकलित विवरणहरुको अध्ययन एंव आन्तरिक प्रयोजनका लागि तयार पारिएको Grading Matrix समेतका आधारमा १५ वटा मर्चेन्ट बैंकरहरुको छनोट गरिएको । सोहि अनुरुप ७ वटामर्चेन्ट बैंकरहरुको स्थलगत सुपरीवेक्षण गरिएको र ४ वटा स्थलगत सुपरीवेक्षण प्रतिवेदन पेश गरिएको । कोरोना माहामारीको कारण ३ वटा मर्चेन्ट बैंक स्थलगत सुपरीवेक्षणको पेश गर्न बाँकी रहेको । • समिक्षा अवधिमा उक्त ४ मर्चेन्ट बैंकरहरुको स्लगत सुपरीवेक्षणमा देखिएका कमजोरी जस्तै ग्राहकको पहिचान, वर्गिकरण, जोखिमको मूल्याङ्कन, STR, TTR reporting, ग्राहक पहिचान विवरण अध्यावधिक गर्न लगायतका निर्देशनहरु दिईएको ।

क्र. स.	बोर्डबाट आर्थिक वर्ष २०७६।७७ को नीति तथा कार्यक्रम	सम्बन्धित महाशाखा	प्रथम एघार महिनासम्म (२०७७ जेठ मसान्तसम्म) भए गरेका कार्यको प्रगति समीक्षा
			समिक्षा अवधिमा उक्त ४ मर्चेन्ट बैंकरहरुको स्लगत सुपरीवेक्षणमा देखिएका कमजोरी जस्तै ग्राहकको पहिचान, वर्गिकरण, जोखिमको मूल्याङकन, STR ,TTR reporting, ग्राहक पहिचान विवरण अध्यावधिक गर्न लगायतका निर्देशनहरु दिईएको । • गैर स्थलगत सुपरिवेक्षणका आधारमा स्थलगत सुपरिवेक्षण गर्नका लागि matrix तयार गरिएको । • धितोपत्र निष्काशन, बाँडफाट सम्बन्धमा विवरण प्राप्त गरिएको । • PMS का सम्बन्धमा आवश्यक तथ्यांक संकलन गरी अध्ययन गरिएको । • वार्षिक, अर्ध वार्षिक लगायत अन्य विवरण जानकारी निरन्तर रुपमा प्राप्त गरिएको । • समयमा विवरण पेश नगरेको व्यवसायीलाई पत्राचार गरिएको । त्यसैगरी ३१ वटा मर्चेन्ट बैंकरहरुको गैरस्थलगत सुपरिवेक्षणबाट देहाय बमोजिम देखिएकोः • २५ वटा मर्चेन्ट बैंकरहरुले वार्षिक प्रतिवेदन समयमै पेश गरेको, ५ वटा मर्चेन्ट बैंकरहरुले समय थप गर्न माग गरेको र कानुन बमोजिम प्रदान गरिएको समयावधिमा विवरण पेश गरेको र १ वटा मर्चेन्ट बैंकरले पेश नगरेको । • २८ वटा मर्चेन्ट बैंकरहरुले श्रम अडिट प्रतिवेदन पेश गरेको । • २५ वटा मर्चेन्ट बैंकरहरुले सम्पत्ति शुद्धिकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लागनी निवारण निर्देशिका २०७६ बमोजिम पेश गर्नुपर्ने अर्ध वार्षिक प्रतिवेदन पेश गरेको • ३० वटा मर्चेन्ट बैंकरहरुले प्रथम अर्धवार्षिक प्रतिवेदन समयमै पेश गरेको । • समिक्षा अवधिमा ३ वटा साधारण सेयर, १६ वटा ऋणपत्र १२ हकप्रद र ३ सामुहिक लगानी कोषको निष्काशन भएको र निष्काशित सेयरहरुको सुपरीवेक्षण गरिएको । समिक्षा अवधिमा ११ संस्थाहरुले हकप्रदमा बिक्री नभएका धितोपत्रहरु वोलकबोलबाट विक्री गरेको र सो को सुपरीवेक्षण गरिएको ।

क्र. स.	बोर्डबाट आर्थिक वर्ष २०७६।७७ को नीति तथा कार्यक्रम	सम्बन्धित महाशाखा	प्रथम एघार महिनासम्म (२०७७ जेठ मसान्तसम्म) भए गरेका कार्यको प्रगति समीक्षा
९.	धितोपत्र खरिद बिक्री सम्बन्धमा लगानीकर्ताहरुको आदेशको कार्यान्वयन, कारोवार राफसाफ तथा फछ्र्यौट, निक्षेप सदस्यको सेवा प्रवाह तथा ऐन नियमको पालना सम्बन्धमा कम्तिमा २० प्रतिशत धितोपत्र दलाल व्यवसायी तथा निक्षेप सदस्यको स्थलगत निरीक्षण गर्नुका साथै अन्य कामकारवाहीहरुको नियमित रुपमा गैह-स्थलगत सुपरिवेक्षण गर्ने ।	धितोपत्र व्यवसायी सुपरिवेक्षण महाशाखा	• धितोपत्र दलाल व्यवसायीहरुले विगत ३ बर्षको बोर्डमा पेश गरेको बार्षिक प्रतिवेदनको आधारमा नोक्सान व्यहोर्ने ११ वटा धितोपत्र दलाल व्यवसायीहरुको स्थलगत सुपरिवेक्षण गर्ने टोली गठन गरिएको । सोही अनुरुप धितोपत्र व्यवसायीहरुको सुपरिवेक्षण दिग्दर्शन बमोजिम उक्त टोलीले समिक्षा अवधीमा ३ वटा धितोपत्र दलाल व्यवसायीको स्थलगत सुपरिवेक्षण गरेको । समिक्षा अवधिमा उक्त २ धितोपत्र दलाल व्यवसायीको स्थलगत सुपरिवेक्षणमा देखिएको कैफियतहरुको सम्बन्धमा निर्णयबमोजिम स्पष्टिकरण समेत सोधिएको । • आर्थिक बर्ष २०७६।७७ को अर्धबार्षिक अवधि सम्म ६५% निक्षेप सदस्य तथा तिनका शाखाहरुको स्थलगत निरीक्षण भईसकेको । • निक्षेप सदस्यको **गैह-स्थलगत सुपरिवेक्षण पनि नियमित** रुपमा भईरहेको । २० वटा (४० %) धितोपत्र व्यवसायीको स्थलगत निरीक्षण गर्न आवश्यक तयारी भैरहेको । स्थलगत निरीक्षणका लागि धितोपत्र दलाल व्यवसायीको छनौट कार्य अगाडी बढाइएको । **गैर स्थलगत सुपरिवेक्षण** • सुपरिवेक्षण प्रतिवेदनको प्रारम्भिक मस्यौदा गरिएको । • धितोपत्र खरिद बिक्री कारोवारको निरन्तर अनुगमन गरिएको । • वार्षिक, अर्ध वार्षिक लगायत अन्य विवरण प्राप्त गरिएको । • समयमा विवरण पेश नगरेको व्यवसायीलाई पत्राचार गरिएको । ५० धितोपत्र दलाल व्यवसायीमध्ये ४२ वटाले समयमानै बार्षिक विवरण पेश गरेकोमा बाँकि ८ वटाले म्याद थपको लागि माग गरेको र कानुनबमोजिम प्रदान गरिएको समयाबधिमा विवरण पेश गरेको । • धितोपत्र दलाल व्यवसायीले नियम परिपालना प्रतिवेदन प्रत्यक अर्धवर्षमा पेश गर्नुपर्नेमा यस आ.ब.मा सर्म्पुण दलाल व्यवसायीले प्रथम नियमपालना प्रतिवेदन समयमानै पेश गरेको । • धितोपत्र दलाल व्यवसायीले प्रत्यक त्रैमासमा पेश गर्नुपर्ने त्रैमासिक प्रतिवेदन यस समिक्षा अवधिमा सर्म्पुण दलाल व्यवसायीले समयमानै पेश गरेको । तर कोरोना महामारीको कारण तेस्रो त्रैमासमा पेश गर्नुपर्ने प्रतिवेदन पेश नभएको । • धितोपत्र खरिद बिक्री कारोवारको निरन्तर अनुगमन गरिएको । बोर्डमा बुझाउनुपर्ने अन्य बिवरणहरु पनि समयमा नै पेश भएको ।

क्र. स.	बोर्डबाट आर्थिक वर्ष २०७६।७७ को नीति तथा कार्यक्रम	सम्बन्धित महाशाखा	प्रथम एघार महिनासम्म (२०७७ जेठ मसान्तसम्म) भए गरेका कार्यको प्रगति समीक्षा
१०.	सामूहिक लगानी कोषको लगानी व्यवस्थापन तथा अन्य काम कारवाही सम्बन्धमा कम्तिमा ५० प्रतिशत योजना व्यवस्थापक तथा डिपोजिटरीहरुको स्थलगत निरीक्षण तथा अन्य काम कारवाहीहरुको गैरस्थलगत निरीक्षण गर्ने ।	धितोपत्र व्यवसायी सुपरिवेक्षण महाशाखा	**सामूहिक लगानी योजनाको स्थलगत निरीक्षणको सम्बन्धमाः** संचालन मा रहेका १० वटा योजना व्यवस्थापक मध्ये हालसम्म २ वटा योजना व्यवस्थापकहरु अर्थात २० प्रतिशतको स्थलगत सुपरिवेक्षण कार्य सम्पन्न भईसकेको छ र अन्यको स्थलगत सुपरिवेक्षण गर्ने प्रक्रियामा रहेको छ। **सामूहिक लगानी योजनाको गैर स्थलगत निरीक्षणको सम्बन्धमाः** सामूहिक लगानी कोषको सम्बन्धमा, मासिक, त्रैमासिक, अर्धवार्षिक, वार्षिक प्रतिवेदन/विवरणको आधारमा सामूहिक लगानी कोष योजनाहरुको योजनाको आकार, धितोपत्र, मुद्दति निक्षेप लगायतमा गरिएको लगानी, खुद सम्पत्ती मूल्य, विवरण सार्वजनिक जानकारीको लागि प्रकाशन गरिएको/नगरिएको लगायका विवरणहरु अद्यावधिक गर्ने गरिएको । अहिले १० वटा म्युचुअल फण्डहरुको कुल १८ वटा योजनाहरु संचालन मा रहेका छन् । जसको गैर स्थलगत सुपरिवेक्षण गर्दा निम्न अवस्था रहेको देखिन्छः- **आ.व. २०७६।७७ को दोस्रो त्रैमासिक प्रतिवेदनः** आ.व. २०७६।७७ को दोस्रो त्रैमासिक प्रतिवेदन १ वटा सामूहिक लगानी योजनाले ढिला पेश गरेका छन् । **आ.व. २०७५।७६ को वार्षिक वित्तीय विवरण (वार्षिक प्रतिवेदन):** आ.व. २०७५।७६ को वार्षिक वित्तीय विवरण (वार्षिक प्रतिवेदन) २ वटा सामूहिक लगानी योजनाहरुले ढिला गरी पेश गरेका छन् । **आ.व. २०७६।७७ को प्रथम अर्धवार्षिक कोष सुपरिवेक्षकको प्रतिवेदनः** आ.व. २०७६।७७ को प्रथम अर्धवार्षिक कोष सुपरिवेक्षकको प्रतिवेदन २ वटा सामूहिक लगानी योजनाहरुले ढिला गरी पेश गरेका छन् । ढिला विवरण पेश गर्नेहरुलाई आगामी दिनमा समयमै पेश गर्न जानकारी गराईएको ।

क्र. स.	बोर्डबाट आर्थिक वर्ष २०७६।७७ को नीति तथा कार्यक्रम	सम्बन्धित महाशाखा	प्रथम एघार महिनासम्म (२०७७ जेठ मसान्तसम्म) भए गरेका कार्यको प्रगति समीक्षा
११.	धितोपत्र बजार, केन्द्रीय निक्षेप कम्पनी, सूचीकृत संगठित संस्था, निक्षेप सदस्य, आस्वा सदस्य तथा क्रेडिट रेटिङ्ग संस्थाको वित्तीय विवरण प्रवाह, वार्षिक साधारण सभा, सूचना प्रवाह तथा अन्य कामकारवाहीको सम्बन्धमा नियमित रुपमा गैह-स्थलगत सुपरिवेक्षण गर्ने व्यवस्था गर्ने ।	धितोपत्र व्यवसायी/ धितोपत्र बजार, सिडिएस तथा कोष सुपरिवेक्षण महाशाखा	• नेप्सेले मिति २०७६।१०।०१ मा अन्तिम लेखा परिक्षण भएको वित्तीय विवरण पेश गरेको । साथै त्रैमासिक रुपमा प्रगति प्रतिवेदन पेश गर्ने गरेकोमा बार्षिक प्रतिवेदन पेश गर्न मिति २०७६।०९।२९ मा नियमावलीको व्यवस्था बमोजिम आ.व.सम्पन्न भएको तीन (३) महिना भित्र बोर्ड समक्ष पेश गर्न पत्राचार गरिएको । • केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीको गैह-स्थलगत सुपरिवेक्षण कार्य धितोपत्रको केन्द्रीय निक्षेप सेवा नियमावली, २०६७ को आधारमा गर्ने गरिएको छ। सिडिएससीले नियमावलीको व्यवस्था बमोजिमको प्रतिवेदनहरु समयमै पेश गर्ने गरेको। • मिति २०७६।१०।०१ मा आर्थिक बर्ष २०७५।७६ मा निक्षेप सदस्यलाई कुनै कारवाही नगरेको हुनाले कुनै प्रतिवेदन पेश नगरेको र धितोपत्र वा केन्द्रीय निक्षेप सेवा नियमावली, २०६७ बमोजिमका प्रतिवेदनहरु समयमै बोर्डमा पेश गर्ने जानकारी दिइ पत्र पेश गरेको । **सूचीकृत संगठित संस्थाको सम्बन्धमा** आ. व. २०७६।०७७ को दोस्रो चौमासिक अवधिसम्म जम्मा ११८ (बाणिज्य बैंक समूहका २५, विकास बैंक १२, वित्त कम्पनी १५, लघुवित्त ३४, जीवन बिमा ४, निर्जीवन बिमा कम्पनी ४, हाइड्रोपावर कम्पनी १५, उत्पादन कम्पनी ६, होटल ३, ट्रेडिङ कम्पनी १ र अन्य समूहका ३ कम्पनी) सूचीकृत संगठित संस्थाहरुले आ. व. २०७५।०७६ को वार्षिक प्रतिवेदन बोर्डमा पेश गरेको । जसमध्ये २२ कम्पनीले तोकिएको समयमा प्रतिवेदन पेश गरेका छन्। समयमा प्रतिवेदन पेश नगर्ने संगठित संस्थालाई मिति २०७६।१०।१२ मा पत्राचार गरिएकोमा ५१ संगठित संस्था मध्ये बिमा कम्पनीहरुले एक्चुअरी भै रहेको र अन्य कम्पनीको वित्तीय विवरण स्वीकृतिको क्रममा रहेको लगायतको जवाफ पेश गरेको । **त्रैमासिक प्रतिवेदन सम्बन्धमा** **आ.व. २०७६।०७७ को प्रथम त्रैमासिक प्रतिवेदन** प्रथम त्रैमासमा जम्मा २११ सूचीकृत संगठित संस्थाहरुमध्ये १४९ संगठित संस्थाबाट प्रथम त्रैमासको त्रैमासिक प्रतिवेदन बोर्डमा पेश गरिएका ।

क्र. स.	बोर्डबाट आर्थिक वर्ष २०७६।७७ को नीति तथा कार्यक्रम	सम्बन्धित महाशाखा	प्रथम एघार महिनासम्म (२०७७ जेठ मसान्तसम्म) भए गरेका कार्यको प्रगति समीक्षा
			आ.व. २०७६।०७७ को दोस्रो त्रैमासिक प्रतिवेदन यस अवधिमा सूचीकृत संगठित संस्थाहरुको मर्जर तथा प्राप्ती पश्चात २०८ संगठित संस्था कायम रहेकोमा १४७ सूचीकृत संगठित संस्थाहरुले तोकिएको समयमा र १४ संस्थाले ढिलो गरि त्रैमासिक प्रतिवेदन पेश गरेको रे प्रतिवेदन पेश नगर्ने संगठित सस्थाको संख्या ४७ रहेको । प्रतिवेदन पेश नगर्ने तथा ढिला गरी पेश गर्ने सूचीकृत संस्थालाई ऐन बमोजिम कारबाही तथा आर्थिक जरीवाना गर्ने सम्बन्धमा विस्तृत विवरण तयार गरी छलफलको क्रममा रहेको । **वार्षिक साधारण सभा सम्बन्धमा** आ.व. २०७५।०७६ दोस्रो चौमासिक अवधिमा कायम २०८ सूचीकृत संगठित संस्थाहरुमध्ये ११७ संस्था (वाणिज्य बैंक २५, विकास बैंक १३, वित्त कम्पनी १३, लघुवित्त कम्पनी ३३, जलविद्युत कम्पनी २०, निर्जीवन बिमा कम्पनी १, उत्पादन मूलक कम्पनी ६, होटल ३, अन्य समूहका ३) ले आ. व. २०७५।०७६ को वार्षिक साधारण सभा गरेको बोर्डमा जानकारी गराएका छन । बिमा कम्पनीहरुको एक्चुयरी भै नसकेको र वित्तीय संस्थाहरुको वित्तीय विवरण स्वीकृत भैनसकेकोले साधारण सभा हुन नसकेको लगायतका जानकारी गराएका । **मूल्य सम्बेदनशील सूचना सम्बन्धमा** यस अवधिमा बोर्डमा २९० वटा मूल्य संवेदनशील सूचना प्राप्त भएको **आस्वा सदस्यहरुको निम्न विषयमा गैर स्थलगत सुपरिवेक्षण गरिएको:** आस्वा सेवा उपलब्ध गराउने शाखाहरुको विवरण अद्यावधिक गरे नगरेको र आस्वा सम्बन्धमा कुनै गुनासो रहे नरहेको । **क्रेडिट रेटिङ्ग संस्थाको निम्न विषयमा गैर स्थलगत सुपरिवेक्षण गरिएको:** वार्षिक विवरणहरु समयमै पेश गरे नगरेको, त्रैमासिक रुपमा रेटिङ्ग सम्बन्धी विवरणहरु पेश गरे नगरेको र स्वीकृत तथा अस्वीकृत रेटिङ्गको विवरण पठाए नपठाएको ।

क्र. स.	बोर्डबाट आर्थिक वर्ष २०७६।७७ को नीति तथा कार्यक्रम	सम्बन्धित महाशाखा	प्रथम एघार महिनासम्म (२०७७ जेठ मसान्तसम्म) भए गरेका कार्यको प्रगति समीक्षा
१२.	धितोपत्र बजारमा कारोवार हुने सूचीकृत कम्पनी, कारोवार रकम, कारोवार हुने धितोपत्र आदि सम्बन्धमा नेपाल स्टक एक्सचेञ्जमा हुने धितोपत्र कारोवारको Real Time Surveillance गर्ने ।	धितोपत्र व्यवसायी सुपरिवेक्षण महाशाखा	• धितोपत्र कारोवारको Real Time Surveillance भैरहेको । • कारोवारसँग सम्बन्धित सूचना जानकारी विवरण प्राप्त गरी अध्ययन तथा विश्लेषण गरिएको । • कारोवारको अध्ययन क्रममा विभिन्न लगानीकर्ताको KYC माग गरी अध्ययन गरिएको ।
१३.	वस्तु विनिमय बजार तथा वस्तु विनिमय कारोबार व्यवसायीहरुको विवरण प्रवाह तथा अन्य कामकारवाहीको सम्बन्धमा परिष्कृत एवं नियमित रुपमा गैहस्थलगत सुपरिवेक्षण गर्ने व्यवस्था गर्ने तथा आवश्यकतानुसार स्थलगत निरीक्षण गर्ने ।	वस्तु विनिमय बजार सुपरिवेक्षण	वस्तु विनिमय बजार संचालन भए पश्चात नियमित रुपमा गैरस्थलगत सुपरिवेक्षण गरिने ।
१४.	धितोपत्र सम्बन्धी कसूरका सम्बन्धमा आवश्यकता अनुसार अनुसन्धान तथा तहकिकात गर्ने र ऐन नियमको पालना नगर्ने पक्षहरु उपर धितोपत्र सम्बन्धी ऐन, २०६३ को व्यवस्था अनुसार आवश्यक कारवाही अगाडि बढाउने तथा बोर्ड पक्ष वा विपक्ष भएका मुद्दा मामिलाको पुर्पक्ष वा प्रतिरक्षा गर्ने ।	कानुन तथा प्रबलीकरण महाशाखा	• सर्वोच्च अदालतमा कारवाहीमा रहेको ११ बटा मुद्दा मध्ये २ वटा पुनरावेदन र ९ वटा रिट निवेदनमा बोर्डबाट वहस पैरवी भै मुद्दा पूर्पक्ष भएकोमा एउटा रिट निवेदनको माग बमोजिम नभई पुनरावेदन अदालतको फैसला सदर भएको । • सो मध्ये धितोपत्र व्यवसायी सन्दीप जलानको मुद्दामा निस्सा जारी भै बोर्डको तर्फबाट पूनरावेदन दर्ता भएकोमा विपक्षी झिकाउने आदेश भएको । • काठमाडौं जिल्ला अदालतमा गोविन्द घिमिरे विरुद्द अभियोग पत्र दायर भएकोमा प्रतिवादी फेला नपरेकोले फेला परेपछि मुद्दा जगाउने गरी तामेली फैसला भएकोमा बैंकिङ्ग कसुरमा प्रहरीले निजलाई फेला पारेको भन्ने बोर्डको जानकारीमा आएकोले सो कसुरमा मुद्दा किनारा लागेपछि उक्त अदालतमा म्याद तामेल गर्न लागि सहयोगको लागि महानगरीय प्रहरी परिसर टेकुमा निवेदन दिएको तथा जिल्ला सरकारी वकिलको कार्यालय ववरमहलमा सोको जानकारी गराइएको ।
१.५.३ बजार विकासका लागि सुझाव, नीति तथा कार्यक्रम तयारी तथा प्रगति पुनरावलोकन र गुनासा समाधान			
१५.	धितोपत्र बजार तथा वस्तु विनिमय बजारसम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम तर्जूमा र धितोपत्र बजार सुधार तथा विकासका लागि आवश्यकतानुसार नेपाल सरकार समक्ष राय सुझाव प्रस्तुत गर्ने ।	नीति, अनुसन्धान तथा योजना महाशाखा	धितोपत्र बजार सुधार तथा विकासका लागि आवश्यकतानुसार नेपाल सरकार समक्ष पेश गरिएको ।
१६.	बोर्डको वार्षिक कार्यक्रम र बजेट तयार गर्ने तथा सो अनुसार भए गरेका काम कारवाहीहरुको प्रत्येक त्रैमासिक अवधिमा पुनरावलोकन गर्ने ।	नीति, अनुसन्धान तथा योजना	बोर्डका काम कारवाहीहरुका पुनरावलोकन गरिएको ।

क्र. स.	बोर्डबाट आर्थिक वर्ष २०७६।७७ को नीति तथा कार्यक्रम	सम्बन्धित महाशाखा	प्रथम एघार महिनासम्म (२०७७ जेठ मसान्तसम्म) भए गरेका कार्यको प्रगति समीक्षा
१७.	लगानीकर्ताको गुनासाहरुको छानविन तथा समाधान सम्बन्धमा आवश्यक कार्य गर्ने/गराउने ।	कानुन तथा प्रबलीकरण महाशाखा	यस आर्थिक बर्षको अर्ध वार्षिक अवधि सम्ममा लिखित रुपमा बोर्डमा ६ उजुरी/गुनासा दर्ता भएकोमा ५ उजुरी/गुनासो उपर कारवाही सम्पन्न गरि समाधान गरिएको र एक उजुरी/गुनासो समाधानको प्रकृयामा रहेको । त्यस्तै गत आ.व.मा प्राप्त भई प्रकृयामा रहेका ७ उजुरी/गुनासोको यस अवधिमा समाधान भइसकेको । बोर्डको टोलफ्रि तथा हटलाइन टेलिफोनबाट प्राप्त गुनासो तथा जिज्ञासाको तत्समयमा सम्वन्धित महाशाखा, शाखामा जानकारी गराइ समाधान गरिएको ।
१.५.४ लगानीकर्ता प्रशिक्षण तथा जनचेतना अभिबृद्धि र अध्ययन अनुसन्धानमा प्रोत्साहन तथा व्यावसायिकता विकास तथा अन्य			
१८.	धितोपत्र तथा वस्तु विनिमय बजारसम्बन्धी जानकारी दिने उद्देश्यले काठमाडौं उपत्यका बाहिर कम्तिमा २५ वटा लगानीकर्ता प्रशिक्षण तथा तालिम कार्यक्रम संचालन गर्ने । यस्तो कार्यक्रम प्रत्येक प्रदेशमा कम्तिमा २ पटक हुने गरी संचालन गर्ने ।	नीति, अनुसन्धान तथा योजना महाशाखा	• नीति अनुरुप उ.बा.स. पोखराको सहकार्यमा मिति २०७६।०५।०९ मा करिब १०० लगानिकर्ताको सहभागितामा तालिम तथा प्रशिक्षण कार्यक्रम संचालन गरिएको, • मिति २०७६।०५।२२ मा उ.बा.स. बुटवलको सहकार्यमा करिब १२० लगानिकर्ताको सहभागितामा प्रशिक्षण तालिम कार्यक्रम संचालन गरिएको, • मिति २०७६।०५।२२ मा लुम्बिनी बाणिज्य क्याम्पस बुटवलमा तथा एम्स कलेज बुटवल दुईवटा कलेजमा करिब २५० जना बिद्यार्थीहरुलाई धितोपत्र सम्बन्धी तालिम तथा प्रशिक्षण प्रदान गरिएको, • मिति २०७६।०५।२९ मा उ.वा.स. बाँकेको सहकार्यमा नेपालगञ्जमा करिब १२० जना लगानिकर्ताहरुलाई धितोपत्र सम्बन्धी तालिम तथा प्रशिक्षणप्रदान गरिएको, • मिति २०७६।५।२९ मा महेन्द्र बहुमुखी क्याम्पस नेपालगञ्जमा करिब ८० जना बिद्यार्थीहरुलाई धितोपत्र सम्बन्धी तालिम तथा प्रशिक्षणप्रदान गरिएको, • मिति २०७६।५।३१ मा दिव्य ज्योती क्याम्पस र्बदघाट, नवलपरासीमा करिब १३० जना बिद्यार्थीहरुको सहभागीतामा धितोपत्र सम्बन्धी तालिम तथा प्रशिक्षणप्रदान गरिएको । • उ.बा.सं. बुटवलको आयोजनामा मिति २०७६।९।९ देखि २०७६।०९।२३ सम्म भएको द्यगतधर्बा त्चबमभ भ्हउय द्दण्टट मा पुँजीबजार सम्बन्धी स्टल राखी सर्वसाधरणमा धितोपत्र सम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धी गरिएको,

क्र. स.	बोर्डबाट आर्थिक वर्ष २०७६।७७ को नीति तथा कार्यक्रम	सम्बन्धित महाशाखा	प्रथम एघार महिनासम्म (२०७७ जेठ मसान्तसम्म) भए गरेका कार्यको प्रगति समीक्षा
			• मिति २०७६।०९।१२ गते वुटवलमा करिब ८० जना उद्योगी तथा व्यापारी बीचमा तालिम तथा अर्न्तक्रिया कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको । • मिति २०७६ साल चैत्र महिनाको ६ गते बाट १२ गते सम्म प्रदेश नं. १ का दमक, विर्तामोड, धरान, विराटनगर तथा इलाम जिल्लमा लगानिकर्ता प्रशिक्षण कार्यक्रम तथा चैत्र महिनाको तेस्रो सातामा गण्डकी प्रदेशमा लगानिकर्ता प्रशिक्षण कार्यक्रम गर्ने सम्बन्धमा प्रस्ताव पारित भई कार्यान्वयनको चरणमा रहेको समयमा नेपाल सरकारको लकडाउन सम्बन्धी निर्णयले गर्दा सो कार्यक्रमहरु गर्न असमर्थ भईएको ।
१९.	धितोपत्र बजार नियमन निकायहरुको अन्तर्राष्ट्रिय संस्था (IOSCO) ले विश्व लगानीकर्ता सप्ताहलाई निरन्तरता दिइरहेको सन्दर्भमा उक्त सप्ताहमा विविध कार्यक्रमहरु आयोजना गरी सम्पन्न गर्ने ।	नीति, अनुसन्धान तथा योजना महाशाखा	यस आ.व.मा विश्व लगानीकर्ता सप्ताहको समयमा बडा दशैं चाड पर्न गएको कारण लगानीकर्ता सप्ताह प्रभावकारी हुने नदेखिएकोले विभागीय छलफल पश्चात उक्त सप्ताहमा कुनै कार्यक्रम आयोजना नगरिएको ।
२०.	प्रदेशहरुमा पत्रकारहरुलाई आर्थिक र धितोपत्र तथा वस्तु विनिमय बजारसम्बन्धी तालिम तथा प्रशिक्षण कार्यक्रम आयोजना गर्ने ।	नीति, अनुसन्धान तथा योजना	गण्डकी प्रदेशको राजधानी पोखरामा मिति २०७६ भाद्र १० गते कुल ६६ जना आर्थिक पत्रकारहरुलाई तथा ५ नं. प्रदेशको राजधानी बुटवलमा मिति २०७६ भाद्र २१ गते करिब ७० जना पत्रकारहरुलाई धितोपत्र सम्बन्धी तालिम तथा प्रशिषण प्रदान गरिएको ।
२१.	धितोपत्र तथा वस्तु विनिमय बजारसम्बन्धी अद्यावधिक जानकारी तथा सूचना प्रवाह गर्न देहाय अनुसारका प्रकाशन गर्ने : ♦ बोर्डको वार्षिक प्रतिवेदन (अंग्रेजी तथा नेपाली), ♦ बजारसम्बन्धी संक्षिप्त लेख सहितको नेपाल धितोपत्र बोर्ड समाचार द्विमासिक, ♦ धितोपत्र बजारको तथ्याङ्क नियमित रुपमा जानकारी गराउन Quarterly Securities Market Indicators, ♦ नेपाल धितोपत्र बोर्ड एक परिचय तथा धितोपत्र तथा वस्तु विनिमयसम्बन्धी वारम्वार शोधिने प्रश्नहरुसम्बन्धी अद्यावधिक संस्करण,	नीति, अनुसन्धान तथा योजना महाशाखा	यस आ.व.मा धितोपत्र तथा वस्तु विनिमय बजारसम्बन्धी अद्यावधिक जानकारी तथा सूचना प्रवाह गर्न देहाय अनुसारका प्रकाशन गरिएको: • Quarterly Securities Market Indicators को अंक ९ प्रकाशन भएको तथा अंक १० र ११ को संयुक्त अंक अन्तिम चरणमा रहेको । • बोर्डको वार्षिक प्रतिवेदन तयार पारी अर्थ मन्त्रालयमा पेश गरिएको । • नेपाल धितोपत्र बोर्ड समाचार द्विमासिक अंक २४ (श्रावण भाद्र २०७६) बोर्डको बेबसाइटबाट प्रकाशन गरिएको, अंक २५ प्रकाशनको क्रममा रहेको ‌।
	♦ अनुसन्धानमूलक तथा मौलिक लेखहरु समावेश गरी सेबोन जर्नलको प्रकाशन गर्ने । ♦ पुंजीबजारसम्बन्धी साक्षरता संक्षेपमा प्रकाशन गर्ने ।		• सेबोन जर्नलको प्रकाशनको लागि अनुसन्धनात्मक लेखहरु माग गरी सूचना प्रकाशन गरिएको ।

क्र. स.	बोर्डबाट आर्थिक वर्ष २०७६।७७ को नीति तथा कार्यक्रम	सम्बन्धित महाशाखा	प्रथम एघार महिनासम्म (२०७७ जेठ मसान्तसम्म) भए गरेका कार्यको प्रगति समीक्षा
२२.	धितोपत्र बजार सम्बन्धमा लगानीकर्ताको सचेतनाको स्तर अभिबृद्धि गर्न विभिन्न संचार माध्यमबाट चेतनामूलक सन्देशहरु प्रवाह गर्ने ।	नीति, अनुसन्धान तथा योजना	धितोपत्र बजार सम्बन्धमा लगानीकर्ताको सचेतनाको स्तर अभिबृद्धि गर्न विभिन्न संचार माध्यमबाट चेतनामूलक सन्देशहरु निरन्तर रुपमा प्रबाह हुदै आईरहेको ।
२३.	धितोपत्र तथा वस्तु विनिमय बजार सम्बन्धी सूचनाहरु प्रभावकारी ढंगले सम्प्रेषण गर्न बोर्डको बेबसाइटलाई बढी सूचनामूलक तथा स्तरीय बनाई प्रयोगकर्ता मैत्री बनाउने ।	नीति, अनुसन्धान तथा योजना	बोर्डको सूचना प्रविधि उपशाखाले बोर्डको बेबसाइटलाई निरन्तर अद्यावधिक गरी सूचनामूलक र स्तरी बनाउँदै लगिएको ।
२४.	देशभरी बजारसम्बन्धी जनचेतना अभिबृद्धि गर्न पाक्षिक रेडियो कार्यक्रम संचालन गर्ने ।	नीति, अनुसन्धान तथा योजना	रेडियो कान्तिपुरमा हरेक महिनाको पहिलो तथा तेस्रो सोमबार बिहान ७:३० देखि लाईभ प्रश्नोत्तर कार्यक्रम संचालन भईरहेको तथा लगानीकर्ताहरुको सक्रिय सहभागिता रहेको । त्यसैगरी रेडियो नेपालमार्फत महिनाको २ पटक जानकारी तथा सूचनामूलक कार्यक्रम संचालन गरिएको ।
२५.	बोर्डको वार्षिकोत्सवको उपलक्ष्यमा उत्कृष्ट आर्थिक प्रत्रकार छनौट गरी पुंजीबजार पत्रकारिता पुरस्कार प्रदान गर्ने, धितोपत्र बजार तथा कमोडिटी फ्यूचर्स बजार सम्बन्धमा दर्शनाचार्य (एमफील) तथा स्नातकोत्तर तहमा लेखिएका उत्कृष्ट शोधपत्रहरुलाई पुरस्कृत गर्ने र २० वर्षे सेवा अवधि पूरा गरेका कर्मचारीको सम्मान गर्ने लगायतका कार्यक्रमसहित वार्षिकोत्सव कार्यक्रम आयोजना गर्ने ।	व्यवस्थापन महाशाखा	कोभिड-१९ को कारणले सृजित बन्दा बन्दीको अवस्था भएकोले २०७७ जेठ २५ गते आयोजना गरिने बार्षिकोत्सवमा नेपाल धितोपत्र बोर्ड बार्षिकोत्सव पुजीं बजार लेख विशेषाङ्क प्रकाशन लगाएतका कार्य गरी Webinar मार्फत बार्षिकोत्सव कार्यक्रम आयोजना गर्ने तयारी भईरहेको ।
२६.	धितोपत्र तथा वस्तु विनिमय बजारसम्बन्धी नीति निर्माणमा सहयोग हुने तालिम, सेमिनार तथा कार्यशाला गोष्ठीहरुमा बोर्डका पदाधिकारीहरुलाई र धितोपत्र तथा वस्तु विनिमय बजार नियमनसम्बन्धी शीप तथा दक्षता अभिवृद्धिका लागि बोर्डको जनशक्तिलाई उपयुक्त राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय तालिम तथा सेमिनार कार्यक्रमहरुमा सहभागी गराउने ।	व्यवस्थापन महाशाखा	बोर्ड सदस्य तथा कर्मचारी गरी कुल १९ जना विभिन्न बैदेशिक तालिम सेमिनारमा सहभागि भएको ।

क्र. स.	बोर्डबाट आर्थिक वर्ष २०७६।७७ को नीति तथा कार्यक्रम	सम्बन्धित महाशाखा	प्रथम एघार महिनासम्म (२०७७ जेठ मसान्तसम्म) भए गरेका कार्यको प्रगति समीक्षा
२७.	नयाँ लगानीकर्ताहरुलाई दृष्टिगत गरी काठमाडौं उपत्यकामा धितोपत्र बजारसम्बन्धी निरन्तर प्रशिक्षण तथा जनचेतना अभिबृद्धि र लगानीकर्ताहरुको जिज्ञासाहरु सम्बोधन गर्न पाक्षिकरुपमा काठमाडौं उपत्यकाको उपयुक्त स्थानमा लगानीकर्ता कार्यक्रम संचालन गर्ने ।	नीति, अनुसन्धान तथा योजना महाशाखा	• बोडबाट लगानीकर्ता प्रशिक्षणको लागि Basic level तथा Advance level को पाठ्यक्रम तयार गरिएको । • यस अघि भएको पाक्षिक लगानिकर्ता प्रशिक्षण कार्यक्रममको मोडालिटीमा थप सुधार र एक घण्टा समय समेत थप गरी, उक्त पाठ्यक्रम बमोजिम Basic Level को प्रशिक्षण कार्यक्रम मिति २०७६।१०।१० मा ५४ जना, मिति २०७६।१०।२४ मा ४२ जना, मिति २०७६।११।१६ मा ३६ जना तथा मिति २०७६।११।३० मा २९ जना प्रशिक्षार्थीहरुको सहभागीतामा बोर्डको सभाहलमा प्रशिक्षण दिईएको । साथै अन्य पाक्षिक कार्यक्रमको लागी समेत सहभागीहरुको रोस्टर तयार गरिएकोमा कोरोना महामारीको प्रकोपले उक्त कार्यक्रमहरु संचालन गर्न नसकिएको ।

नेपाल धितोपत्र बोर्ड

सुपरिवेक्षण तथा अनुसन्धान विभाग

नीति, अनुसन्धान तथा योजना महाशाखा

पो.ब. नं.ः ९०३१, जावलाखेल, ललितपुर, नेपाल ।

फोन नं. ०१-५५४१०५७, ५५५०५११, ५५४४०७६

फ्याक्स नं.ः ०१-५५४१०५८

टोल फ्री हटलाईन नंः १६६०-०१-४४४३३ (निःशुल्क)

वेबसाइटःhttp://www.sebon.gov.np

इ-मेलः support@sebon.gov.np